Regd. No. H 18

విడి ప్రతి 0–30 పై.

4-7-69 శుక్రవారం

PEN HOUSE
అన్నిరకముల పేనాలు – బాలు పేనాలు విక్రయించబడును.
రిపేర్లకు మా ప్రత్యేకత
నోటుపుస్తకములు విక్రయించబడును
పెన్ హౌస్
ట్రంకురోడ్డు–నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 41 ★ సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి ★ సంచిక 27

5-7-69 తేది
శనివారము నుండి
నెల్లూరు శ్రీ లీలామహల్లో
Fantastic Voyage
స్టీఫెన్ బాయిడ్ నటించిన
కలర్ చిత్రం.

హైకమాండు నిర్ణయించవలసిన సమస్య కాదు–

ఆంధ్రప్రాంతీయులు ఆలోచించుకోవలసిన సమస్య

గత కీర్తిచరిత్రలు కాదు; నిన్న నేటి అనుభూతులే తీర్పు చెప్పాలి!

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి రాజీనామా యిచ్చారు; అనివార్యమైన ఈ పరిణామం ఆలస్యంగా సంభవించింది. ముఖ్యమంత్రికి ముందు ఒకరు, తర్వాత అందరు తెలంగాణా మంత్రులు రాజీనామాలు ఇచ్చారు. అవహేళనం పాలు గావడానికి తప్ప, ఇప్పుడు వీరు రాజీనామా ఇవ్వడం ఎందుకు?

రాజీనామాలైతే ఇచ్చారుకాని, తర్వాత జరుగవలసిందేమిటి అనేదే అగమ్యగోచరంగా, అయోమయంగా వుంది. పార్లమెంటరీబోర్డు ఏమిచేయబోతుందో యిది వ్రాస్తున్న సమయానికి వూహించలేక పోతున్నాము. ఈ ఆరుమాసాలుగా అనుసరిస్తున్న అనిర్దిష్టవైఖరినే అనుసరిస్తుందో, స్పష్టమైన నిర్ణయాన్నే తీసుకుంటుందో కూడా చెప్పలేము. కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులు సమస్య మంచిచెడ్డలను బట్టి కాకుండ; పార్టీ– వ్యక్తుల లాభనష్టాలను బట్టి, వర్గాల కూడికలు తీసివేతలను బట్టి ఆలోచించడానికి అలవాటుపడిపోయారు. ఇప్పుడూ ఆ పాతధోరణిలోనే పోతారో, పరిస్థితులకు అనుగుణ్యంగా వ్యవహరిస్తారో చూడవలసి వుంది.

ముఖ్యమంత్రి రాజీనామా అనంతరం రాష్ట్రంలోనే భిన్నాభిప్రాయాలు పొడసూపుతున్నాయి. ఇతరుల విషయం ఎట్లున్నా, రాజీనామా తర్వాతకూడా ఒకటిగానే– ముఖ్యమంత్రికి అనుకూలంగానేవున్నట్లు కనపడిన తెలంగాణా మంత్రులే రెండుగా చీలిపోయారు. కొందరు ముఖ్యమంత్రితోనే వున్నారు; కొందరు భిన్నవైఖరి నవలంబిస్తున్నారు. జె. వి. నరసింగరావు, పి. వి. నరసింగరావు, సిద్దారెడ్డి గారలు ఢిల్లీ హైకమాండుకు ఒక టెలిగ్రాం పంపారు– రాష్ట్ర భవిష్యత్తును ముందు తేల్చవలసిందిగా కోరారు. కె. వి. నారాయణరెడ్డిగారు

మాత్రం రాష్ట్రపతిపాలన వెంటనే విధించాలని బహిరంగంగానే ప్రకటనచేశారు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు రాష్ట్రపతిపాలనను గట్టిగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. తిమ్మారెడ్డిగారి ప్రకటన రాష్ట్ర శాసనసభ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆలోచనలకు ప్రతిబింబంగావుంది. ఏమిటీ గందరగోళం?

బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి రాజీనామాను శాసనసభపార్టీ నిరాకరిస్తుందని, పార్లమెంటరీ బోర్డుకూడా ఆమోదించక పోవచ్చునని మొదట అనుకున్నారు. ఆమోదించక తప్పదని ఇప్పుడు భావించవలసి వస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రి రాజీనామాను అంగీకరించకుంటే, ఆయన రాజీనామా ఇవ్వడమే అనవసరం. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి రాజీనామా పరిస్థితులలో ఏమీ మార్పుతీసుకరాలేదు. ఆయన పైర్లోలగ గలనన్న తర్వాతకూడా ఆందోళనగరాలు కర్ఫ్యూ అనకరించవలసి వచ్చింది. ఆ పరిస్థితుల్లో రాజీనామా ఆమోదించకుండకుంటే, దా పరిణామాలు విషమంగా వుండగలవు. అధికార పార్టీలో బలం వుండవచ్చుగాని, శాంతిభద్రతలు కాపాడడం వారికి సాధ్యంకాలేదు; తెలంగాణాలోని ఆంధ్రప్రాంతీయులు నిర్భయంగా బతికే వాతావరణం కల్పించడమూ సాధ్యం కాలేదు. ఇక సాధ్యమవుతుందనే ఆశ కూడా లేదు. అధికార బ్రహ్మానందరెడ్డి గారికి తెలంగాణాకు సంబంధించిన కాంగ్రెస్ వాదుల్లోనైతం పూర్వపుబలం లేదు. ఆయన వెనుకవున్న కాంగ్రెస్ వాదులు ఒకరొకరు క్రమంగా జారుకొంటున్నారు; తెలంగాణావారి ఒత్తిడికి భయపడి లొంగిపోతున్నారు. అందువల్ల ఏ దృష్టితో చూచినా బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు కొనసాగడం ఈ పరిస్థితుల్లో అభిలషణీయంకాదు. వ్యక్తిగత ద్వేషాలు, న్యాయాన్యాయాలు ఎట్లున్నా పరిస్థితుల ప్రభావానికి ఎవరైనా తలవొగ్గక తప్పదు.

ఇక తర్వాత పేర్వాట్ల విషయం వుంది. మరో నాయకుని ఎన్నిక జరగాల. ఆ నాయకుడు తెలంగాణా వాడుగా వుండాలి. దానికి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు సమ్మతిస్తారు; ఆంధ్రశాసన సభ్యులందరుకూడా అంగీకరిస్తారు. తెలంగాణా కాంగ్రెస్ వాదులందరూ ఆ తెలంగాణా నాయకత్వే బలపరచకపోయినా, ఆంధ్రసభ్యుల బలంతో అతన్ని ఎన్నిక చేయిస్తారు. మొదటి సంగతి – నాయకత్వానికి నిలబడుటకు సాహసించే తెలంగాణావాది కావాలి; అటువంటి వ్యక్తి దొరికినా, అతను తెలంగాణా వారి విశ్వాసాన్ని చూరగొనగలిగి వుండాలి. ఈ పరిస్థితుల్లో ఇది అసాధ్యమైన విషయం. తెలంగాణా వారికి ఇప్పుడు కావలసింది ఎవరో ఒక తెలంగాణా వాదికాదు, ప్రత్యేక తెలంగాణాను కోరే తెలంగాణావాది కావాలి, బ్రహ్మానందరెడ్డి పలుకుబడికి లోబడని తెలంగాణావాది కావాలి; ఈ రెండు అర్హతలున్నవారు దొరికినా నమ్మలేరు– చెన్నారెడ్డియుండగా కాకుంటే తెలంగాణా ప్రజా సమితియుద్యక్ష పదవి తెలంగాణాయుండే కావాలి. అందువల్ల మరో నాయకుని ఎన్నికతో సమస్య పరిష్కారం కాదు.

రాష్ట్రపతిపాలనవుంది. దీనివల్ల వుద్రేకాలు, ఆవేశాలు సమసిపోవచ్చును; అవిశ్వాసాలు అంతరించవచ్చునని; పరిస్థితులు ప్రశాంతించవచ్చునని తొలుత ఆశించాం. ఆ మూలంగా రాష్ట్ర సమైక్యతకు అవకాశం కలుగవచ్చునని ఆశపడినాం. కాని ఇప్పుడు ఆ ఆశలుకూడా ఎండిపోయ్యాయి. తెలంగాణా వారు రాష్ట్రపతిపాలనను కోరుతున్నారేకాని, అది రాష్ట్ర విచ్ఛిత్తి నిరోధానికి కాదు; ప్రత్యేక తెలంగాణాకు మార్గంగా మాత్రమే వారు కోరుతున్నారు. సమైక్యతావాదులమనువారు కొందరు రాష్ట్రపతిపాలనకు వాదనచేస్తున్నారుకాని, వారియుద్దేశ్యమేమిటో, వారు తమ వాదం వల్ల ఏమిఫలితంఆశిస్తున్నారోచెప్పలేము రాష్ట్రపతిపాలన రాష్ట్రసమైక్యతకు దారితీస్తుందని వీరు అభిప్రాయపడుతుంటే,

— కొరవ 12 వ పేజీలో

రచ్చగెలిచాడు–
మరి, ఇంటనో?

కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీబోర్డు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి రాజీనామాను ఆమోదించలేదు; నిర్ణయబాధ్యతను శాసనసభపార్టీకి వదలిపెట్టింది. ప్రత్యేక తెలంగాణా కోర్కెను త్రోసిపేసింది. అంటే బ్రహ్మానందరెడ్డిగారే ముఖ్యమంత్రిగా కొనసాగుటకు పరోక్షంగా అనుమతించిందన్న మాట. అందుకే బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు రచ్చగెల్చాడంటున్నాము.

మరి, ఇంటనో? పార్లమెంటరీబోర్డు నిర్ణయం తెలంగాణాలో ఏ పరిణామాలను తెస్తుందో చూడవలసివుంది. ఆ పరిస్థితులను ముఖ్యమంత్రి ఏవిధంగా ఎదుర్కొనగలుగుతారోకూడా చూడవలసిందే. 6 తేది జరిగే పార్టీసమావేశానికి పర్యవేక్షకులుగా శ్రీ నిజలింగప్ప, శ్రీ కామరాజ్ గారలు వస్తారట. ఆనాడు హైదరాబాదు ఏరూపం దాల్చబోతుందోమరి?

ఏమైనా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి రాజీనామా గతవారమే వూహించినట్లు ఒక ప్రహసనమే అయింది. పార్లమెంటరీబోర్డు నిర్ణయం సమస్యను పరిష్కరించగలదని మేము భావించడంలేదు.

A. Madhusudana Reddy
Banker & Financier
★
Room No. 1.
HOTEL AMBASSADOR
364 Poonamalli High Road
Aminjikarai,
MADRAS-29.
Office Tel: 63340.

అల్లారెడ్డి మధుసూదనరెడ్డి
Land Lord & Money Lender.,
★
'సుశీలనివాస్.'
16/559, నాగులమిట్టరోడ్డు,
శంకరాగ్రహారము,
నెల్లూరు-1.
Res : Tel : 330.

RISP
రిస్ప
రైతులపాలిటి వరప్రసాదిని!
ఒక ఫేసులో కరెంటు ఆగిపోయినా మీ పంపుసెట్టు వెంటనే నిల్చిపోయి మీ మోటార్లు కాలిపోకుండా వుండాలంటే తక్షణం "రిస్ప"ను బిగించండి.
ఎక్సెల్ ఎలక్ట్రికల్స్ – మద్రాసు-17.
టెలిరాడ్ రేడియో కంపెనీ - నెల్లూరు
(ఫోన్ : 633)

మంచి మాగాణి భూమి అమ్మకం

★

సర్వేపల్లి రిజర్వాయరు క్రింద, మంచి పాయుదల వసతి, గండుకార్ల సౌకర్యం, సారవంతమైన చేల-30 ఎకరాలు ఒకేప్లాటు అమ్మబడును. కావలసినవారు యీ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయవచ్చును.

బాక్సు నెం. 174,
C/o జమీన్ రైతు.
నెల్లూరు.

హంస విత్తనాలు

నావద్ద మంచి 'హంస' వరివిత్తనాలు వున్నవి. కావలసినవారు పొందవచ్చును.

అత్తివరపు వెంకటేశ్వరరెడ్డి,
బ్రహ్మదేవం - (నెల్లూరు తా॥)

సోషియల్ వెల్ ఫేర్ బాలుర హాస్టలు
సుబేదారు పేట-నెల్లూరు.

పై సోషియల్ వెల్‌ఫేర్ బాలుర హాస్టలులో హరిజన (మాల-మాదిగ) హరిజనక్రైస్తవ బాల విద్యార్థులకు (4-వ తరగతి నుండి, 10-వ తరగతి వరకు మాత్రమే. ప్రవేశముగడువు 15-7-69 తేది వరకు పొడిగించబడినది. హరిజన, హరిజనక్రైస్తవ బాలవిద్యార్థులను పై హాస్టలులో చేర్పదలచిన తల్లి-దండ్రులు పై అవకాశమును పోగొట్టుకొనరాదు. ఉచితముగ వసతి, భోజన సౌకర్యములు వగైరా కల్పించబడును.

వీసుగ పట్టాభిరామరెడ్డి,
కార్యదర్శి.
సోషియల్ వెల్‌ఫేర్ బాలురహాస్టలు.

నెల్లూరు ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 58 of 66 O S. 508 of 54.
నెల్లూరు మున్సిపల్ కౌన్సిల్—పిటిషనరు.
ముక్కుందుల చెంగమ్మ వగైరాలు
.... —రెస్పాండెంట్లు.

రెస్పాండెంట్లు కాలాకు నెల్లూరు నవరాల వీధిలోని వార్డు నెం. 12 కు, డోర్ నెం. 288 రు యింటిం ఈ డిక్రీబాకీకిగాను పై కోర్టువద్ద 28-7-69 తేదిన వేలము వేయబడును.

డిక్రీదారు విలువ రూ. 2000/- లు.
అమీనా విలువ రూ. 3000/- లు
—చేనకూరు మోహనరామరెడ్డి,
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 60 of 69. Sc. 469 of 67.
గొట్టిపాటి సుబ్బానాయుడు —వాది.
షేక్ రజాక్ ... —ప్రతివాది.
షేక్ రజాక్ s/o మస్తాన్ సాహెబ్, వ్యాపారం - సాకిన్ - అదిమూర్తిపురం - కావలి తాలూకా అనువారికి:-

వాది నీ పైన పొందిన డిక్రీ బట్టి నీ పైన అములు దర్ఖాస్తు దాఖలుచేసి యున్నందున నీకు అరెస్టు నోటీసు మిత్తము 18-7-1969 తేదికి వాయిదా వేసినారు. వాయిదానాడు నీ అక్షేపణలు తెల్పుకొనవలయును. లేనియెడల నీ పరోక్షమందు ఏకపార్టీగా తీర్మానించబడును.

—N. ఆదిశేషయ్య—వాదిఅడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు
శ్రీ సౌమ్య అధిక ఆషాఢ బహుళ పంచమి శుక్రవారం 4-7-1969

విద్యావిషయాలు

మాకు తెల్సినంతవరకు విద్యావిషయకంగా మన రాష్ట్రంలో యీ యేడు జరిగినంత నష్టం యిటీవల యీ 50 సంవత్సరాల్లో ఎప్పుడూ ఎక్కడా జరిగినట్లు లేదని చెప్పవల్సి వుంటుంది. స్వాతంత్ర్యోద్యమ రోజుల్లో సైతం విద్యార్థుల సమ్మెలు, బహిష్కరణలు పెద్దయెత్తున జరిగాయి కానీ, పూర్తిగా వొక అకెడమిక్ ఇయర్ (విద్యాసంవత్సరం) వేస్టయిన సాదృశ్యం మనదేశంలో ఎక్కడా వున్నట్లులేదు.

రాష్ట్రంలో దాదాపు సగభాగమైన తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఇంతదీర్ఘ కాలంపాటు దాదాపు ఏడు నెల్ల పర్యంతం వొక్క పాఠశాలకానీ, కాలేజీకానీ, విశ్వవిద్యాలయంకానీ పనిచేయలేదు, అన్నీ మూతబడ్డాయి, విద్యార్థులు వీధులపాలయ్యారు, పాఠాలులేవు, పరీక్షలు లేవు, ప్యాసులు లేవు, ఫెయిల్సు లేవు. సప్లిమెంటరీలు జరిపిస్తామని తీర్మానించినా అవి కూడా సరిగ్గా జరిపించలేక మళ్ళీరాయిదా వేసుకోవల్సివచ్చింది ప్రభుత్వం.

ఈ జాతైలో అద్భుతశతంగంలో ముగిసేలతూ కళకళ లాడుతుండవల్సిన విద్యాలయాలు తాళాలు వేసుకోవల్సి వచ్చిందంటే ఏమనాలి? ప్రత్యేక తెలంగాణా ఆందోళనకారులను వుంచేందుకు కొన్ని విద్యాలయాలు జైళ్ళుగా కూడా పరివర్తన చేయవల్సి వచ్చిందంటే ఏమనాలి? ఇక తెలంగాణా ప్రాంతంలో వుండే స్కూళ్ళు, కాలేజీలు ఎప్పుడు తెరుస్తారో, ఏడెల్లనుండీ పేరుకపోయిన పాఠాలు పూర్తిచేసి, పరీక్షలు జరిపి, ఫలితాలు తెల్పి, వడపోత జరిపి పై క్లాసులకు పంపడమనేది ఎట్లా సాధ్యమో వూహాకందడంలేదు, ఆలోచించే వెసలుబాటుకూడా కల్గడంలేదు. ఈ జరిగిన నష్టానికి బాధ్యులెవరు? కారకులెవరు అనే మీమాంస కన్నా యీ జరిగిన విద్యానష్టాన్ని పూడ్చేదెట్లా అనేవిషయంపై మనదృష్టిని కేంద్రీకరించవల్సి వుంది. ద్విగుణీకృత వేగంతో, సంకల్పంతో, యీ జరిగిన విద్యానష్టాన్ని సరిచేయవల్సివుంది అందుకు మార్గాంతరం ఆలోచించవల్సి వుంది.

దురదృష్టవశాత్తు ఆలోచన, ఆ ప్రయత్నమే మన నాయకుల్లో, విద్యావేత్తల్లో, విద్యార్థుల్లో కానరావడమేలేదు. ఏ ఆకాంక్షణమూ గోచరం కావడంలేదు. దేశంలో మిగతాచోట్ల అంతాకూడా చకచకా విద్యాలయాలు సాగిపోతుంటే, మనరాష్ట్రంలో దాదాపు సగభాగం విద్య పూర్తిగా స్తంభించి పోయింది, సమూలంగా నాశనమైపోయింది.

ఇంతకాలం కుటిల స్వార్థ రాజకీయ నాయకుల చేతుల్లో పావులైపోయి తమ విద్యను, తమ భవిష్యత్తును 'త్యాగం' చేసి, పాడుచేసుకున్న విద్యార్థులే యీ సమస్యగూర్చి సాకల్యంగా ఆలోచించి, సత్వర నిర్ణయానికి రావల్సిన అవసరం కనబడుతున్నది.

ఇక ఈసంవత్సరంనుండి సెకండరీ స్కూలు విద్యలో ఎన్నో మార్పులను ప్రవేశ పెట్టింది ప్రభుత్వం. జూనియర్ కాలేజీ లన్నారు, రెండేళ్ల ఇంటర్మీడియట్ కోర్సులన్నారు, తెలుగులో విద్యాబోధన ప్రారంభించాలన్నారు అదన్నారు, ఇదన్నారు. ఇంతవరకూ ఏమీలేదు.

వీటి విషయమై ఇంతవరకూ ఏ ఆదేశమూ, ఏ నిర్ణయమూ విద్యాశాఖ చేయలేదు. జూనియర్ కాలేజీల పేర్లు జిల్లాలవారిగా కొన్ని సూచిస్తూ వొక ప్రకటన ఇటీవల జారీచేశారు. ఆ ప్రకటన ఎంత అసందిగ్ధంగా వుందో, ఎంత అర్థాన్నంగా వున్నదో ప్రత్యేకించి చెప్పనక్కరలేదు. ఉదాహరణకు నెల్లూరు జిల్లాలో జూనియర్ కాలేజీల లిస్టు వొకటి జారీచేశారు. జిల్లా విద్యాశాఖాధికారులను వెళ్ళి ఆయా జూనియర్ కాలేజీలకు సంబంధించి, ఆయా ప్రాంతాల్లో ధనరూపేణా, స్థలరూపేణా విరాళాలు వసూలు చేయమన్నారు. ఇంత అలస్యంగా ఇంత అందకుండగా, ఇంత అసందిగ్ధంగా, ఇంత సిగ్గుచాలిన విధంగా నిలకడలేకుండా రోజుకొకటి చొప్పున ప్రకటనలు జారీచేస్తూ విద్యా విధానంలో ఏటికి యేటికి మార్పులు చేస్తుంటే యీ మార్పులు చేర్పులకంతటికీ ప్రజలు విరాళాలివ్వుకోవాలంటే సాధ్యమా? వీటిని నమ్మియిచ్చే ప్రజలు మాత్రం ఎక్కడవిరాళాలిస్తారు? పరిశ్రమ నిర్వహణలోవుండే ఈ జూనియర్ కళాశాలలకు ప్రయివేటు వ్యక్తులు విరాళాలు ఎటాయిస్తారు? అందుచేతే యీ జూనియర్ కాలేజీలవిషయమై నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించి ఎవరూ ముందుకు రావడంలేదు. కడకు నెల్లూరు మున్సిపాల్టీకూడా సంసిద్ధతను ప్రకటించలేదు. మొదట విరాళం, గిరాళం కొంత యిచ్చుకోగల మన్న స్కూళ్లను, ప్రాంతాలనేమో త్రోసిపుచ్చి ప్రభుత్వం తమయిష్టంవచ్చినట్లుగా జూనియర్ కాలేజీలు పెడతామంటే ప్రజల నుండి సహకారమెట్లా రాగలుగుతుంది? తాలూకా తాలూకాకు వొకటిచొప్పున జూనియర్ కాలేజీలు యిస్తామనే సూచన చేశారు. ఇప్పుడు రంగంలో కొచ్చిన తాలూకాల్లో దర్శి- పొదిలి- ఉదయగిరి, సూళ్లూరుపేట, రాపూరు వగైరా తాలూకాల ప్రస్తావనేలేదు. ఏ సూత్రాలను ఆధారంచేసుకొని ఆజాబితా ప్రకటించిందో, ఆ షరతులు విధించిందో ఆశ్చర్యంగావుంది.

ఇక యీ జూనియర్ కాలేజీలవల్ల అనేకచోట్ల జిలాపరిషత్తువంటి సంస్థల్లో పని చేస్తున్న టీచర్లకు రిట్రెంచ్‌మెంట్ బెడద వొకటివుంది. వీళ్లగతేమిటో, వీళ్లప్పన పోర మేమిటో చెప్పడంలేదు. అంతా అగమ్యగోచరంగా వున్నది.

ఈ పేరునెల్లూరు ప్రజలకూ, ప్రభుత్వానికి సంబంధమే తెగిపోయింది, పెద్ద అగాధమే ఏర్పడిపోయింది. ఇద్దరిమధ్య సంభాషణకే తావులేకుండా పోయింది. ఈ దశలో జూనియర్ కాలేజీలస్థాపన ఎట్లా పరిణమిస్తుందోకూడా అర్థంకావడంలేదు.

ఏరంగంలోనైనా తప్పటడుగులువేస్తే పెద్ద ప్రమాదం వుండకపోవచ్చు, ఆ వేసిన అడుగుల్ని వెనక్కి తీసుకోవచ్చు, కాని విద్యారంగంలో మాత్రం అది సాధ్యం కాదు. చేసిన ప్రతితప్పుడు నిర్ణయంవల్ల మొత్తం వొకతరం విద్యార్థులంతా బాధపడవల్సివస్తుంది.

ఇకనైనా రాజకీయాలు కట్టిపెట్టి తరుణం దాటిపోయేలోగా యీ విద్యావిషయాలు గూర్చి, ప్రత్యేకించి తెలంగాణాప్రాంత విద్యార్థులకు జరిగిన నష్టాన్నిగూర్చి, ఈ సంవత్సరంనుండీ రంగంలోకి రానున్న జూనియర్ కాలేజీల స్థాపనగూర్చి స్పష్టమైన, సత్యాకమైన, సముచితమైన నిర్ణయాలకు రావడం మంచిది. దురదృష్టవశాత్తు ఈ కల్లోలిత రాజకీయ అస్థిత పరిస్థితుల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు బాధ్యత కల్గిన ప్రభుత్వమనేదే లేకుండాపోవడం శోచనీయమైన విషయం.

ఈ వారం విశేషాలు

బీహార్ బ్రద్దుపట్టింది!

భోలా పశ్వాన్ శాస్త్రిగారు బీహార్ ముఖ్యమంత్రి అయ్యి పదిరోజులైందో లేదో, మొన్న జులై 1 తేదినాడు ఆయన మంత్రివర్గం బోల్తా కొట్టింది. గవర్నర్‌గా రాజీనామా యిచ్చేసి తప్పుకున్నారు.

రాజీనామాకు ముందురోజే పాపం ఆయన-కాంగ్రెస్ గుడారంలో నుండి వచ్చిన యిద్దర్ని మంత్రులుగా వేసుకొన్నారు. అది జనసంఘం వాళ్ళకు గిట్టనట్లులేదు. మా సపోర్టు యికమీదట్నుండి మీ కుండదు- అనేసింది జనసంఘం. అయితే నేను ముఖ్యమంత్రిగా వుండను- అని రాజీనామా యిచ్చేశారు శాస్త్రిగారు. గవర్నర్ నిత్యానంద కనుంగోగారు రాజీనామా అంగీకరించారు, ప్రత్యామ్నాయ ప్రభుత్వం వచ్చేదాకా ఆయనే వుండమన్నారు. ఈ పదిరోజులకుకూడా మంత్రులు జీతాలు తీసుకుంటారేమో పాపం.

1967 జనరల్ ఎన్నికల తర్వాత పతనమైన వాటిల్లో పశ్వాన్‌శాస్త్రిగారిది ఆరో మంత్రివర్గం, మూడో నాన్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం. ఇక ఇప్పుడు జరగవల్సిన తతంగమేమిటి? ఇంకేముంది గవర్నర్ పరిపాలన తప్ప?

కానీ లోగడ వీరికొల్లలోకే వొంగత్తిన సన్యాసుల్లాగా మళ్ళీ కాంగ్రెసువాళ్ళు మంత్రివర్గం ఏర్పాటాలనే దొంగ కనపరుస్తూ కొండవరుసున్నారు. మళ్ళీ వారి హరవిగను డబ్బు వంపారు. ఇంత స్థిమితంలేని బీహార్ రాజకీయాల్లో మళ్ళీ ఎవరి అధ్వర్యంలోనైనా మిశ్రమమంత్రివర్గం అనేది మూణాళ్ళముచ్చటే అవుతుంది.

బీహార్ అసెంబ్లీ బలాబలాలివి: మొత్తం 318- కాంగ్రెస్: 118. సం. సో. పా: 53, ప్ర. సో. పా: 17, జనసంఘం: 34, రైట్ కమ్యూ. పా.: 25, భోసిత దళ్, క్రాంతిదళ్, లోకతాంత్రిక కాంగ్రెస్-వగైరాలంతా కల్సి మిగతా సీట్లు పంచుకున్నారు.

ఈ స్థితిలో రాష్ట్రపతి పరిపాలనే శరణం కదా? మన కర్మ ప్రజాస్వామ్యానికి బీహార్ వొక మచ్చుతునక.

మధ్యప్రదేశ్‌లో ముసలం

మధ్యప్రదేశ్‌లో మళ్ళీ ముసలం పుట్టినట్లున్నది. కాంగ్రెస్ కల్పన ముఠా రాజకీయాలు మళ్ళీవొక కల్లోలం లేపేటట్లున్నది. ఇటీవల జరిగిన ఇండోర్ మత కలహాలు మరువలేనివి.

మూడునెల్ల క్రితం ఏర్పడిన ముఖ్యమంత్రి ఎస్. సి. శుక్లా, ఆయన మంత్రివర్గ సహచరులు- యీ మూడు నెల్లూ విందులు కుడియడంలోనే కాలం గడిపినట్లున్నారు. ఇటీవల రాష్ట్రప్రభుత్వం వొక విమానం కొనుక్కున్నదట. ఇంకేం, ఆ విమానంలో మంత్రులు విందులకూ సరదాకూ వెళ్ళడం రివాజైందట. ఆ డోర్ అల్లర్లప్పుడు, పోలీస్ ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ మాత్రం కార్లో అగ్గానుండి వరుగులు తోలవల్సి వచ్చిందట. ఆ కారు మూడుచోట్ల మార్గమధ్యంలో చెడిపోయిందట. సరే యిక ప్రభుత్వాధికారులను యిష్టం

—కొరవ 7 వ పేజీలో

జనవాణి

ఏమిటీ బస్సుల దిగ్బంధనం?

నెల్లూరు జిల్లాలో బస్సు సౌకర్యానికి బొత్తిగా నోచుకోని గ్రామాలేవైనా వున్నాయంటే అవి ఉదయగిరి తాలూకాలోనే కొల్లలుగా వున్నాయని చెప్పొచ్చు. దాదాపు 10-15 మైళ్లు నడిచిపోతేగాని బస్సులందుకునేందుకువీల్లేని గ్రామాలు బోలెడున్నాయి. ఉదాహరణకు కొండవారిపల్లె (మాజీ ఎమ్మెల్యే: కోవి రామయ్య చౌదరిగారిగ్రామం) జక్కదామెర్ల, గరిమెనపెంట, పొట్టిపల్లె, తూర్పుఎర్రబల్లి- ఇట్లా లిస్టుయిచ్చుకుంటూపోవచ్చు.

ఈవిషయమై కలెక్టరుగారికి విన్నవించుకోగా, నెల్లూరు-కొండాపురం బస్సును జక్కదామెర్లవరకూ, కావలి-కొండాపురం బస్సును చింతలదేవి ప్రభుత్వ పశువుల ఫారంవరకూ పొడిగిస్తూ వుత్తర్వు లిచ్చివున్నారు. కానీ యివి సక్రమంగా ఎప్పుడూ రావు. అకాలంలో మేకమబ్బులు కనపడితేచాలు బస్సులు అక్కడదాకా పోనీరు, కొండాపురంలోనే ఆపేస్తారు. అందుకు సాకుగా చింతలదేవిదగ్గర వున్న ఏరు దాటనీరంటారు. వాస్తవంలో వాగు వస్తే వొక్కరోజుకంటే ఆటంకంవుండదు. ఉదాహరణకు జూన్ 14 తేది యీప్రాంతంలో మహాభారైన వర్షంకురిసింది (చింతలదేవి వద్దకూడా) మరోజు వానకానీ వాగకానీ చిన్నాలుకానీ లేవు. కానీ బస్సులు మాత్రం 25 తేదిదాకా అక్కడికి రావేలేదు. ఇక నెల్లూరు-కొండాపురం బస్సు వారం రోజులుగా కనపడనేలేదు. స్పేర్‌బస్సుయినా నడిచేయోగం లేదు.

నెల్లూరునుండి 40మైళ్లదూరంలోవున్న చింతలదేవికి బస్సుప్రయాణం 6 గంటలు తీసుకుంటున్నది. అంటే ఈ ఆరుగంటల్లో 150 మైళ్లలోవున్న తెనాలికు చేరుకోవచ్చు. ఈబస్సు నడవని వారంరోజులూ అవున్న వొక్క కావలిబస్సులో దాదాపు 100-150 మంది ప్రయాణీకులు తమ ప్రాణాల్ని గుప్పిట్లో పట్టుకొని ప్రయాణించారు.

ఇందుకు కారణం-యీమార్గంలో మరి యితర బస్సులేవీ లేకపోయినందువల్లనే ననేది స్పష్టం. ఇందుకుతోడుగా పోటీగా మరోకరిబస్సునైనా కాంక్షించేస్తే ఆ సౌకర్యం తగ్గడమేగాక ఈ బస్సువారి అక్రమాలుకూడా కొంతవరకు నిరోధించవచ్చునేమో?

తూ. ఎర్రబల్లి —కృష్ణ.

—కొరవ 7 వ పేజీలో

రహస్యమా? కాంగ్రెసా? ఏటిమాట స్వామీ ఇది?

నిర్మాణమా, నిర్లక్ష్యమా? ఏ దారిన పోదలచుకున్నాం? పూర్వం ఈ గణతంత్ర నిర్మాతలు దద్దరిల్లినారు. మన దేశనాయకుల చరిత్రలను దేశనిర్మాతల చరితలుగా మనం భావిస్తున్నాం. వాటిని కీర్తించుకుని ఆనందిస్తున్నాము.

ఇప్పుడు మనం పడివుండే స్థితి చూస్తూ వుంటే, అదంతా నిజమా స్వప్నమా అనిపిస్తున్నది. ఎందుకంటే నిర్లక్ష్యం మనలో ఇంకిపోయింది. లక్ష్యమనేదికూడా లేకుండా పోయింది. కార్యాచారరహితమైన నిర్లక్ష్యం (అశ్రద్ధ), దానితోడు లక్ష్య శుద్ధి లేక పోవడం మనలను బుద్ధిహీనులైన తుంటరులుగా చేసివేసినవి.

మనం బుద్ధిమంతులం. కొన్ని భావనలు మనకున్నవి. ఐతే ఆ బుద్ధి భావనలు ఎక్కడికో ఎగిరిపోయినవి. ఎందుకంటే నిర్మాణంలో మనంచేము ఎదటివాడు పొరపాటుగా నిర్మించినదానిని పడగొట్టడమే మనకర్తవ్యం! ఏదేవానికైనా నిర్మాణంమీద శ్రద్ధలేదు కాని రాజకీయ జీవనమనేది ఒకబలమైన స్థిరత్వంతో వుండవలెనంటే, ఆమాత్రం నిర్మాణంలేకుంటే జరగదు. అసలా ఎందుకుండవలెనని మనతాపత్రయం.

ఎంత అన్యాయంగా డి ఎం కె గండాలగడిచి హరిహరాయ వృత్తాంతం బీహారులో విర్రవీగుతో చదువరలెన్ని గుదురుగదా! దానిని హరహరా అని పిందేవరకు హరిహరాయ పార్టీవారికే నిద్రపట్టలేదు. ఈ ద్రోహదింతకు విరుగుడున్నదా? ఈ అంతర్యుద్ధానికి అంతువున్నదా?

ఏపార్టీ స్థాపించిన ప్రభుత్వాన్ని ఆపార్టీ పడగొడుతున్నది. అపార్టీలోని వ్యక్తులమైన భిన్నకళలేక ఆ పార్టీతో పొత్తుగల్పిన శక్తి నశించటవల్ల ముంచుతున్నది.

కాంగ్రెస్ 'రింగ్ లీడర్'!

ఇదికూడా రాజకీయాలేనా?

రైటిస్టుకమ్యూనిస్టుపార్టీనోరుమూయించి, మనమంతాకలిసి లెఫ్టిస్టుకమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రభుత్వాన్ని కల్పవలెనట! పరిశ్రమల స్థాపనకు లేక పౌరుల సాధారణ జీవనానికి గట్టిగాభద్రతను పశ్చిమబెంగాల్ ప్రభుత్వం కల్పించలేకుండావున్నది. ఆ ప్రభుత్వం మీద గిట్టనివారు కొంచెం ఎక్కువగానే ఆరోపణలు చేస్తున్నారని కాసేపు మనం అంగీకరించినా, తక్కువలో తక్కువ పరిస్థితిసైతం శాంతికి అనుకూలంగాలేదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయాల తీరు తెన్నులు తిలకిస్తూనేవున్నాంగదా!

ఇటువంటప్పుడు దేశంలో రాజకీయ పార్టీలనేవి వున్నవనడానికి, రాజకీయాలనేవి నడుస్తున్నవనడానికి దాఖలా ఏదీ?

దేశం నిర్నాయకమై పోలేదా?

బెంగుళూరులో జరిగే కాంగ్రెస్ సంస్థ సమావేశాలు రహస్యంగా జరగవలెనని రింగ్‌మాస్టర్ నిజలింగప్ప చెప్పినాడు! రహస్యమా, కాంగ్రెసా? ఏటిమాటస్వామి ఇది? అన్నీ రహస్యాలేగదా!

జనప్రతికి అది మంచి ఆలోచనే. కానీ యిండి దేశానికి స్థిరత్వాన్ని ఇవ్వగల ఒక పెద్ద సంస్థలోని నాయకులు, ఉపనాయకులు (కార్యకర్తలసంఖ్య పూజ్యం లెండి. కాగడాలు పెట్టి వారికోసం వెతకవలెను) కలిసి చర్చించుకోవడం మంచిది. అధికార దాహం, దురాశగల్గిన ఉపనాయకులస్థానే దిట్టమైన కార్యకర్తలు, విద్యాధికులు విశేషంగా ఆ సంస్థను సంపన్నం చేయగల్గితే, పాటిల్ ఈ వంక – మినన్ ఆ వంక లాగే పద్ధతి కాకుండా సుబ్రహ్మణ్యం, విభూతి మిశ్రా వంటివారి అభిప్రాయాలకు దోహదులకు ఎక్కువ ఆదరం, అభిమానం ఆ సంస్థలో కల్పిస్తే బాగావుంటుంది.

· · ·

పాటిల్ మాట రాగానే, ఇటీవల ఆయన ఉద్బోధణ ఒకటి జ్ఞాపకానికి వస్తున్నది. నేషనల్ గవర్నమెంట్ (జాతీయ ప్రభుత్వం) అనగా పార్టీప్రభుత్వంకాకుండా,

వారం వారం

దేశ త్రిమ్మరి

* దేశంలో రాజకీయపార్టీలనేవి వున్నవనడానికి, రాజకీయాలనేవి నడుస్తున్నవనడానికి దాఖలా ఏదీ?
* ఈనాటి పాటిల్ పలుకులలోవున్న నిజాయితీ నాటినుంచీ పాటిల్ నడచిన నడకలో వుంటేనో?
* సరైనదిశలోవున్న విద్యామంత్రికృషి

అత్యవసర సమయంలో వ్యవహరించే ముఖ్యులు కావలసిన వ్యక్తిత్వంవస్తే తన కాక్షేపణ లేదన్నారు. ఐతే పార్టీలన్నీ కలిసి దేశాన్ని కన్నంతక్కెడగా తయారు చేసిన తర్వాత ఏ బుద్ధిమంతుడువచ్చి మరమ్మత్ కార్యక్రమానికి పూనుకుంటాడు?

సమయం, నేడు, పాటిల్ అన్నట్లు అత్యవసరమే. యుద్ధసమయం కంటె అత్యవసరమైన రాజకీయ పరిస్థితి ఏర్పడి వున్నది. ఎక్కడికక్కడికి ముక్కలు చెక్కలు చేస్తామనేవారు, ద్వేషాగ్ని పురిగొల్పేవారు దేశంలో విపరీతమైన బలము బడిని పొందినారు. నిర్మాణంలేకాలో ఈ ద్వేషం ప్రవేశించింది. ఈ ద్వేషానలంలో దేశం దగ్ధమవుతూ వుంటే నాయకులనబడేవారు సైతం మంటను చల్లార్చే ఉపాయాన్ని సూచించలేక పోతున్నారు.

రహస్యపు చర్చలలో ఇవన్నీ మాట్లాడుకుంటారు కాబోలు!

మళ్ళీ పాటిల్ వద్దకు రావలసివున్నది. ఆతని వక్తృత్వంలోని భావగాంభీర్యాన్ని, నిజాయితీని గమనించండి: "దేశాన్ని ఎదుర్కొన్న సమస్యలనేకం వున్నవి. అందులో కొన్ని క్లిష్టమైనవి. చెప్పుకోదగిన లా అండ్ ఆర్డర్ దేశంలో లేదు. ప్రాంతీయ, భాషావారీ బృందంవారీ హక్కులను ప్రకటిస్తూ ప్రజాస్వామికమనేది లొత్తుగా లేకుండా చేస్తున్నారు. ఆర్థికంగా దేశం క్రిందికిపోతున్నది. ద్రోహచింత, అసూయ పరిస్థితి విపరీతమైనది. రాజకీయ పక్షాలలో ఇది ప్రత్యక్షం. ప్రజాస్వామికం మనుగడకే దెబ్బతగిలింది."

—తరువ 10 వ పేజీలో

రష్యా–ఆసియా రక్షణపథకం: ఇండియా–చైనా కొత్తఎత్తు

అభిప్రాయభేదం, సహనం అనేది కమ్యూనిస్టు రాజ్యకీకరణ్యంలోకి ప్రవేశించినది. ప్రజాస్వామిక–సత్య ప్రపంచంలో ప్రాథమిక స్థానానికి రష్యా యోగ్యతను సంపాదించుకున్నది. దానితోపాటు ఇతర ఎర్రటి రాజ్యాలు అర్హతకు స్వల్పమైన అధికారాన్ని సంపాదించుకున్నవి. ఇందుకు సాక్ష్యం మొన్నటి మాస్కో సభలు.

అంతకంటే ప్రబలమైన సాక్ష్యం కావలెనా? స్వీకరించండి. 64 గురు సోవియట్ రచయితలు ప్రపంచ సంస్థకు ఒక విజ్ఞప్తి చేసుకున్నారు. ముఖ్యమైన పౌరస్వత్వాలకు భంగం కలిగిందని అందులోవారు తెలియజేశారు. దానిమీద అభిప్రాయాన్ని మాస్కో నుంచి ప్రపంచ సంస్థ తెలుసుకుంటుంది. ఆ విజ్ఞప్తిపై సంతకం పెట్టిన వారిలో అయిదుగురిమీద అధికార్లు ప్రతీకారచర్యలు తీసుకున్నారు. ఒకరిని పిచ్చాసుపత్రికి పంపినారు.

ఇటువంటి విజ్ఞప్తులు, ప్రతీకారచర్యలు ప్రతిదేశంలో జరుగుతూనే వుంటవి. ఏ ప్రభుత్వంకూడా అందరినీ తృప్తిపరచలేదు. అందువలన అసంతృప్తికి ఒక తోవ ఏర్పడివుండవలెను. అసలు ఆయా ప్రభుత్వాలు తామే ఆ విజ్ఞప్తులనందుకుని ప్రపంచసంస్థకు పంపవచ్చును. ఇందులో తప్పేమీలేదు.

ప్రపంచసంస్థ మనందరిది. ప్రపంచంలో ఏ పొరపాటుకి భంగపాటు జరిగినా దానిముందు చెప్పుకోవచ్చును. మాస్కో అధికార్లు విజ్ఞప్తి పంపినవారిని శత్రువులుగా పరిగణించవలసిన పనిలేదు. సాధారణంగా ఆ విజ్ఞప్తిలోని అంశాలను పరిశీలించి, ప్రభుత్వం సమాధానం చెబితే, ఆ ప్రభుత్వపు సంస్కారాన్ని అది తెలియచేస్తుంది.

ఒక రష్యాయే కాదు ఏ ప్రభుత్వమైనా ఇటువంటి విషయంలో జవాబు చెప్పవలసిందే. బాద్ షా ఖాన్ (ఫ్రంటియర్ గాంధి) సమస్య అటువంటిదే. ఇలాంటి సమస్యలెన్నో వస్తూ వుంటవి.

అభిప్రాయభేదం కలిగినంతమాత్రాన ఎదటివానికి ద్రోహచింత కలిగిందని తలచడం మహాపకారి. అట్టి తలంపును ఎంతవరకు ఎవరు తొలగదోస్తారో అంతవరకు వారు సత్య సమాజానికి అర్హులు.

· ·

అంతరంగికంగా అభిప్రాయభేదాన్ని గౌరవించే దేశాలలో మనదేశం ఒకటి అని మనం గర్వించి అనగలం. అంతేగాక, ప్రక్కనున్న దేశాలతో, దగ్గరగా–దూరంగా వున్న దేశాలతో, చిన్న–పెద్ద రాజ్యాలతో స్నేహాన్ని మనం కోరుతున్నాం. అటువంటి ప్రయత్నంలోనే మన ప్రధాని జపాన్ యాత్రకు బయలుదేరింది.

యాత్ర అనగానే అక్షయపాత్రా? అని కటువుగా పలికే విమర్శకులున్నారు. వారి సంగతి వదిలేయండి. ఈ కాలంలో అడిగినవాడికి అన్నం పెట్టరు. అన్నదాతకు బుద్ధిపుట్టినపుడు కానైనచ్చి ఆకలితోవున్న వానిని లేవదీసి 'భిక్షాందేహి' అని బిగ్గరగా అనవయ్యా అనవమ్మా. మావాళ్లు కూరి సహాయం (కూరి సహాయం అంటే కూరి దిరాళమా క్షమించే దేరు!) అన్నారు అం చెప్పివెళ్ళి, అడిగించుకుని అర్థాంగిస్తారు. ఇదీ ఇప్పటి లోకరీతి.

"అప్పిచ్చువాడు......" వుండం పూరిలో వుండవద్దన్నారు. కాని అప్పిచ్చేవారే వచ్చి, నీవు ఋణపడేవరకూ విడిచివెళ్లరు. ప్రపంచ రాజకీయాలలో ఆర్థిక సహాయం అనగా అరువులు – అప్పులు ఇవ్వడం, విద్యను విక్రయించడం, నేర్పును బజారులో అమ్మడం వగైరాలన్నీ విశిష్టమైన భాగాలు.

అందువలన మనం ఏ దేశానికిపోయినా బిచ్చానికే పోతున్నట్లు వ్యాఖ్యానించడం న్యాయంకాదు.

అదీగాక జపానువారు గట్టి వ్యాపారులు, ఇండోనేసియాలో పెట్టుబడి పెడితే వారికి అధికంగా గిడుతుంది. అందువలన జపాను పెట్టుబడి అటు పోతున్నది, ఇటు రాలేదు. ఇప్పుడు ఇండియా పన జపానీలకు తెలిసివచ్చింది. ఇదికూడా లాభసాటి బేరమేనని అనుకుంటున్నారు. పూర్వం అప్పుచేసిన ప్రాజెక్టులసాయాన్ని మళ్ళీ ఇస్తున్నారు. భారీ ఎలెక్ట్రికల్స్, ఎరువుల,

లోకవృత్తం

మూనె తయ్యారం, ఓడలు నష్టము– ఈ విధంగా అనేక రకాల మనకు జపాని సాయం వస్తుంది. మన ప్రధాని పర్యటన ఇందుకు తోడ్పడింది.

—తరువ 8 వ పేజీలో

సి. ఎస్. ఆర్. శర్మ కాలేజి–ఒంగోలు

కాలేజి 30-6-69 తేదిన తెరువబడినది. ఈ క్రింది కోర్సులకు ప్రవేశమున్నది. రెండవభాషక్రింద తెలుగు - హిందీయున్నూ - పి. యు. సి. లో లెక్కలు - ఫిజికల్‌సైన్సులు - బయాలాజికల్ - ఫిజికల్ సైన్సులు, హిస్టరి - లాజిక్ - హిస్టరి సివిక్సు మరియు ఎకొంట్సు ఎకనమిక్సు జూనియర్ ఇంటర్‌మీడియేటులో లెక్కలు, ఫిజికల్‌సైన్సులు, బయాలజికల్ సైన్సులు, ఫిజికల్‌సైన్సులు, హిస్టరి, ఎకనమిక్సు సివిక్సు, హిస్టరి సివిక్సులాజిక్, లెక్కలుఎకనమిక్సు కామర్సు, కామర్సుఎకనమిక్సు సివిక్సు.

డిగ్రీ క్లాసులో – హిస్టరి ఎకనమిక్సు పాలిటిక్సు లెక్కలు, ఫిజిక్సు, కెమిస్ట్రి, బాటని, జువాలజీ కెమిస్ట్రి, విభాగంలనున్నూ బోధనచున్నవి.

ప్రవేశ దరఖాస్తులు పరీక్షల ఫలితములు తెలిసినతర్వాత పదిరోజులలోగా ప్రిన్సిపాలుకు చేరవలసియున్నది. దరఖాస్తు ఫారములు రూ 3/- చెల్లించిగాని, పోస్టేజితోసహా మనియార్డరు చేసికొనిగాని పొందవచ్చును.

–డి. వి. కృష్ణమూర్తి - ప్రిన్సిపాల్.

గ్రాము : భారత్. టెలిఫోను : 44.

కమ్మని కాఫీకి - సువాసన వక్కపొడికి

** రెడ్డీస్ కాఫీపొడి

** భారత్ వక్కపొడి

పేరు ప్రఖ్యాతి చెందినవి.

— విక్రేతలు —

పి. కోటారెడ్డి, బి. తిరుపతిరెడ్డి కంపెని

ట్రంకురోడ్డు—కావలి.

సత్యం, శివం, సుందరం– ఈ మూడింటిని ప్రత్యక్షంగా దర్శించిన పరిపూర్ణమైన అనుభూతిని కల్గించాయి–

మైసూరు ఆలయాలు

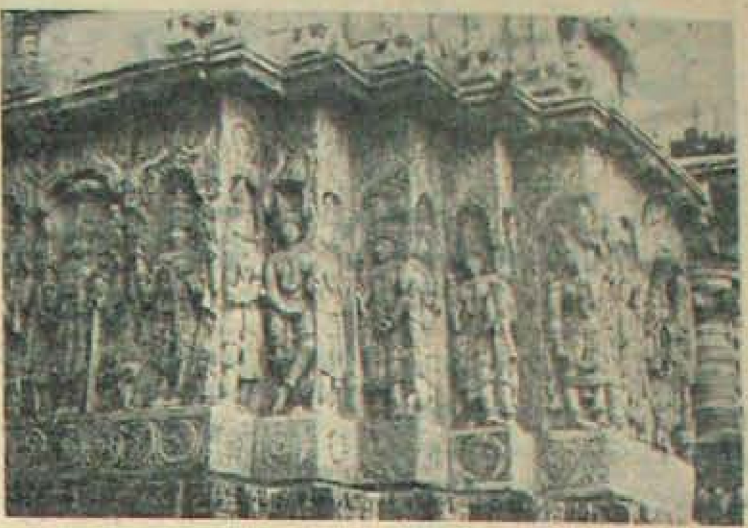

ప్రశాంతతకు, విభూతికి నిలయమైన హళేబీడు హొయసలేశ్వరాలయ కుడ్యశిల్పాలు

(గతవారం తరువాయి)

నవరంగ మంటపంలోని నాలుగు శిలా బాలికాశిల్పాలూ, వెలువలి వానివలె ఎండకు వానకు చిక్కలేని కారణ చాలా దీప్తిమంతముగా వున్నాయి. ఇందులో ఒకతె, ఒక చిత్రమైన పక్షితో ముచ్చటిస్తున్నది. ఆపక్షి తలనుండి నడుము వరకు చిలుక. తక్కిన భాగమున నెమలి. అనగా, ఆమె శుకభాషిణి; నాట్యమయూరి అని శిల్పిభావం. వేరొకతె, స్నానానంతరం తడిసిన దీర్ఘ కేశపాశాన్ని రెండు చేతులతోనూ తుడుచుకుంటున్నది. మూత వడి ఎంతో నంబరంగావున్న పల్లెవడుదు. ఆమె మోచేతివరకూ గాజాలే. చిత్రం, ఆ గాజాలను అటూఇటు కదలించవచ్చు. నాల్గవ శిలావంకములోని అద్భుత సౌందర్యవతియైన నాట్యసుందరిని మహారాణి శాంతలయుగ చెబుతున్నారు. ఆమె నుదుటి మీద వ్రేలాడుతున్నట్లుగా చిన్న వజ్ర మొకటి అమర్చబడివుంది. ఆమె వెనుక

నాతి–కోతి

బేలూరు చెన్నకేశవాలయంలోని ఒక శిలాబాలిక

నున్న Canopy కూడ అత్యంత మనోహరంగా వున్నది. గుడిలోపల చాలా చీకటిగా వున్నందున, శక్తివంతమైన ఫ్లాష్ బల్బులేనిదే, ఈ బొమ్మలను ఫోటో తీయడం వీలుపడదు. ఈ నాలుగుబొమ్మలే కాక, గర్భగుడి ద్వారానికి దగ్గరగా, ఒక మోహినీ శిల్పమున్నది. భరతనాట్యము పర్యసించుటకు కావలసిన చిత్రిణీజాతి స్త్రీ లక్షణములు – చేపకన్నులు, పున్నమి చంద్రుని మోము, సింహపునడుము, ముఖములో మూడవవంతు వున్న ముక్కు, చిన్ని పెదిమలు, పెద్దనుదురు, కాలి బొటనవ్రేలు కన్న పొడవైన ప్రక్కవేలు ఇత్యాదులన్నీ యీ శిల్పమందు సమ్మోహనకరంగా నిరూపింపబడ్డాయి.

ఇక ఆలయ బాహిరకుడ్యాలపైనున్న శిలాబాలికలను మచ్చునకు కొన్ని పరికిద్దాం– దర్పణసుందరి: అద్దములో తన అందాన్ని చూచుకుంటూ, చేలాంచలాన్ని

సమభంగి

బేలూరు ఆలయంలోని మరో శిలాబాలిక

రచన: రసిక్ ★ ఫోటోలు: డా॥ టి. రామసుబ్బారెడ్డి

ఒకచేత్తో సర్దుకుంటూ, వంపులు తిరిగి నిలుచున్న ఆ బాలిక అందాన్ని పరికించండి. చెలికత్తెలలో నొకతె, ఒకచేత పెంపుడుకోతిని, మరొకచేత ద్రాక్షగుత్తిని పట్టుకుని వున్నట్లు గమనించవచ్చు. ద్రాక్ష గుత్తిదాపుననేవున్నా కోతికి అందుబాటులో లేదు. ఆ చెలికత్తెవలెనే నాయికయు, విధి ప్రియునికి దూరంగా వుంచుతున్నది, పూరించుచునూవున్నది. విరహతాపాన్ని సూచించేశిల్పమిది. మరొకటి – సమ్మోహనకరమైన నాట్యభంగిమలో నిలుచున్న సుందరి. ఆమె నిలుచున్న తీరు, కాలు చేతులు ఎంత సహజంగా, అందంగా చెక్కినాడు శిల్పి! వెనుకనున్న అందమైన ఆర్చిలో ఒక పనసపండు, దానిని తొలుస్తున్న ఒక కీటకము, ఆ కీటకమును మింగబోతున్న ఒకబల్లి చెక్కబడివున్నవి. తీరికలేని జీవుల పోరాటమును శిల్పి అలా వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. ఈ శిల్పి సౌందర్యోపాసకుడేకాక, సత్యాన్వేషికూడ కానోపు. ఇంకొకటి– ఒక అందమైన నారిని, ఆమె చీరలాగి అల్లరిపెట్టుతున్న కోతిని చూడవచ్చు. ఆ కోతినామె అదలిస్తున్న తీరు ఎంత ముచ్చటగావున్నది! పండ్లు బయట పెట్టి వెక్కిరిస్తున్నకోతి ఎంత సహజంగా వున్నది! ఈ శిల్పంలోని అంతరార్థం వేరు. సుందరియైన స్త్రీని చూచినపుడు మగవాని మనసు ఎలా చలించేది, ఏమి చేయాలని వువ్విళ్లూరేది, ఆ కోతి చేతలద్వారా శిల్పి గుంభనగా సూచిస్తున్నాడు. మరింకొకటి– వేటకువెళ్ళి గెలిచియై, ఎన్నో మృగాలను సంహరించి గృహోన్ముఖియై వస్తున్న వీరనారి చూడవచ్చు. ఆమెకొకవైపున చెలికత్తెవేటలో చిక్కిన మృగములను మోసికొని వస్తున్నది. రెండవవైపున ఒక చెలికత్తెకు ముల్లుగుచ్చుకొనగా వేరొకతె తీయుచున్నది. ఈ దృశ్యము నాయిక ఎదలో ఏమిభావము రేకెత్తించివుండవలె? 'మనకు ముల్లు గుచ్చినంతనే యింత బాధకలుగుచున్నదికదా! నోరులేని ఆ మృగములకు మాత్రము బాధలేదా? బ్రతుకుపై ఆశ లేదా'? బహుశః యిట్టిభావము ఉదయించి వుండవచ్చును. ఉదయింపవలెనని శిల్పి వుద్దేశ్యము. ఇది కరుణాభావమును ధ్వనింపజేయుచున్న శిల్పము. మరొకటి– అత్యద్భుతమైన సుందరశిల్పము. ఈమె భస్మాసురునికి నాట్యమును మిషగా నేర్పుచున్న విశ్వమోహిని. చేతిని శిరసుపై నుంచుకొనమని సంజ్ఞచేయుచున్నది. ఇది 'సమభంగి' నాట్యభంగిమ. శిరసుపైని కుడిచేతి బొటనవ్రేలు, ముక్కుకొన, ఎడమవైపు కుచచూచుకము, నడుమువద్దనున్న ఎడమచేతి బొటనవ్రేలు, పైకెత్తివున్న ఎడమకాలిమడమ– ఈ అయిదింటినీ ఒకేసరళరేఖలో వుంచడం–ఈ భంగిమలోని ప్రత్యేకత. మరొకసుందరి వయ్యారముగా నందొని, శిరోజాలను వస్త్రము వంటిదానిలో చుట్టబెట్టి తడితుడుచుకోవడం చూడవచ్చు. వెంట్రుకల చివరలనుండి నేలకు రాలుతున్న నీటిబిందువులు గూడ కనబడతాయి. ఆమెకు చెలికత్తెలు సాయపడుతున్నారు. ఇవిగాక, శిలాబాలికలెందరో వున్నారు. ఒక సుందరి స్నానముచేసి చీరె తొడుగనున్నది. చీర మడతనుండిజారి ఒక తేలు క్రిందపడినది. ఆమె భయభీతయై నంచుండిపోయినది. పాదములవద్దతేలు, అంచుమించు నగ్న శరీరము, తొడలమధ్యగా జారిజారగం చీరె కనులలో భీతి– ఈ శిల్పము సహజత్వానికి తిరుగులేనిగీటురాయి. ఈమె విషకన్యయని, ఆమెను కాటినందున తేలే మరణించినదని కొందరంటారు. కనులలో నాకు భీతికోచినదికాని, బాదాసీన్యము తోచలేదు. విషకన్య కాకపోవచ్చును.

వేరొక శిలాబాలికాఫలకములో 'త్రిభంగి' యున్నది. ఈ నర్తకి క్రిందినుండి నడుము వరకు, నడుమునుండి వక్షస్సీమవరకు, దానినుండి పైవరకూవున్న మూడు శరీర భాగాలను, మూడు విభిన్నభంగిమలలో ఏకకాలమున నిలువరించినది. ఇది అత్యంత క్లిష్టతరమైనదని, ఏ నర్తకి యింతవరకూ దానిని సాధింపలేదని చెప్పుకుంటారు. వేరొక శిలాబాలిక నృత్యానికి సర్వసన్నద్ధమై వెడుతోంది. కాని ఆమె, కాలిమెట్టెను మరచిపోగా, చెలికత్తె దానిని తొడుగుతోంది. కాలినెత్తిపట్టుకొని వున్నందువల్ల పడిపోకుండా వుండగలందులకు, నాయిక దాపునగల తీగసూత గొన్నది. వీరుగాక, తాంబూల దర్పణం తేస్తూ తాటాకువీవెనతో వీవనకుంటున్న వారూ, గాలిపటము నెగురవేస్తున్నట్లున్న వారు, ఉంగరాలజుత్తును కేశ్రోతడుముకుంటూ అద్దంలో కిదూస్తూ మురుస్తున్న వారూ, సోదచెవుతున్నట్లున్నవారు, పక్షికి గురిపెట్టి బాణాన్నివదలుతున్నవారూ, పురుషవేషంలో మద్దెల వాయిస్తున్నట్లున్న వారూ, వేణుగానంలో తైమరచివున్న వారూ, మకరవీణ, సర్పవీణలవంటివాయిద్యాలు చేతబట్టివున్నవారు, మాటచెట్టు నుండి పండును గోస్తున్నట్లున్నవారు– ఇలా ఎందరెందరు బాలికలో, ఎన్నెన్ని భంగిమలలో, ఎవరికివారు చూచి ఆనందించ వలసిందే.

ఉగ్రనారసింహుడు

చూపరులను చకితంచేసే బేలూరు ఆలయంలోని నృసింహావతార శిల్పం

ఆలయకుడ్యాలపై కేవలం శిలాబాలికలే గాక, మరెన్నో చూడదగ్గ ఉత్తమ శిల్పాలున్నాయి. శైలావగిరి వెళ్తున్న రావ

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

ఆదవాని డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

E. P. No. 146 of 1968. O. S. No. 210 of 1967.

శేషగిరివారి వగైరాలు .... —డిక్రీదారులు.

కోడుమూరు శిద్దయ్య ... —డిక్రీప్రతివాదులు.

పై కేసులో డిక్రీదారులకు యివ్వబడ్డ డిక్రీ బాకీ రాబట్టుకొనుటకై డిక్రీప్రతివాది బాబాకు ఈ క్రింద షెడ్యూలు భూములను పై కోర్టువారి యెదుట 1-8-69 తేదీ పగలు 11 గంటలు లగాయతు యేలము వేయబడును. కొనదలచినవారు సదరు తేదియందు పై కోర్టులో హాజరై సవాలు పాడవచ్చును – వివరములు కావలసినవారు డిక్రీదారుల అడ్వకేటు గారి ఆఫీసులోగాని లేక పై కోర్టులోగాని విచారించి తెలుసుకోవచ్చును.

షెడ్యూలు:– కర్నూలు రి. డి. ఆదవాని సబ్ రి. డి. ఆదవాని తాలూకా, మండగిరి గ్రామములో వుండే భూముల వివరము:–

వ. నె.	సర్వే నెంబరు	య.ట్లు	హెక్టార్లు	తరమ్ రూ. పై.	Kind	అమీనాకిమ్మతు
(1)	78	5-26	2.128	10-31	Govt. Dry.	రు. 2500/-
(2)	79	5-94	2.403	11-64	డిటో	రు. 3000/-
(3)	80	5-64	2.282	11-06	డిటో	రు. 2800/-

డిక్రీహోల్డరు కిమ్మతు:– 27-2-56 మరియు 20-5-67 తేదీలలో వున్న ఆయకాల బాకీలకు లోబడి రూ. 100/- లు.

— యం గురుస్వామిఅయ్యర్ - డిక్రీదారుల అడ్వకేటు.

ఏడాదిలో నాలుగు జొన్న పంటలు– 40 సెంట్లలో రూ 1121 లు నికరాదాయం

శ్రీ వులిగడ్డ విశ్వనాథరావు

జొన్న పైరును కోశాక ఒకసారి దానిని కార్పి పైరుగా పెంచడం అన్నది సహజం. రెండుసార్లు కార్పి పైరు పెంచడం అన్నది ఆశ్చర్యకరం, మూడు సార్లు కార్పి పైరు పెంచడం అన్నదానిని నమ్మడం కష్టం అనిపిస్తుంది. కాని విశాఖపట్నంజిల్లా రావాడ గ్రామస్థులు– డి. గోపాలకృష్ణరాజు ఇట్లా మూడు కార్పి పైరులా పెంచారు అంటే నమ్మకమే కాదు, ఆయన ఈ అపూర్వమైన విజయాన్ని ఎట్లా సాధించాడు అని తెలుసుకోలనిపిస్తుంది.

శ్రీ గోపాలకృష్ణరాజు తన 40 సెంట్ల జొన్నపొలంలో ఒక ఏడాదిలో నాలుగు జొన్నపైర్లు "పండించి" 2720 కిలోల జొన్నధాన్యం పండించారు. ఈ నాలుగు పైర్లకు కలిపి ఆయనఖర్చు 511 రూపాయలు కాగా మొత్తం 1632 రూపాయలు ఆదాయం వచ్చింది. అనగా ఆ 40 సెంట్ల మీద 1121 రూపాయలు (ఎకరాకు 2800/-రూ॥ చొప్పున) నికరలాభం వచ్చింది.

అసలు ఈ కథంతా రాజు విజయనగరంలోని చిరుధాన్య పరిశోధనాకేంద్రానికి వెళ్లడంతో మొదలయింది. అక్కడ ఆయన ఇంతలింతేసి కంకులతో కళకళలాడుతున్న సంకరజొన్న మొక్కలను చూశాడు. అంతే, నానా తంటాలూ పడి సి. ఎస్. హెచ్–1 సంకరజొన్న విత్తనాలను సంపాదించాడు. అంతకు ముందుగా కర్రపెండలం పండించిన మెట్టపొలంలో, 40 సెంట్ల విస్తీర్ణంలో ఈ విత్తనాలను నాటాడు.

నీరు బాగా పడిసిపోయే, ఈ పొలాన్ని ఆయన 1965 నవంబరులో వానలు వర్షాక, దేశవాళీ నాగలితో నాలుగుసార్లు దున్నాడు. తర్వాత చదునుచెక్కతో చదును చేశాడు. పిమ్మట ఎకరాకు నాలుగుకిలోల చొప్పున జొన్న విత్తనాలను గొర్రుతో నాటాడు. వరుసలమధ్య 18 అంగుళాలూ, మొక్కలమధ్య ఆరంగుళాలూ దూరం వుంచాడు. నాటిన 60 విత్తనాలు అంకురించాయి. మధ్య వుండిపోయిన ఖాళీ స్థలాలనాయన అట్లాగే వుండనిచ్చారు.

50 కిలోల యూరియాను మూడుసార్లు సమపాళ్ళుగా వేశాడు. మొదటిదఫా మొక్కలు మొలకెత్తిన 20 రోజులకూ, రెండవదఫా ఆ తర్వాత పదిరోజులకూ, మూడవసారి అటుపిమ్మట 15 రోజులకూ వేశాడు. మొలకెత్తిన తర్వాత 20 వ రోజూ, 30 వ రోజూకూడా త్రవ్వగోలతో అంతరకృషి చేశాడు. మొలకలు వచ్చిన 20 రోజుల తర్వాత మొదటిసారి, ఆ తర్వాత పదేసిరోజులకొక్కసారి చొప్పున– మొత్తం

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

⊕ క్షామనివారణ కార్యక్రమాలు–
సమితులపై ధనేంకుల ధ్వజం
⊕ పుదూరు పంచాయతీ ఆదర్శకృషి
⊕ కావలి బిల్డింగ్‌సొసైటీ కాలనీ
⊕ మైకాగని కార్మికుల భద్రతాపోటీ
⊕ రాపూరు విద్యార్థి ఆత్మహత్య: వివరణ
⊕ కోవూరు నాటక పోటీలు–
గోపాలరావు నాటికకు బహుమతి
⊕ రాపూరు తాసిల్దారుకు వీడ్కోలు
⊕ అల్లూరు యువజనుల సార్థకసేవ

కలెక్టరు కార్యక్రమం

కలెక్టరు శ్రీ ఎస్. ఆర్. శంకరన్ గారి నెల కార్యక్రమం–

5 తేది ఆత్మకూరు; 6 ఆత్మకూరు–నెల్లూరు; 7 8 నెల్లూరు–రివిన్యూ ఆఫీసర్ల, ఆర్. డి. ఓ. లతో సమాలోచనలు, సివిల్‌సప్లయిస్ సమీక్షలు, బి. డి. ఓ. ల సమావేశం, వ్యవసాయ కార్యక్రమాల పరిశీలన; 9 సూళ్ళూరుపేట–శ్రీహరికోటస్కీము అభివృద్ధి పరిశీలన; 10 సూళ్ళూరుపేటలో అణుశక్తి శాఖాధికార్లతో చర్చ; 11 నెల్లూరు; 12, 13, 14 నెల్లూరు; 15 ఉదయగిరి; 16 దుత్తలూరు పేట మీదుగా కనిగిరి; 17 కందుకూరు–లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీము లపని సమీక్ష; 18 నెల్లూరు; 19 నెల్లూరు–సహకార కార్యక్రమాల సమీక్ష; 20 గూడూరు చేరిక; 21 పింగాణి ఫ్యాక్టరీ సందర్శనం. వెంకటగిరి; 22 వెంకటగిరి – సూళ్ళూరు పేట, శ్రీహరికోటరోడ్డు నిర్మాణం పరిశీలన, నెల్లూరు; 23 24 నెల్లూరు; 25 నెల్లూరు–జిల్లా డెవలప్‌మెంటు బోర్డు మీటింగు; 26 కావలి; 27 కావలి– పొదిలి; 28 పొదిలి, తర్లుబాడు బ్లాకుల కార్యక్రమాల సమీక్ష; 29 దర్శి–నెల్లూరు; 30 31 నెల్లూరు.

ఉదయగిరి కరవు– శాసనసభ్యుని ప్రకటన

ఎవరిగోడు వారిది అన్నట్లు; అక్కడ ముఖ్యమంత్రి కావుననుకుల్లోవుంటే, ఇక్కడ మన ఉదయగిరి శాసనసభ్యుడు శ్రీ ధనేంకుల నరసింహం కరవో కరవోఅంటూ దిబోమంటున్నాడు. అది రాజకీయ నష్టం; ఇది ప్రకృతి వైపరీత్యం.

నరసింహంగారు ఇదివరలో ఒకటి రెండుసార్లు ఉదయగిరి తాలూకా దుర్భర పరిస్థితులనుగూర్చి ముఖ్యమంత్రికి నివేదించారు. ఆరునెలలనుండి తెలంగాణా ఆరాటంతో, ఇటువంటి సమస్యలన్నీ వెనుకబడి పోయాయి. మంచినీటికి మరీ బాధగా వుందని, పశువుల స్థితి దయనీయమని శ్రీ నరసింహం తన ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. సహాయ కార్యక్రమాలు సమితుల ద్వారానే జరగాలని అధికార్లు సెలవిస్తున్నారని, ముఠారాజకీయాలకు నిలయమైన సమితులలో సహాయ కార్యక్రమాలుకూడా పక్షపాతంతోనే కూడివుంటాయని; వాటిని ఆధారంచేసుకొని ఆదర్శంగా పనులు జరుగుతున్నాయనుకోవడం ఆత్మవంచనని నరసింహంగారు వెలిబుచ్చుతున్నారు. సమితుల ద్వారానే కరువుపరిస్థితులు చక్కబరచాలనడం న్యాయంకాదని శ్రీ నరసింహం అంటున్నాడు. చెరువులు, రోడ్లు ముఖ్యంగా మంచినీటి వసతులు కల్పించుటకు విస్తృతంగా కార్యక్రమాలు అమలు జరపాలని; చౌకధాన్యం దుకాణాలు నెలకొల్పాలని; నిర్బంధంగా వసూలుచేసిన ముదరా ఇవ్వాలని, వసూలుకాని శిస్తులను నిలపాలని నరసింహం కల్పించేస్తున్నాడు.

నరసింహంగారి గోడు, కొత్త ముఖ్యమంత్రో, లేక గవర్నరో వినవలసి వుంటుందేమో! —కొరవ 11 వ పేజీలో

పిల్లల లివర్‌, స్ప్లీన్(బల్ల)వ్యాధులకు
టెక్కలి డాక్టరుగారు
ఈ నెల 14 తేదిన
ఉదయం 8 గం. నుండి
12 గంటలవరకు

రూమ్ నెం. 17, నియోకోమలాడ్జి ట్రంకురోడ్డు నెల్లూరులో
వైద్య సలహా నిచ్చెదరు.
ఒరిజినల్ లివర్ రెమిడీ హోమ్ (రిజిష్టర్డు నెం. 13)
విశాఖపట్నం
స్టాకిస్టులు: ది ఆర్యా మెడికల్ స్టోర్సు, ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

జిల్లాలో మంత్రి వెనిగళ్ల

చిల్లర మల్లర సభలు – వుపన్యాసాలు

తెలంగాణా అల్లర్ల మహత్యమేమోగాని, అంతకుముందు అప్పుడప్పుడంటే జిల్లారోజాల కొకసారి మంత్రిగారొచ్చి ఇన్నాళ్ళ బోయ రొట్టి పోతుండేవారు. అప్పటికి కొద్ది దినాలవరకు. తెలంగాణా అల్లర్లవల్ల ప్రజలకు కల్గిన మేలేమైనా వున్నదంటే –ఇదొక్కటే. మంత్రి అనేవాడెవరూ హైదరాబాదుదాటి రావడంలేదు, ప్రజలకు దర్శనమివ్వడంలేదు. ఈ ఆరు నెల్లో వాళ్ళ ప్రయాణ భత్యాల క్రింద దాదాపు చాలా మొత్తం మిగిలుండాలి మన ప్రభుత్వానికి.

ఏదో తప్పిదారి వొకరూ అరా మంత్రి అప్పుడప్పుడూ అమావాస్యకొకరూ, పౌర్ణమికొకరూ వచ్చిపోతున్నారనుకోండి. ఎట్టనో తెలంగాణా అల్లరి మూకలను తప్పించుకొని హైదరాబాదు దాటి రాగలుగుతున్నారనుకోండి.

అట్లా తప్పిదారి మొన్న నెల్లూరువచ్చిన మంత్రిగారే మత్స్యశాఖ మంత్రి శ్రీ వెంగళ్ల సత్యనారాయణగారు రాక రాక వచ్చిన మంత్రిగారిని కాస్త వివరంగానే పరిశీలిద్దాం వీరి నెల్లూరు కార్యక్రమాన్ని.

గ్రాగుటూరు మంత్రి–అంటే ప్రొహిబిషన్ మంత్రి–శ్రీ వెనిగళ్ళగారు మద్యానికి పోటీగా కాబోలు, జి.కాం. వారి ఆహ్వానంపై 28 తేది నెల్లూరుకు వచ్చి రెండురోజులపాటు ఆయా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనిపోయారు. వారి కార్యక్రమం వచ్చిన రోజు రాత్రి శ్రీ మాగుంట రాఘవరెడ్డిగారి విందుతో ప్రారంభమైంది. దుక్కల పర్యటనల్ని ఎక్కించుకొని, ఆ అనుభూతిని చూపిందారు శ్రీ రాఘవరెడ్డి– మూడంతస్తుల మేడను నిలువునా ఎక్కించి! తీరా చూస్తే మంత్రిగారు రాకుండానే విందు జరిగిపోవలసి వచ్చింది. మంత్రిగారు హైదరాబాదుకు, ఢిల్లీకి ట్రంక్‌కాల్స్ బుక్‌చేసికొని ఐ. బి. లో కూర్చున్నారు. దినగండంగా వున్న తమ పరిస్థితియందు మన మంత్రులకుపాపం, తిండి హితవవుతున్నదా!

24 తేది వుదయం టవున్ కాంగ్రెస్ పక్షంగా, శ్రీ టి. సి. కొండయ్య అధ్యక్షతన కాంగ్రెస్‌సభ జరిగింది. మంత్రిగారు, జి. కాం. ప్రెసిడెంటు శ్రీ మేకపాటి గోపాలకృష్ణారెడ్డి వుపన్యసించారు.

మా విలేఖరి

తర్వాత రామతీర్థం వద్ద వుపాకాల ప్రోగ్రాములో, కావలి కొండపనాయుడు గారి రాజ్యంలో మరో కార్యక్రమములో పాల్గొన్నారు.

తర్వాత 25 తేది మధ్యాహ్నం జరిగిన గూడూరు సమితి సర్వసభ్య సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. సమితిరాజా శ్రీ ఉప్పూరు కుమారస్వామిరెడ్డి స్వాగతం చెప్పారు మంత్రిగారికి. ఇటీవల తుపానుబాధితులకు సానుభూతి వ్యక్తపరుస్తూ విరాళాలు పంపాల్సిందిగా పిలుపు ద్వారా; పోట్టిపిలుపే సుమా, విరాళం చెల్లించలేదు కనీసం ప్రకటించలేదు! సోమశిల ప్రాజక్టు డ్యాం ఎత్తు వగైరాలను ప్రస్తావిస్తూ మద్రాసుకు మన సోమశిల నీళ్ళు పోవడం అక్రమమన్నారు. (ఇక్కడొకమాట–సోమశిలకు గత నెలలోనే ప్రధాని ఇందిరాగాంధిగారిచే శంకుస్థాపన జరుగుతుందని, 'తిక్కన సముద్రం'గా నామకరణం జరుగుతుందని దినపత్రికల్లోనూ, ఆమీన్‌రైతులోనూ మన నాయకులు చేసిన ప్రకటన పొకటి జరుగుతున్నది. ఆ టైమ్ వెళ్ళిపోయింది. ఇందిరాగాంధీగారు రాలేదు, సోమశిల తిక్కనసముద్రమూ కాలేదు!)

కుమారస్వామిరెడ్డిగారింకా మాట్లాడుతూ గూడూరు ప్రభుత్వ కార్మికశిక్షణ అన్నుతి రద్దును వుపసంహరించుకొని పునః ప్రారంభించాలనే నిర్ణయం తీసుకొన్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందించారు.

మంత్రి సత్యనారాయణగారు మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం ఇప్పుడు ఆర్థికలేమివల్ల చెప్పుకోదగ్గ పనులు చేయలేని స్థితిలో వుందని సెలవిచ్చారు. మన ఆర్థికవిధానం బాగుపడాలంటే పరిశ్రమలు వర్థిల్లాలనే సత్యాన్నికూడా వికరువు పెట్టారు. నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించందే దేశంలో —కొరవ 11 వ పేజీలో

★ మన విగ్రహారాధన మనస్తత్వానికి మచ్చుతునకలు ★★ మనకాలేజీలు, అవీ–ఇవీ

మన మహానాయకులూ నాయకులూ అనుకొన్నవారూ, ప్రజలూ రామరామ మరుగుజ్జులుగా తయారవుతున్న యీ క్రమంలో, యింకొన్నాళ్ళుపోతే యీ అఖండ భారతదేశంలో ఆరాధించేందుకు యోగ్యమైన మానవమాత్రులు పొర్తిగా కరువైపోయే ప్రమాదం కానవస్తున్నది. ఆ ప్రమాదం వాటిల్లేలోగా మన మహానగరాల్లో, గ్రామాల్లో– చచ్చిన బ్రతికున్న నాయకవర్యులకు విగ్రహాలు ప్రతిష్ఠించేసి బాధ్యత తీర్చేసుకునే విగ్రహారాధన తత్పరత మనలో యింకా దండిగావుందిగనుక వచ్చే కొద్దికాలంలోనే 'విగ్రహాల రద్దీ' చూడబోతామా అన్పిస్తుంది.

మొన్న 'శంకర్స్ వీక్లీ' సాంవత్సరిక సంచికలోవచ్చిన '2000వ సంవత్సరంలో భరతఖండం' అనే వ్యంగ్యరచనలో రచయిత వొక వూహా చిత్రం రచించారు. 'ఒకప్పుడు 70 కోట్ల జనాభావున్న యీ భరతఖండంలో అప్పుడు అదృష్టవశాత్తు 20 కోట్లే వుంటారు, కుటుంబనియంత్రణ సభల బ్రహ్మ అయిన డాకర్ చంద్రశేఖర్ శిలా విగ్రహాలు ఎక్కడలా కానవస్తుంటాయి'–అన్నాడు. ఈ వాక్యంవుంబం చదివిన మిత్రుడొకాయన–అదృష్టవశాత్తు అప్పుడు భారతదేశం జనాభా 20 కోట్లకు తగ్గాలేదానీ, అప్పుడు మన వుపఖండంలో మానవుల జనాభాకంటేకూడా దిష్టిబొమ్మలు పోలిన శిలావిగ్రహాల జనాభా ఎక్కువగావుండదా– అనే ధర్మసందేహం వెలిబుచ్చాడు. అవును, అక్షరాలా అది సత్యావాక్కే నన్పిస్తుంది. మన జాతీయుల విగ్రహారాధన మనస్తత్వం అటా దీదిమా!

ఉదాహరణకు చూడండి: కోటవాడాకు వెళ్లేమార్గంలో మూడువైపుల దూరంలో వచ్చే మూడు వీధి కూడలి మొత్తం మూడు శిలావిగ్రహాలు కానవస్తాయి మనకు నెహ్రూ, వివేకానంద, కరకు కామరాజ్‌నుకూడా మహాపురుషుడు కిద లెక్కగట్టి ఆయన విగ్రహంకూడా ప్రతిష్ఠాపన చేశారు. సిమెంటు బొమ్మలు కట్టి యీ విగ్రహాలను నిలబెట్టారు. ఈ విగ్రహాల ప్రతిష్ఠాపనప్పుడు, మనమంతా కోటసమితి సాధిస్తున్న బహుముఖ ప్రగతిగూర్చి ప్రశంసోక్తులు పలికాం, కోటసమితి రాజాగారి అభ్యుదయాభిరుచులను కీర్తించాం.

కళ్లుమూసి కళ్లుతెర్చేలోపల ఆ ప్రతిష్ఠించబడిన విగ్రహాలు, యిప్పుడు తారుమారైన విలువలకు దర్పణంగా కనవస్తున్నాయి. నెహ్రూమెడ్క నమూలంగా విరగ్గొట్టబడివుంది, ఎవరు రాళ్లేసిరి కొట్టారోఏమో. వివేకానంద విగ్రహం నమూలంగా చెరిపివేయబడివుంది. కామరాజ్‌గారి విగ్రహం సరేసరి!

మనంచేసే పనులకు కరకు చరితలో మిగిలే విలువ ఏపాటిదో వేరే చెప్ప —కొరవ 12 వ పేజీలో

విజయ
ప్యూపిల్స్ ట్యుటోరియల్ కాలెజి
(వి. ఆర్. కాలేజి సమీపమునందు)
348, జవహర్‌లాల్‌రోడ్డు – నెల్లూరు.
P. U. C. VII Form, S. S. L. C. Matric, X Class
విద్యార్థులకు నిపుణులైన అధ్యాపకులద్వారా విద్య నొసంగబడును.
బాలురకు హాస్టలువసతి గలదు
బాలికలకు ప్రత్యేక వసతులు గలవు. వీరిని పైవేటుగా
S. S. L. C. పరీక్షకు పంపుటకు ప్రత్యేక తరగతులు గలవు.
95% Results Secured. Fees Very Moderate
తరగతులు ప్రారంభించబడినవి.
శ్రీమతి జె. విజయేశ్వరి, | శ్రీ జె. ఏడ్వర్డు, బి. ఎ.,
Head of the girls Section. | Director.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

పరీక్షా ఫలితాలు

స్కూలు	పరీక్షకు కూర్చున్న వారు	ఉత్తీర్ణులు	శాతం
ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి.			
నెల్లూరు	17	15	88
బొడ్డికూరపాడు	15	13	87
ముత్తుకూరు	49	38	78
జయంపు	18	14	78
ముప్పవరం	31	24	77
జరుగుపల్లి	20	15	75
వలుకూరు	15	11	73
అంబవరం	18	13	72
దుత్తలూరు	17	12	71
అనంతసాగరం	52	37	71
సిద్ధనకొండూరు	20	14	70
నంగం	19	13	68
అరవపాలెం	25	17	68
చింతలపాలెం (గట్టుపల్లి)	21	14	67
పెనారికట్ల	21	14	67
రేపూరు	23	15	65
ఆత్మకూరు (గరల్స్)	39	24	62
చెన్నపల్లిపాలెం	49	20	41
చేజర్ల	15	6	40
మూలపేట (సంస్కృతం)	21	9	25
7వ ఫారం			
కోవూరు	54	36	67
బుచ్చి	44	29	66
ఆత్మకూరు	50	33	66

గృహస్థాశ్రమానికి గుడ్‌బై

జన్మదినోత్సవాలు జరుపుకుంటారు. షష్టిపూర్తులూ జరుపుకుంటారు; అర్ధశతాబ్ది ఉత్సవం జరుపుకోవడమనేది అరుదుగా వుంటుంది అరుదైన ఈ కార్యక్రమాన్ని 'అభ్యుదయుడై'న శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి గారు నిర్వహించారు.

అయితే రమణారెడ్డిగారు ఒక వుత్సవంగా జరపలేదు. ఒక ముఖ్య సంఘటనగా దీని జరిగించారు, ఒక చిన్న విందును ఏర్పాటుచేసి. ఒక ముఖ్యోపన్యాసాన్ని వినిపించి, అపూర్వమైన తన నిర్ణయంతో కొందరిచేత గుటకలు మింగించి, నగం రాత్రికి సాగనంపాడు.

కాకాణి రమణారెడ్డిగారంటే మీకు తెలుసుగదా; అభ్యుదయరైతు సంఘం కార్యదర్శిగా, అభ్యుదయ కర్షకుడుగా వెలుగులోవున్నవ్యక్తి రమణారెడ్డిని రెండు విధాలుగా తెలిసినవారున్నారు - పాత రమణారెడ్డి కొందరికి యింకాగుర్తు; రైతు రమణారెడ్డిగానే మరికొందరికి పరిచయం; రాజకీయమైన రమణారెడ్డి ఇంకొందరికి స్నేహం; కాని వర్చస్సుగలవాడైన, నియమబద్ధుడైన, నిస్వార్థపరుడైన, స్నేహశీలియైన రమణారెడ్డి కొద్దిమందికిమాత్రమే పరిచయం. ఆ రమణారెడ్డికి జూలై 3 తేది 50 ఏండ్లునిండి 51 వ ఏడు ప్రవేశించింది. ఒకవ్యక్తి జీవితంలో అర్ధశతాబ్దాన్ని దాటడం అతి ముఖ్యమైన ఘట్టం. ఆ ఘట్టాన్ని కొద్దిమంది మిత్రుల సాన్నిధ్యంలో, సంతోషంగా గడపదలచాడు; ఆ సందర్భంలో జీవితాన్ని పవిత్రతవైపుకు మళ్ళించుకోదలచాడు. రమణారెడ్డిగారి ఈ అభీష్ట ప్రకటనమే 3 తేది డిన్నరు సమావేశం.

రమణారెడ్డిగారు బొబుహూదంలో ఒక ఆహ్వానాన్ని పంపారు. గృహస్థాశ్రమానికి 'గుడ్‌బై'చెప్పే ఈ సందర్భంలో తనతో విందుగుడిచి; నిజమైన స్నేహితుడుగా తనలోని లోపాలను నిర్మొగమాటంగా వ్రాసి స్వర్ణోత్సవ బహూకృతిగా తనకివ్వ, తనలోని లోపాలను సరిదిద్దుకునే అవకాశం కల్గించవలసిందిగా కోరాడు. డిన్నరుకు అందరూ కార్డవారే. విందు రమణారెడ్డిగారింటిలో, సభ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారింటిలో జరిగాయి. రమణారెడ్డిగారు తాను సభాపిరికినంటూనే, కుర్చీని పూర్తిగా తేమకొని, ఇంగ్లీషులో వుపన్యాసాన్ని ధంచికొట్టాడు. ఆశ్రమ ధర్మాలు, యోగాలు, మతాలు... ఏమి ఏమి లో ఆ గొడవలన్నీ అనర్గళంగా చెప్పి; తాను ఈనాటినుండి యిక బ్రహ్మచర్య వ్రతం అవలంబిస్తున్నానన్నాడు. 50 ఏళ్ళునిండిన వాడు ఆ వ్రతాన్నవలంబించడం వుత్తమమన్నాడు. మా.క.రె వంటివారు గుటకలు మింగారు. పత్తి రంగయ్య వుపాఖ్యానం, జె. బి. వగైరాల అడ్డు ధర్మస్తుల అనంతరం; ఆర్. ఎల్. రెడ్డి. మారంరెడ్డి గారలు కాకాణి రమణారెడ్డికి శుభాకాంక్షలు తెల్పుతూ చాల పొదుపుగా మాట్లాడారు.

మరదాను- ప్రథమంలో ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు రమణారెడ్డిగారిని పూలమాలలతో అభినందించారు. ఒకరు పొందూరు కండువా కప్పారు, ఇంకొకరు చేతికంతా నలు బహూకరించారు, వరొకరు వెంకటేశ్వరస్వామి చిత్రపటును ఇచ్చారు. విమర్శదృష్టితోకూడిన పత్రాన్ని తప్ప స్వీకరించడమనుకున్న నాబోంట్లకు కాస్త ఆశాభంగమే కలిగింది. ఎట్లనయితేనేమి రమణారెడ్డిగారి స్వర్ణోత్సవసభ కళకళమంటూ జరిగి, జయావహంగా ముగిసింది. పురాణకాలంనాటి పెద్దలు విందులిచ్చి, పదిమందికిచెప్పి గృహస్థాశ్రమానికి గుడ్‌బై చెప్పింది లేనిది మనం చూడలేదు కాని; రమణారెడ్డిగారుమాత్రం అవని అప్రతిహతంగా చేయదలచుకోలేదు!

మాట-చేత ఒక్కటే అయిన శ్రీ రమణారెడ్డి ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాలతో, ఆదర్శవంతమైన, ఫలవంతమైన, ప్రయోజనకరమైన జీవితంతో శతాయుష్కుడు కావాలని ఆకాంక్షిస్తాం, ఆశీర్వదిస్తాం.

అధికార వర్గం

దర్శి తాసిల్దారుగా వుండిన శ్రీ పి. బి. సుబ్రహ్మణ్యనాయుడు ప్రమోషన్లో మైకా స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడినారు. శ్రీ జె మల్లికార్జునంను దర్శి తాసిల్దారుగా వేశారు.

సుబ్రహ్మణ్యనాయుడుగారిలో ఆనెస్టీకి తోడు, మృదుభాషిత్వం వుంటే ఎంత బాగుండునా అనుకుంటుంటాం.

. . .

హెడ్ క్వార్టర్ సిరస్తదారుగావున్న శ్రీ ఎం. ఎస్. రామానుజాన్ని బదిలీచేసి, ఆ స్థానంలో కావలి తాసిల్దారు శ్రీ పి. కృష్ణరావును నియమించారు. కావలికి శ్రీ ఎం. ఎ. అజీజ్‌ను వేశారు.

కృష్ణరావు ఎక్కడైనా, ఏస్థానంలోనైనా మంచివాడనిపించుకోగలిగిన అధికారి.

. . .

కావూరు బి. డి. ఓ. గా శ్రీ జె రమణయ్య, కనిగిరి బి. డి. ఓ. గా శ్రీ ఎం. డేవిడ్ నియమింపబడినారు.

. . .

రాపూరు తాసిల్దారుగా శ్రీ ఎస్. గోపాలకృష్ణరావు సూళ్లూరుపేట స్పెషల్ తాసిల్దారుగా (అక్విజిషన్) శ్రీ వి లారెన్స్ నియుక్తులైనారు.

. . .

నెల్లూరు డి. యస్. పి. గా శ్రీ రామచందరరావుగారి స్థానంలో శ్రీ నరసింహా నియమింపబడినారు.

శ్రీ నరసింహా తెలంగాణీయుడైన నెల్లూరు అల్లుడు; యువకుడు; పుర్ణాహ వంతుడుగానే కనబడుతాడు. పరిపాలనను రుచిచూచిన తర్వాత చెప్తాము.

. .

అదుగో — కలెక్టరు శంకరణ్‌గారికి బదిలీ ఏదైనావుంటుందా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది; కర్తాకర్తిగా వినుదారా బట్టి. తెలంగాణా గొడవల్లో ఇలాంటి పెద్ద బదిలీల విషయం ఆలోచించడానికి ప్రభుత్వానికి స్థిమితం లేదుగదా!

మా అభిప్రాయం – గట్టివాడైన శంకరణ్‌గారు మరికొంతకాలం ఇక్కడేవుండాల, ఏ వర్గంలోను అలజడి, అసంతృప్తి, ఆందోళన లేకుండా సర్వప్రియంగా పరిపాలన సాగించాల.

. .

డి ఆర్. ఓ. శ్రీ చంద్రమౌళిగారు రాజధానికి బదిలీ కావాలని అభిలాషట. ఇప్పుడు కూడానా?

రోడ్లు–ట్రాఫిక్కులు

నెల్లూరులో రోడ్లు ఎంత నరకంగా వున్నాయో, ట్రాఫిక్ కంట్రోలుకూడా అంత అధ్వాన్నమంటే పోలిస్ కోపపడకుందురుగాక!

ఒకరు వ్రాస్తున్నారు: "అయ్యా! కలెక్టరాఫీసుకు ఉత్తరంగా మండపాలవీధికి పోయే ఆదారివీధిలో వన్ వే ట్రాఫిక్కట. అక్కడ బోర్డు గీర్డు ఏమీలేదు. తెలియక ఎవరైనా పోతే, అప్పటివరకు ఎక్కడైనా కూర్చొనివుండే కానిస్టేబిల్‌గారు దివాలన లేచివచ్చి వారిని పట్టుకొని గందరగోళం చేస్తుంటారు; తెలియకపద్యామంటే వరుసంగా మాట్లాడుతారు. రాజవీధి సంగతి మరీ చింతగా వుంటుంది. ఆ చివర ఈ చివరకూడా 'ఇటు పోకూడదు' అనే బోర్డులున్నాయి. ఎటు పోవాలో ఎటు పోకూడదో తెలియక అటు ఇటుకూడా పోతున్నాయి. వాహనాలు" — ఇది ఆ పాఠకుడు వ్రాసిన విషయం.

ఈ పాఠకుని లేఖకు చేర్చవలసింది మరికొంతవుంది. డ్రెయినేజివల్ల, ఇతర కారణాలవల్ల రోడ్లమీద ట్రాఫిక్ క్షణక్షణం మారుతున్నది. ఉదయం వున్నదారి, మధ్యాహ్నం వుండదు; మధ్యాహ్నం వున్నదారి సాయంత్రం వుండదు. ట్రాఫిక్ మూసివేయబడిందనే సంగతి అక్కడికి పోయేవరకు తెలియదు మరొక విషయం; మామూలు ట్రాఫిక్ కంట్రోలు కూడా బాగులేదు. ట్రాఫిక్ కేంద్రాలలో ఒక్కొక్కసారి కానిస్టేబిలే వుండడు. ప్రక్కన టీ బంకులోనో, ఏదైనా నీడనో విహరిస్తు, రాకపోకలను వీక్షిస్తుంటాడు! కొందరైతే ట్రాఫిక్ సంగతి మరచిపోయి బాతాఖానీ కొడుతుంటారు. ట్రంకురోడ్డు మరీ రాకపోకలకు ఇబ్బందికరంగా వుంటున్నది. స్టోన్‌హౌస్‌పేట బస్‌స్టాండు ప్రాంతమూ అంతే. ఇవన్నీ చెప్పడం నిష్ఫలంగానే వుంటుంది; కాని అన్నీ సిబ్బందులు. ట్రాఫిక్ కంట్రోలు మరికొంత సమర్థవంతంగా వుండాలని మా అభిప్రాయం.

. .

బారేజినుండి వేలు మొదలియార్ పెట్టు వరకు ట్రంకురోడ్డు గాల్వ మూసివేసిన కారణంగా వెడల్పు రెట్టింపైనదేకాని, ఇరుకు గూడా ఎక్కువైంది. మధ్యలో గోడ ఒకటి కట్టారు. దానివల్ల రోడ్డు తూర్పువైపు విశాలంగా, పడమటివైపు ఇరుగ్గా తయారైంది. పడమటివైపు పోవడం దుర్భరంగానే వుంటున్నది. సైకిల్ బండ్లవంటివి అడ్డంవస్తే ట్రాఫిక్ అంతా ఆగిపోవలసిందే. ఈ ఇరుకుకు తోడు– ఇసుకగుట్టలు, రాళ్ళగుట్టలు అడ్డాలు. అడిగే దిక్కులేదు మధ్యగోడను తీసివేస్తేకాని ట్రాఫిక్ సాగడం కష్టమని మనవి. వర్షం వస్తే ఈ గోడ ప్రాంతం సిట్లుచేరాయి.

. .

మన వ్యతుల్యాలుగా, మున్సిపాలిటీకి గాని దూరదృష్టి అనేది బొత్తుగాలేదు. అది వుంటే బస్సు హోటల్లు ఎదురుగానే ఈనాడూ కొత్తగా గృహనిర్మాణాలను అనుమతించరు. మరి ఏమిటి గుడ్డి దారికవనం?

. . .

వారంవారం అదే పనిగా చెప్పుంటే మొద్దుబారిపోతారేమోగాని; ట్రంకురోడ్డు. చీకటి ఎంత దరిద్రంగా వుండాలో-చెప్పండి చేర్మెన్‌గారూ? రెండు దినుసులు పడితేచాలు రోడ్లన్నీ, వెల్లువైబురదై ఖండాలంగా తయారవుతున్నాయి. వర్షం వచ్చినపుడు సంతపేట మార్కెట్ వద్దకుపోండి-అదొక వైతరణీ; కంపు, రొచ్చు! పాలిస్టేషనువద్దా అంతే. ఒక్కచోటేమిటి, ఊరంతా అంతే.

రైళ్ల రాకపోకలు– వేళలలో మార్పులు

ప్రస్తుతం నడుస్తున్న ఎక్స్‌ప్రెస్ రైళ్ళ రాకపోకల వేళలలో కొంత మార్పువున్నది. టైమింగులివి.

రైలు	ఉత్తరం పోయేది	దక్షిణం పోయేది
హౌరా మెయిల్	రా. 11-55	రా. 1-15
సర్కార్ ఎక్స్‌ప్రెస్	రా. 1-26	రా. 2-12
ఖాజీపేట ఎక్స్‌ప్రెస్	మ. 1-53	మ. 12-40
హైదరాబాదు ఎక్స్‌ప్రెస్	మ. 3-11	ఉ. 8-33
జి టి.	సా. 7-07	ఉ. 7-26

హౌరా వీక్లీ ఎక్స్‌ప్రెస్ హౌరా జనత, హౌరా ఎక్స్‌ప్రెస్; ఢిల్లీ జనతా ఇంకా నడపడంలేదు. తిరుపతి–కాకినాడ, మద్రాసు–విజయవాడ పార్సిల్ గూడూరు-బిట్రగుంట ప్యాసింజర్లు మామూలుగా నడుస్తున్నాయి. రేణిగుంట–విజయవాడ, మద్రాసు–విజయవాడ ప్యాసింజర్లు బిట్రగుంటవరకుమాత్రం నడుస్తున్నాయి.

సానుభూతి

సర్వప్రియుడు, చైతన్య స్రవంతి అయిన చిరకాలపు గూడూరు పత్రికా విలేకరి శ్రీ గిరి వెంకటరమణయ్యగారి జనకులు శ్రీ నరసయ్య తన 72 వ ఏట నిన్న కాలధర్మం చెందారు.

తండ్రిని కోల్పోయిన శ్రీ రమణయ్యకు మా సానుతాపం తెలియజేస్తున్నాము.

మున్సిపల్ కౌన్సిల్– వాకౌట్లు, కరపత్రాలు

మొన్న 30 తేది జరిగిన నెల్లూరు మున్సిపల్ కౌన్సిల్ సమావేశంలో ప్రతిపక్ష సభ్యులందరూ వాకౌటు చేశారట వాకౌట్ చేసినవాళ్ళు ఒక పెద్ద కరపత్రం కూడా వేశారు.

ఒక హోటల్ ఇన్‌స్పెక్షన్‌కు పోయిన హెల్తాఫీసరుగార్ని ఆ హోటల్ భాగస్తుడు సిరంజితో పొడవడం. ఆఫీసరు ఆస్పత్రిలో చికిత్సపొంది కోలుకోవడం పాఠకులకు తెలుసు. ఈ దౌర్జన్యాన్ని ఖండించుటకు కౌన్సిల్ సమావేశాన్ని పిలువవలసిందిగా శ్రీ వరదూరు రామకోటయ్య చేర్మెన్‌గారికి వ్రాశారట. అనవసరమని చేర్మెన్ జవాబిచ్చారట 30 తేది సమావేశంలో ఖండిస్తు తీర్మానం ప్రతిపాదించాలన్నారట; చేర్మెన్‌గారు దానికి అంగీకరించలేదట దాంతో నిరసనగా ప్రతిపక్షీయులంతా వాకౌట్ చేశారట వాకౌట్ చేసిన కౌన్సిలర్లు బయటకొచ్చాక కూర్చొని ఏదో తీర్మానం వ్రాసుకుంటుండగా, అధికార వర్గీయులు 57 తీర్మానాలు పాస్ చేసుకొని నవహిస్తూ నిముషాలలో బయటకు వచ్చేశారట. తర్వాత మీటింగ్ వృత్తాంతం చూసుమంటే చూడలేదట. అందరూ చేతిలెత్తే వాళ్ళవరే; న్యాయశాస్త్ర పారంగతుడూ, శాసనసభలో విమర్శనాగ్రేసరుడు అయిన అన్నదాత మాధవరావు కూడా అంతేనా అంటారు ఆ ప్రతిపక్ష సభ్యులు, ఆ కరపత్రంలో.

హెల్తాఫీసరు మీద జరిగిన దౌర్జన్యం సందర్భంలో పోలిస్ ఇంతవరకు ఎలాంటి చర్య తీసుకోలేదా?

వరగలి హత్య!

మామను అల్లుడు చంపాడట!

హత్యచేయబడ్డ రెణ్ణెల్ల తర్వాత శవం బయటపడ్డదట!

వరగలి గ్రామంలో 9-5-69 తేది రాత్రి ఎం. ఆదెవరెడ్డి అనే ఆయన (వయస్సు 60ఏళ్ళు) తన పొలంలో పడుకోనుండగా, తన కూతురు భర్త దుప్పూరు దశరథరామరెడ్డి అనే ఆయన (వయస్సు 30 ఏళ్ళు) గొడ్డలితో హత్యచేసి, శవాన్ని ఆ చేలోనే పూడ్చిపెట్టి దుక్కి తోలినారు వేశాడట.

ఈ విషయం, ఆ పొలంలో పనిచేసే సిద్ధయ్యగారు పట్టా పోలయ్య వద్దవున్న యువకుడు బయటపెట్టగా వరగలి గ్రామమున్సిఫ్ గూడూరు పోలీస్‌కు మొన్న రెండో తేది రిపోర్టు పంపారు. ఆ రిపోర్టులో పేర్కొన్నవే పైన చెప్పిన వివరాలు.

పోలీస్ రిక్విజిషన్ తర్వాత గూడూరు తాసిల్దారు (కాబూరా మేజిస్ట్రేటు) శ్రీ వి. వెంకటశేషయ్య వరగలి వెళ్ళి పొలం త్రవ్వించూడగా శవం యొక్క శిథిలాలు (అస్థిపంజరం వగైరాలు) బయటపడ్డం. గూడూరు ప్రభుత్వాసుపత్రి డాక్టరు పోస్టుమార్టమ్ జరిపారట నిన్న. ఈ పోస్టుమార్టమ్‌లో హత్యగా తేలిందంటున్నారు.

గూడూరు డి ఎస్. పి శ్రీ బి వెంకటేశ్వర్లు, సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ ఆర్. బి నారాయణులు, రూరల్ సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టరు కె కృష్ణమూర్తి దర్యాప్తుసాగిస్తున్నారు.

హత్యచేసినాడని చెప్పబడుతున్న వ్యక్తి పరారీలోవున్నాడట. ఇంతవరకు పోలీస్‌కు దొరకలేదు.

దశరథరామరెడ్డికి అతతో- అంటే భార్యతలితో, అంటే ఆదెవరెడ్డి భార్యతో- సంబంధముందని; దశరథరామరెడ్డి డబ్బు అడిగితే ఆదెవరెడ్డి ఇచ్చేవాడుకాదని- ఈ కోపంతో దశరథరామరెడ్డి ఆదెవరెడ్డిని హత్యచేసి వుంటాడని అనుమానిస్తున్నారు. ఆదెవరెడ్డి హత్యవిషయం అతని సేద్యగాడికి, మరోయువకుడికి తెలుసునట; ఆయన భార్యకుకూడా తెలుసునట; కాని ఆమెకూడా బయటపెట్టలేదని అంటున్నారు. —మా .వి.

వివాహమునకు – ముందు–వెనుక

పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

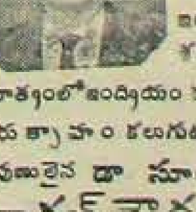

విద్యార్థి వీరకపమైనను దిగులుపడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇంద్రియబలహీనత, బాల్యంలోవృద్ధత్వం, స్వప్నస్ఖలితం, శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్ఖలితం, మూత్రంలోఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగార రహస్య నిపుణులైన డా సూరజ్ చౌదరిగారిని సంప్రదించండి.

సూరజ్ చౌదరిడిస్పెన్సరి, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట 16/112. ట్రంకురోడ్డు–నెల్లూరు

ఒక చిన్న సన్మానం

వాకాడులో డా॥ డి. ఎన్. రావు

విద్యారంగంలో పెద్దపెద్ద పదవుల్లో వున్న వివిధ వ్యక్తుల్ని ఆకర్షించడంలో వాకాడు కాలేజీవారిని ముందుచెప్పి ఆ తర్వాతే ఎవర్నయినా చెప్పవల్సివుంటుంది. ఆ పెద్దలంతాకూడా వొక్కొక్కరే వాకాడు వచ్చి చుట్టూ పర్చుకునివున్న ఆ విద్యా సంస్థలను చూచినతర్వాత గుమ్మెంపోతున్నారు. అది వొకవిధంగా వాకాడులో వున్న మహాత్మ్యమో, లేక ఆ సంస్థలు నడుపుతున్న శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి జనార్ధన రెడ్డిగార్ల ఆకర్షణో చెప్పాలి విశేషమో!

ఇట్లా లేకపోతుగా వాకాడు సంస్థను చూచి చకితులై, పరవశులై, ఆకర్షితులై ఆశీర్వదించిన వ్యక్తుల్లో డా॥ డి. ఎన్. రావు—ఒకరు. ఎవరు యీ డాక్టరు డి. ఎన్. రావుగారు? వరహారణాల అందుకు. విశాఖ జిల్లావారు, మొదట మామూలు కాలేజీలెక్చరరు తర్వాత అమెరికాలో ఎకనామిక్స్ డాక్టరేట్ పట్టా పొంది వచ్చిన తర్వాత ఐ. ఎ. ఎస్. అఫీసర్ల శిక్షణా కేంద్రంలో విద్యావేత్తగా పనిచేశారు. తర్వాత ఇండో-అమెరికన్ ఎడ్యుకేషనల్ ఫౌండేషన్ దక్షిణ ప్రాంతీయ (మదరాసు) అధికారిగా చేరారు. మొన్న మార్చిలో కాబోలు వాకాడు కాలేజీ సాంస్కృతిక సభలకు వచ్చారు. అంతే అప్పటి నుండి వాకాడు విద్యాసంస్థలకు సన్నిహిత స్నేహపాత్రుడయ్యారు.

డాక్టర్ డి. ఎన్. రావుగారు యు. ఎస్. ఎడ్యుకేషనల్ ఫౌండేషన్ ప్రాంతీయాధికారి పదవినుండి—'లాల్‌బహదూర్ శాస్త్రి ఇండో-కెనడా ఇన్‌స్టిట్యూట్'కు తొలి కార్యదర్శి అయ్యారు. అమెరికా వారికి పి. ఎల్. 480 నిధులున్నట్లే, కెనడావారికి ఇండియాలో 'కౌంటర్‌పార్ట్ నిధులు' వున్నాయి. ఆ నిధుల ఆధారంతో ఇండో-కెనడాలమధ్య విద్యాసాంస్కృతిక వినిమయ కార్యక్రమాలను పెంపొందించే ప్రణాళికలో కీలకమైన అధికారి అయ్యారు. రేపు ఆగష్టులో ఢిల్లీ వెళ్లి యీ వున్నత పదవిలో చేరబోతున్నారు శ్రీ రావుగారు.

ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని వాకాడు విద్యాసంస్థలవారు (అకాడమీ ఆఫ్ జనరల్ ఎడ్యుకేషన్, వాకాడు—అన్నారు) డాక్టర్ డి. ఎన్. రావుగార్ని సత్కరించదల్చారు.

మొన్న జూలై 1 తేదీ సాయంత్రం డాక్టర్ డి.ఎన్.రావుకు సన్మానసభ ఏర్పాటైంది. రావుగారు సకుటుంబంగా, వారి భార్య శ్రీమతి ద్వివేదుల విశాలాక్షి (ప్రఖ్యాత సాహిత్యవేత్త) వారి కుమారుడు శ్రీనాథ్ (కలకత్తా బ్యాంకు వుద్యోగంలో వున్నారు), కుమార్తె రాధ (ఎమ్మెస్సీ విద్యార్థిని) విచ్చేశారు.

తొలుత విద్యాసంస్థల్ని కలయ తిరిగి చూచారు. వాకాడు కాలేజీ లైబ్రరీకి డాక్టరు రావుగారు దాదాపు 700 పుస్తకాలు బహూకరించారు. కాలేజీకి ఎంతో నుపయోగపడే ఎన్నో విలువైన పుస్తకాలివి. వాకాడు కాలేజీపట్ల తనకున్న ప్రేమాభిమానాలకు సూచనగా తాని బహూకరణ చేశానన్నారు.

సాయంత్రం హైస్కూల్ ఆవరణలో ఏర్పాటైన ఉపాహార విందు అనంతరం హాస్టల్ ఆవరణంలో సన్మానసభ జరిగింది. గద్య-పద్య- అర్చనా స్తోత్రసహిత సంగీతాత్మకంగా స్వాగతమివ్వబడింది. హైస్కూలు టీచరు చేత వారికి అభినందనపత్రం సమర్పించబడింది. సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలనంతరం మొదట జనార్దనరెడ్డి మాట్లాడుతూ తమ కాలేజీ అభివృద్ధిపట్ల వ్యక్తిగతంగా శ్రద్ధ, అభిమానం చూపిస్తున్నందుకూ, ఎన్నో విలువైన పుస్తకాలు తమ కాలేజీ లైబ్రరీకి బహూకరించినందుకు కృతజ్ఞత వెలిబుచ్చుతూ-భవిష్యత్తులో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయాల్లో వొకదానికి వైస్‌ఛాన్సలర్‌గా డాక్టర్ రావుగారు రాగలరనే ఆకాంక్ష వెల్లడించారు.

తర్వాత బాలకృష్ణారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ— ఈ విద్యాసంస్థను చూచిపోయిన తర్వాతే డాక్టరు రావుగారికి యీ వ్యామోహం రావడం గమనార్హమంటూ, బహూకరించే తిరుపతికొండకు పోయిందాకా కంటేకూడా వాకాడువచ్చి వెళ్ళిపోతే పుణ్యం వస్తుందేమో అన్నారు. కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ విలియమ్స్ రావుగార్ని ప్రశంసిస్తూ మాట్లాడారు.

తర్వాత డాక్టరు డి. ఎన్. రావుగారు మాట్లాడుతూ — మద్రాసు వుద్యోగంలో వుంటూ దక్షిణాదిన వున్న అనేక విద్యాసంస్థలతో తనకు కల్గిన పరిచయాల్లో అన్నిటికన్నా తన వాకాడు పరిచయం అనేది పెద్ద అదృష్టంగా భావిస్తుంటాననీ; తాను మద్రాసులో వున్నా, ఢిల్లీలో వున్నా, వాకాడును మర్చిపోలేననీ అన్నారు. ఇదొక ప్రత్యేకమైన కాలేజీఅని, ఆ ప్రత్యేకతేమిటో మాటలతో చెప్పడం సాధ్యంకాదనీ; ఈ సంస్థవెనుక తనకు వొక పెద్ద అర్థం, సార్థకత, వొక మహోన్నతి గోచరిస్తుంటాయనీ అన్నారు. ఇక్కడ మనుష్యులకోసం గాకపోయినా, యిక్కడి సంస్థకోసం తాను చేయతగిన సాయమంతా చేసు కోగలననీ, కేవలం తన ఆత్మసంతృప్తికోసమైనా తన పరిధిలో చేతనైనమాట సాయం ఈ వాకాడు సంస్థలకు అందించకుండా వుండలేనని అన్నారు అర్థమయిన కంఠముతో. వాకాడుతో తనకంతటి దివ్యానుబంధం యేర్పడిందనీ అన్నారు. మధ్యలో చలోక్తిగా తన వుద్యోగాల మార్పిడిని గూర్చి మాట్లాడుతూ — ప్రఖ్యాత ఇంగ్లీషు చిత్రం 'సెవెన్ ఇయర్స్ ఇచ్'లో మాదిరిగా తనకూ 'ఫైవ్ ఇయర్స్ ఇచ్' వున్నదన్నారు.

అనంతరం 'వాకాడుపై రెండు వార్తా పత్రికలు' ప్రదర్శింపబడ్డాయి. ఒకటి గవర్నరు ఖండూభాయ్‌దేశాయ్ వాకాడు వచ్చినప్పుడు తీసింది; రెండు—బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి పద్మశ్రీ సత్కారం ఢిల్లీలో జరిగినప్పుడు తీసింది. రెండూకూడా వర్ణచిత్రాలే. రెండూ కల్సి 20 నిముషాల షాట్స్ —మా. ప్ర. వి.

— —

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

వచ్చినట్లు బదిలీలుచేయడం, చేసిన బదిలీలను రద్దుచేయడం వొక ఆటగాకొనసాగుతున్నదట నర్మదానదీ జలాలవివయమై ముఖ్యమంత్రిపై పార్టీ మీటింగుల్లోనే అనేకులు ధ్వజమెత్తి కూర్చున్నారట.

ఈ పరిస్థితుల్లో కాంగ్రెస్ పోరుపల్లో పురుగుదొల్చినట్టున్నది ముఖ్యమంత్రి శుక్లాప వ్యతిరేకంగా సంతకాల వుద్యమం ప్రారంభమైందట. ఇంతకాలం వుత్తర దక్షిణ ధృవాలుగావుండిన మాజీ కాంగ్రెస్ ముఖ్యమంత్రులు డి పి మిశ్రా, టి ఎన్. సింగ్ గారలు ఐక్యంగా వొకటయ్యారట. మొత్తానికి శుక్లాకు ఎదురుతిరిగే కార్యక్రమం లో తేలియాడుతున్నారు. పాపం డి. పి. మిశ్రాకు ఎలక్షన్ కేసు వొకటి సుప్రీంకోర్టు ముందర యింకా ఎటూ తేలకుండావుంది. లేకుంటేనా యీ పాటికి డి. పి. మిశ్రా కలైలానే వుద్యమం ఎన్నడో లేచివుండేది. ఏమైతేనేం సర్వప్రదేశ్ నంతకాల వుద్యమం వొకటి తీవ్రరూపంలోకి తెప్పించింది. హైకమాండుకు తలనొప్పిగానే పరిణమించేటట్లున్నది.

పశ్చిమబెంగాల్ వ్యవహారాలు

పశ్చిమ బెంగాల్ వ్యవహారం వొకటి కుంపటిలో ఉన్నచాలె రాజుకుంటున్నట్లుగా కనబడుతున్నది. భవిష్యత్తులో జరగబోయే బృహద్విద్రోహానికి సన్నాహవేదిక తయారు కాబోతున్నదా అన్పిస్తున్నది. ఏరికోరి పట్టుబట్టి జ్యోతిబాసుగారు పోలీస్‌శాఖను ఎందుకు తీసుకున్నారో యిప్పుడర్థమవుతున్నది. పోలీస్ అఫీసర్ల వంటి రేపు తున్నారు జ్యోతిబాసు. పోలీస్ అఫీసర్ల మీదను నాన్‌గెజిటెడ్ పోలీస్ వుద్యోగులను వుసిగొల్పుతున్నారు. వాళ్ళలో వాళ్ళకు చీలికలు తెచ్చి చిన్నాభిన్నం చేస్తున్నారు. ఇప్పుడున్న పశ్చిమబెంగాల్ పోలీస్ అసోసియేషన్‌కు వ్యతిరేకంగా 'నాన్‌గెజిటెడ్ పోలీస్ ఎంప్లాయిస్ కమిటీ' అనే పేరుతో వొకటి లేవదీశారు జ్యోతిబాసుగారు. పోలీస్‌శాఖతో రాజకీయాలు మిళాయించి ఆట ఆడుతున్నారు.

ఇటీవల ఎక్కడచూసినా వీ కార్మిక, వ్యవసాయ కూలీల సమావేశాలు, సభలు జరుగుతున్నా కత్తులు, కటార్లు, పారలు, గొడవళ్లు వగైరా ఆయుధాలతో జనం హాజరవుతున్నారట. ఇదొక కొత్త సంప్రదాయంగా కనపడుతున్నదట. తమ యునైటెడ్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వాన్ని పెద్దగా ఏ సమస్యలూ పరిష్కరించలేకపోయినా, భవిష్యత్తులో రాబోయే పెద్ద పోరాటానికి జనాన్ని సమాయత్తమాత్రం చేయగల్గుతుందనేమాట వలవురు మంత్రులు సభల్లో వల్లిస్తున్నారట.

ఇదీ అక్కడి సంగతి.

అవీ—యివీ

ఇందిరాగాంధీగారు జపాన్-జకార్తాల్లో వర్యటించి స్వదేశం చేరుకున్నారు.

ఆగాల్‌నూ, జోద్‌పూర్‌లోనూ జరిగిన రెండు విమాన ప్రమాదాల్లో 18 మంది వైమానికదళంలోనివారు. 8 మంది సిబ్బందిస్తు మరణించారు. జోద్‌పూర్‌లో హెలికాఫ్టర్ కూలినందువల్ల గుడిసెం కాలి, ఆ గుడిసెల్లోవాళ్ళుకూడా మరణించారు.

జనవాణి

(2 వ పేజీ కొరవ)

రెమ్యూనరేషన్ బిల్లులు యింకా రాలేదుమరి!

1969 పబ్లిక్ పరీక్షలు ముగిసి ఫలితాలు ప్రకటించే సమయంకూడా దాటిపోతుంటే మొన్న ఎప్రెల్‌లో జరిగిన పరీక్షలకు సూపర్‌వైజర్లుగా పోయిన వుపాధ్యాయులకు రెమ్యూనరేషన్ ఇంత వరకు చెల్లించబడలేదు. ఇదేం అన్యాయమండీ మరీను.

వెంటనే ఈ కల్పిపోయిన రెమ్యూనరేషన్ బిల్లులు సదరు పాఠశాలలకు, వుపాధ్యాయులకు చెల్లిచగలరని ఆశిస్తున్నాను. భవిష్యత్తులో అయినా ఏ పర్లలో ఫీజ్ మాదిరింకెండెంట్లద్వారానే చెల్లించే పద్ధతి ప్రవేశపెట్టి ఈ అనవసర జాప్యాలను తొలగించగలరని ఆశించవచ్చా?

నెల్లూరు —నాగరాజు.

జమీన్‌రైతు

తుపానుబాధితుల సహాయనిధి

8-7-69 సాయంత్రంవరకు వచ్చిన విరాళాలు...

శ్రీ ఎం. చౌదేశ్వరరావు - నెల్లూరు రూ. 20-00 లు, టీచర్స్ అసోసియేషన్ బుచ్చి రూరల్ రూ. 10-00 లు.

ఈ వారం	రూ. 30-00
గతవారం వరకు	2307 31
మొత్తం రూ	2337 31

ఒక 'సమీర' సమీక్ష

ప్రజాస్వామ్య శిబిరంలో నాస్తిక చక్రవర్తి గోరా

శ్రీ గోరాగారు ఇటీవల జరిగిన యీ ప్రజాస్వామ్య శిక్షణ శిబిరోపన్యాసాల్నిగూర్చి కొంత గతవారం చదివారు. మొత్తానికి జరిగినంతవరకూ యీ పదిరోజులూ వందా పీసుమిద్దెమీద సవ్వడిలేకుండా దీక్షగానే ఉపన్యాసోపన్యాసాలు జరిగాయి 24 తేదినుండి జున్ 8 తేదీదాకా.

ఈ శిబిరం హాజరైన వుపన్యాసాల్లో—శ్రీ లవణంగారు 'గాంధీజం-సర్వోదయం'పైన బాగా మాట్లాడారన్నారు. అయితే గాంధీజంగూర్చి అత్యంతం నిష్ఠగ మాట్లాడి ఆఖర్లో 'గాంధీ ఫూల్‌గాకూడా వ్యవహరించాడు.' అని లవణంగారు వొక సందర్భంలో పేర్కొన్నారట, ఆ భాగం మాత్రం కొందరికి మింగుడు పడ్డేదటుండినారు.

'ప్రజాస్వామ్య-వ్యవసాయ సమస్యలు' అనే విషయంపైన మాట్లాడిందెవరోగానీ చాలా వుదాత్తంగా మాట్లాడారన్నారు. ఇక శ్రీ వి గోపాలస్వామిగారు (ఇప్పుడు రావలి కాలేజీ జవ్వార్ భారతి ప్రిన్సిపాల్ కాదు) 'ప్రజాస్వామ్యం— మన్నశబిద్య' అనే విషయంగూర్చి మాట్లాడుతూ— పాతచరిత్రనంతా తిరగదోడారుకానీ చాలావిషయాలను ప్రస్తావన చేయకుండానే వదిలేసినట్టున్నారు.

ఇక ఆదివారంనాడు 'స్వరాజ్య' ఆంగ్ల పత్రిక ఎడిటర్ ఫిలిప్ స్ప్రాట్‌గారు 'కమ్యూనిజం' వ్యవహారాలపై సమగ్రంగానే మాట్లాడారుకానీ, అయన ఆంగ్ల వుచ్ఛారణ ధోరణి చాలామందికి బోధపడ్డేదు 35 ఏళ్ల క్రితం ఎమ్. ఎన్ రాయ్ గారి హయాంలో కమ్యూనిజం వ్యాప్తికోసం బ్రిటన్‌నుండి ఇండియాకు వచ్చిన శ్రీ స్ప్రాట్ కడకు వచ్చి ప్రజాస్వామ్యవాదిగా పరిణమించడం, కమ్యూనిస్టు కాడుగదా, కడకు ప్రజాస్వామ్య పోషకులనుకూడా క్రోసివుచ్చి వక్తు 'క్యాపిటలిజం' లోనే మోక్షంవుందనే వాదనను విన్పించడం నామటుకువారు ఆశ్చర్యంగానే వుండింది మంచి చదువరిగా కనబడ్డాడు స్ప్రాట్. అంతే.

ఇక ఆఖరోజు, అంటే నిన్న 3 తేదీ మద్రాసు ట్రేడ్‌యూనియన్ నాయకుడు ఆర్. వి. కృష్ణమూర్తిగారు, గోరాగారు వచ్చి ప్రసంగాలు చేశారు. ఆర్. వి. కృష్ణమూర్తిగారి ప్రసంగం ఎంతో నిజ్ఞానదాయకంగా వుండింది. ట్రేడ్‌యూనియన్ వుద్యమంపేర జరుగుతున్న కొన్ని సత్యాలను విపరించారు.

సరే, యిక గోరాగారు మెరపుతో ఉపాసాలు ప్రేల్చిండగలరు. అంగుమనే కాస్తా చిత్తశుద్ధి. యువకుల్లో పోరాటపనస్తర్వాన్ని వురికొల్పేధోరణిలో మాట్లాడారు. 'పౌరసత్వం, నాయకత్వం' అనే విషయంగూర్చి మాట్లాడారు. పెన్నెముక గ్గిన పౌరసత్వమంటే ఏమిటో, పాముడుగా బానిసలవరిగలగజ మంటే ఏమిటో సోదహరణంగా వివరించారు. మన భారతీయ ట్రేడ్‌మార్కు ప్రజాస్వామ్య శిక్షణంతంలో సామాన్యపౌరుడు ఎంత నిస్సహాయుడుగా, అధికారంలో వున్న వ్యక్తులకు దాసోహమంటూ దెబ్బతింటూ ఎలా బతుకుతున్నాడో వివరించారు. ఈ నిరక్షరాస్యత వున్నంతకాలం దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం అనేది నిర్వచింప వల్సిందేనన్నారు. అన్ని సందర్భాలలోనూ సంగతులని అదే కంగా నాస్తిక ప్రచారవుమోతాదు మించకుండా పిండినా, ఆయన ప్రసంగం మొత్తం మీద వినవల్సిందేగానీ, మన మామూలు రిపోర్టింగ్‌ధోరణికి లొంగ దిగమ్రింగ వివరాలకు పోకుండా యింతటితో వదిలేయవల్సి వచ్చింది, క్షమించండి.

ముక్తాయింపుగా ఈ వుపన్యాసాలన్నీ అయిన తర్వాత వొకమాట చెప్పవల్సి వుంది. వగటున రోజూ 30-40 మంది దాకా పాల్గొన్నా వుపన్యాసాంతరం ప్రశ్నలు అడగడానికి గౌరవించిన తర్వాత, ట్రేడ్ యూనియన్ వ్యవహారాలపై మాట్లాడిన వార్ని పాయింటస్ దండెత్తి కమ్యూనిజం మీద మాట్లాడినవార్ని అమోఘన ఎల క్షమ ఎట్లా జరుగతవోఅనే రకంగా ప్రశ్నలరగడ జరిగింది. అంటే తీర్థ తీర్థం, ప్రసాదానికి ప్రసాదం అన్నమాట.

ఏదేమయితేనేం దీక్షగా, నిష్ఠగా వుపన్యాసాలు జరిగాయి అందరూ కలసి ప్రజాస్వామ్యం అంటుతేల్చారు. కదా, అంతకూ ప్రజాస్వామ్యం అంటే ఏమిటనే ప్రశ్న మిగలనే మిగిలిందనుకోండి!

— —మా. రా.

ఇల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు టవున్ తిప్పరాజుగారి వీధిలో నెం. 193 రు గల యిల్లు అమ్మబడును.

వివరములకు:-

ఆర్. వి. శేషయ్య,

అదేయింట్లోగాని లేక రైల్వేయున్‌బుకింగ్ ఆఫీసు లోగాని వుండురు.

ANDHRA PRADESH STATE ELECTRICITY BOARD.

TENDER NOTICE FOR SALE OF PYRITES.

Specification No. 4/69.

Sealed tenders for purchase and removal of pyrites (Rejected Coal) at Nellore Thermal Station, Kovur, Nellore Dist. will be received by the undersigned upto 12-00 noon on 17—7—69 and will be opened at 3-00 p. m on the same day in the presence of such of the tenderers or their authorised representatives who may be Present.

Tender Specification and schedule will be available for sale from 8-7-69 to 15-7-69 at the office of the Divisional Electrical Engineer, Operation and Maintenance, Fathekhanpet, Nellore on payment of Rs 5—15 in cash.

Tenders not received in accordance with the detailed instructions given in tender specification will be summarily rejected.

The undersigned reservs the right to reject any or all the tenders without assigning any reason.

G VENKATESWARA RAO,
Divisional Electrical Engineer,
Operation and Maintenance.
Phone : 467.
Fathekhanpet—NELLORE.

ప్రొద్దుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. No. 15 of 1969.
పూటుకూరు చెంగమ్మ — వాది.
(2) తర్కోలు మల్లునరసింహారెడ్డి.
(3) తర్కోలు చిన్నవెంకటసుబ్బారెడ్డి.
(4) తర్కోలు ఆదిశేషారెడ్డి.
... — ప్రతివాదులు.

వాది, ప్రతివాదులపైన ప్రోనోటును బట్టి రూ. 2900/- లకు దావా దాఖలుచేసి యుంటూయున్నారు. ప్రతివాదులకు అందే వలయున్న యెడల పై కోర్టులో 10-7-69 తేదిన పగలు 10 గంటలకు హాజరు కావలసినది. లేనంతట యెకపార్టీగా తీర్మానించబడును.

—జే. దత్తాత్రేయ - వాదివకీలు.

కండరాల నొప్పులు తగ్గుతుంది ఇదిగో
అమృతాంజనము

అమృతాంజన్‌లో శమనాన్ని కలిగించే 10 రకాల ఔషధాలు వున్నాయి. త్వరగా నమ్మకమైన నివారణ కలిగిస్తుంది. అది గొంతెమ్మ బాధలను తొలగించేది. ఒక సీసా నెలల తరబడి వస్తుంది. 70 ఏళ్ళు పేరు గడించిన అమృతాంజన్ నెలమంచు, తలనొప్పి, జలుబు, ఇతర బాధలు, కండరాల నొప్పులకు ఉపయోగపడవలసి.

తలనొప్పి, దిక్కతోచకంలో తప్పకయామ్ కొట్టుకొండి. ఉడుకుతూ ఇతర బాధలకు కలిగిస్తాయి. ఇంట్లో ఒక అమృతాంజన్ సీసా ఉంచుకోండి.

అమృతాంజన్ 10 రకాల ఔషధాలు చేరిన మందు

అమృతాంజన్ గ్రీన్ లేబుల్ సీసాలో దొరుకుతుంది. ఒక్క 'బటన్'లో కూడా ఉంటుంది.
అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

WANTED

For R. V. M High School, VENKATAGIRI TOWN.

* * *

Qualified Maths Assistants and Telugu Pandits Grade II with Pandits' Training". Apply to Correspondent with a copy to the District Educational Officer, Nellore.

PANCHAYAT SAMITHI BUCHIREDDIPALEM

TENDER NOTICE

* * *

Sealed tenders are invited from the Social Welfare contractors of Nellore District for the supply of first quality of rice, Groceries etc. to 30 boarders for the Government Girls Hostel, Sangam. The tenders should reach the under signed not later than 14-7-69.

Intending tenderers should pay an earnest money deposit of Rs 100 into Buchireddipalem Sub-Treasury to the head of account "Buchireddipalem Panchayat Samithi Funds" and enclose the Chalan tothe tender. The tender shoud be sent in a sealed cover superscribed as "Tender for the supply of Rice. Groceries etc. for the GovernmentGirls Hostel,Sangam 'The tender forms can be had from Samithi office on pa yment of Rs. 5-00 each The tenderer should specify the rate at which article will be supplied,each it being understood that each article conform to first grade standards and is free from adultration etc. The rate so tendered will include the cost of transport so concerned.

The tenders will be opened at 5·00 p m. on 14-7-69 at Panchayat Samithi Office by the Block Development Officer, Buchireddipalem. The tenderers may also present at thaт time if they so desire. The undersigned reserves the right to reject any tender without assigning reasons what-so-ever. The sanctioned rate for food charges is Rs 20·00 per boarder per month The supplies shoud be made from 15th July 1969 to 15th May 1970.

The daily quality of articles to be supplied is as follows:

Rice	438	grams per boarder per day.
Toor dhal	44	,,
Milk	8.08	,,
Gingely Oil	17.00	,,
Vegetable	0-03 paise	

With required amounts of consignments such as chillies, Tamarind, Onions, Charcoal fire-wood etc.

The successful tenderer should produce solvency certificate for Rs. 10,000—00 and should execute an agreement with the Panchayat Samithi before the commencement of the supply of food stuffs to the Hostel.

—K. Seshagiri Rao,
Block Development Officer,
Buchireddipalem.

శివారెడ్డి పద్యాలు

ప్రజాస్వామ్య శిక్షణ శిబిరం

పండాపీసులో రోజా
వందగయిామధ్య కాఫీ ఫలహారము, యీ
ఎండాకాలము యెవరని
రింది తలోకగ్లాసు కాఫియేమిటిలండీ?

హనుమంతరావుగారూ!
ధనముంచె పున్నెలంగ ధర్మముచేస్తే
నన బోటికి పుణ్యము, యి
ట్టనవసరముతరిప్పుడీంతో అయ్యేదేంటి?

శిక్షణ శిబిరాలంటా
పెక్కనాళ్ళగూడ నేను పెట్టొద్దన్నా
నిజే వమంటే యుద్యమ
మాకే వలబెరె దాసకయ్యారెవరూ?

ఈ ప్రజాస్వామ్యమూలాల యీ డెమొక్ర
సీసుదేనిగ్గ? ప్రజలలో చిన్నపెద్ద
భయము లేకుండవలెనాయి బాగుపడెను
రాత లేదింకతలవంపు కోతిగుంపు!

రైతుబాంధవుల్లో రంగానుదర్శించి
కలసుకోని ఎంతో కాలమైంది
చెప్పినారువెంటె, నెల్లూరు చిచ్చేసి
కవి నేనవాళ్ల కంట్రోలర్ల!

నెల్లూరు పిండిదోశె

మానక్రతామన నేనొక
కాఫీహోటల్లో దూరి కావాలన్నా
వో పిండిదోసె తివ్వ
దావల్యమువదిలె కట్ల నచ్చెదారా!

అలవాటుబడ్డ నాలుక
కలకాలంనుంచి యిష్టపడితేస్తే
నిలబడకనిది మనమాటతో
బలముడిగెకొద్ది తెక్కబడమెవ్వరికీ!

పులిసిపోయినపిండి పొల్లిపిటాలల్లో
చిప్పమిందవేసి సిల్లులల్లి
మడిసిటినకొబ్బి మాముందు బెట్టాడు
పిండిదోసె కడుపు మంటెనాకు.

గారెబూరెగాడు గరగరా అంటుంది
పచ్చిపింతకాయ పాడువుల్ను
సాదపిండిదోసె నగవేమొనదిలేశ
యిత్తెళ్ళిశబ్బు యేట్లాగోశ!

నెమ్ము, బలబు దగ్గ నెయ్యేసికాలిస్తె
ఆయలేసిచేస్తె అమితపుడుకు
సీట్స మేహాశా, తీ, కిలమానతిబ్బావు
మందిమాటవల్ల వరాలచుక్క!

——

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

రష్యా ప్రతిపాదించిన ఆసియారక్షణ పథకం సంగతి బహిరంగంగా ఒక పర్యాయం ప్రస్తావన చేసుకున్నారు చర్చలలో, కాని అంతర్యంలో చాలాదూరం చర్చ జరిగివుంటుంది. ఆసియాలోని తన రాయబారులను రష్యా మాస్కో పిలిపించి వారితో ముఖ్యాంశాలు చర్చిస్తున్నది. చైనాను దిగ్బంధనచేసి పెండలకడనే పసిఫిక్‌లో, హిందూమహా సముద్రంలో బందోబస్తు చేయవలెనని రష్యా సంకల్పించింది. అమెరికా భావిస్తున్నది. అమెరికా కలిసివస్తే రష్యా దానితో కలిసి సముద్రాల మీద ఆధిపత్యంలేని మన నల్లందర్నీ రక్షించగూడదా? అందుకు మా అభ్యంతరమేమి?

అగ్రరాజ్యాలు కలహించి, మారణహోమం చేసి మిమ్ములను మసిచేయ వద్దన్నారు గాని మమ్ములను అగ్రరాజ్యాలు కలిసి రక్షిస్తే వద్దంటారా? ఈ సమస్య మనల్నందర్నీ తీవ్రమే ఎదుర్కొన బోతున్నది.

ఇంపీరియలిస్టులను రష్యా అట్టాయితే ఎదిరించదా అంటారేమో, కాలమాన పరిస్థితులలో ఇంపీరియలిజం అర్థం మారి పోతుంది. ఫాసిజం సహాకారంకోసం హిట్లర్‌తో స్టాలిన్ కలియలేదా? చైనా యిజం అనే నూతన మహాశక్తిని ఎదుర్కొ దానికి కలిసి కట్టుగా పనిచేస్తే దోషమా?

• • •

రష్యా చర్యలట్టుండగా, చైనా మన వైపున ఏంచేస్తుందో చూడండి. కాబూల్‌లో ఇందిరాగాంధి సత్కారానికి చైనా ప్రతినిధి హాజరైనందున, దాని తాత్పర్యాన్ని గూర్చి మనం చాలా మానసికమైన ఆవేదన పడినాము. చైనా దల్లగా పాక్ లాలాబీతో గిల్గిత్ - సింకియాంగ్ - చైనా సరిహద్దు కలిపే రాస్తా వేసుకపోతున్నది. 12 వేల మంది పరివారలను దింపి అవసం చేయిస్తున్నది. పని వగం అయ్యే పోయివుంటుంది. మనకు తెలియగానే మనం ఆవేదన తెల్పినాము.

దీని బట్టి చైనా కొత్త ఎత్తు తెలుస్తున్నది. అనవసరంగా ఇండియాను తిట్టక మెండుకు- పాక్‌సాయంతో ఎంతపనైనా చేయగల్గినపుడు?- ఇదీ ధోరణి.

ఈ పాకిస్తాన్‌తో మనం వేగలేకున్నాం. మన ప్రతువులు సంకటంలో పడ్డారు. మన ప్రధాని జపాన్ పర్యటనలో కూడా రష్యా పాక్‌వారికి ఆయుధాలిచ్చి భారతదేశానికి అపాయం కలుగజేస్తుందని చెప్పవలసి వచ్చింది!

దీనిన్నిటి పరిణామం చిత్రంగా వుండబోతుంది.

• • •

ఈ ప్రపంచంలో ఆఖరున ఎవరు ఎవర్ని గెలుస్తారో, ఎవరెవరు కలిసి ఎవరెవర్ని రక్షిస్తారో ముమ్ముందుగాని తెలియదు. ఈలోగా లోకం మనుగడ దెబ్బ తినేటట్టున్నది.

జీవన ప్రమాణం పెరుగుతుంటే, అధికంగా పెరిగే జనానికి సదుపాయాలివ్వ పనిలో పెట్టడం కష్టమైపోతుంది- కావున మనవంటి వృద్ధికివచ్చే దేశాలలో ఇది మరీ గడ్డు సమస్యగా మారింది.

కుటుంబ నియంత్రణ కొంత వరకు మైనా ఈ సమస్య పరిష్కారంకాదు. ఉద్యోగికం కావలె, అందుకు తగిన పనులు కల్పన కావలె. ఇది సామాన్యం కాదు.

పెట్టుబడికాక లేబర్ (మానవశక్తి) ఎక్కువగా వినియోగమయ్యే పథకాలవసరం. పరిశ్రమలలోనూ, వ్యవసాయంలోనూ ఇదే అనుసరణీయం.

ఇదంతా ప్రపంచసంస్థ ఆర్థిక శాఖ 1968 సర్వేద్వారా తెలుస్తున్నది.

మనం దేశంలో ప్లానింగ్ విషయమై కొట్టుకలాడి పెనుగులాడుతున్నాం. న్యాయానికి ప్రపంచానికే ఒక ప్లానింగ్ కావలసినట్లున్నది.

• • •

ప్రపంచంలో కొన్ని వింతలు అప్పుడప్పుడూ జరుగుతూవుంటవి. రోడిసియా అందులో ఒకటి.

ఇది బ్రిటిష్ పెత్తనంలో వుండి స్వరాజ్యం పొందుతున్నది - తిరస్కారంతో! ఐతే ఈ స్వరాజ్యం ఆసీమలోని అల్పసంఖ్యాకులైన తెల్లవారికి! అధికసంఖ్యాకులైన నల్లవారు పెత్తనానికివచ్చే పథకం వేయమంటే, కాదం రోడిసియా తెల్లవారు స్మిత్ అనే ఆకహాటపూపరి నాయకత్వాన తిరుగుబాటుచేశారు. తమ రాజ్యం ప్రకటించుకున్నారు.

దీతో వినుగుబట్టి 'లండన్ టైమ్స్' వంటి పత్రిక అన్నది గదా: "ఇక ఆఫ్రికా యిటిటికే చర్య ద్వారానే ఈ రోడిసియా రాజ్యం కూలిపోయి. అధికసంఖ్యాకుల కోరే రాజ్యం రావలెను."

ఐతే ఇట్టి బుటిటికే చర్యకు ఆఫ్రికా రాజ్యాలకు శక్తిచాలదు. తెగల కక్షలతో ఎక్కడికక్కడ కొట్టుకుంటున్నారు. ఆఫ్రికా ఐక్యసంస్థ అనేకానేక వున్నది గాని తీర్మానాలు తప్ప చర్యలు చాలేక గావు.

ఐతే ఒకనాటికి దక్షిణాఫ్రికా, రొడిషియా, పోర్చుగల్ ఆధీనంలోని ఆఫ్రికా ప్రాంతాలన్నీ ఆఫ్రికన్ రాజ్య కూటిటిచర్యలకు ఆహుతికాక తప్పవు.

రొడిసియాలో ఇప్పుడు రాజ్యం సంపాదించిన స్మిత్ గుంపు తెల్లవారికిగాని, నల్లవారికిగాని ఉపకారం చేయడంలేదు. సంఘర్షణ పెంచుతున్నది. దాని ఫలితం రానేవస్తుంది.

• • •

ఇక ఫ్రాన్సువైపుకు పోదామా? దిగాల్ పోయినా దిగాల్‌తత్వం పోలేదు. ఇప్పుడు అధికారంలో వున్న ప్రెసిడెంట్ డిగాలీయుడే!

ఐనా, అమెరికాతో, రష్యాతో సమానంగా స్నేహబాంధవ్యాలు నెరపుకుంటూ ఫ్రాన్స్ వుంటుందని అన్నాడీయన! అమెరికా పట్ల అంత సద్భావంతో మెలగడం విశేషమేగదా! కామన్ మార్కెట్‌లోకి బ్రిటిష్ ప్రవేశాన్ని అటంకపరిచేది లేదన ట్టుకూడా ఆయన తెల్పినట్లున్నది. ఇవన్నీ శుభసూచకాలే, యూరప్ రక్షకవ్యాప్తికి!

——

పంచాంగం

వృష్టి

జూలై 5 తేది మొదలు 14 తేది లోగా మేఘాడంబర, అల్పవర్ష. అంతవృష్టి సూచితములు.

పునర్వసుకార్తె

జూలై 5 తేది శనివారం తెల్లవారు జాము 4-25 గంటలకు పునర్వసుకార్తె ప్రవేశం. సువృష్టితుల్యం.

శని నీచస్థితి

యీ శం సౌమ్య సంవత్సరమంతయు నీచరాశి సంచారము, దేశమంతటను తీవ్ర ప్రకోప ఆరాటకములు కలుగుచుండును.

అధిక ఆషాఢ నివృత్తి

జూలై 14 తేదితో అధిక ఆషాఢము పోవును.

జూలై నెల తిథులు

5	శని	షష్ఠి	మ. 12-45 గం. వ.
6	ఆది	సప్తమి	మ. 12-39 గం. వ.
7	సోమ	అష్టమి	మ 11-08 గం. వ.
8	మంగళ	నవమి	మ. 10-56 గం. వ.
9	బుధ	దశమి	మ. 11-20 గం. వ.
10	గురు	ఏకాదశి	మ. 12-08 గం. వ.
11	శుక్ర	ద్వాదశి	మ. 1-09 గం. వ.

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి.

——

కావలెను

* * *

ప్రతియింటా మా బ్రాహ్మి ఆమ్లా హేర్ ఆయిల్ ప్రచారం చేయుటకు యిద్దరు అనుభవంగల యువతులు కావలెను. చదువు అనుభవం తెల్పుతూ వ్యవహారితో ఈ క్రింది చిరునామాకు 15-7-69 తేదిలోగా దరఖాస్తులు పంపవలెను.

Address:
Ayurveda Sevasram
Private Ltd.,
C/o The Paper Crafts,
16/99 Athithota Agraharam,
NELLORE.

చిత్ర జగత్

*** మా మద్రాసు సినివిలేఖరి ***

★ ఎన్. టి. ఆర్. రచయిత; సరోజాదేవి ప్రేమిక- భవానీ పిక్చర్స్ చిత్రం
★ ప్రేమికుని కలసుకోవాలని లండన్‌లో సైరాబాను తహతహ!
★ నోబెల్ బహుమతి పొందిన చాప్లిన్
★ సహజత్వంకోసం పస్తులు, చికిత్సలు- 'లైలామజ్ను' హీరో అవస్థలు!
★ ఫిలిం కౌన్సిల్‌కు అందరి వ్యతిరేకత
★ సరోజాదేవికి విదేశాలకు ఆహ్వానం రావడానికి 20 ఏళ్లు పట్టింది!
★ ఆంధ్రలో ఎన్. టి. ఆర్. నాటకాలు

రచయితగా ఎన్. టి. ఆర్.

రచయితను ప్రేమించడం యితీవల పత్రికల కథల్లో కనిపిస్తుంది. అసలు మానసికంగా వర్వర్షణ వున్నవారు కానీ రచయితలు కారు. రచయితులాంతే.. రచయిత్రుల కథలు, నవలలు చదివి ప్రేమలోపడే యువకులకు, సినీతారల్ని కల్లోకలనుకునే యువకులకు కొదాలేదు. అలాగే సినిమా హీరోలని ప్రేమించే అమ్మాయిలు, రచయితల్ని వారి రచనలు చదివి ప్రేమించే అమ్మాయిలు యితీవలికాలంలో ఎక్కువైనారు. అలాటిసంఘటనలు సినిమా కెక్కినా ఆశ్చర్యంలేదు అనుకునేవాణ్ణి.

భవానీ పిక్చర్స్‌వారు అదేసంఘటనపై యితివృత్తాన్ని అల్లుకున్నారు... ఇటీవల ప్రసాద్ స్టూడియోలో జరిగిన ఒక తెలుగు చిత్రం షూటింగ్‌చూస్తే అది నిజమేననిపించింది. అందులో బి సరోజాదేవికి సంగీతం, నృత్యం అంటే మక్కువ. ఆమె ఒక పత్రికా సంపాదకుడు ధూళిపాళ కుమార్తె. ఆ పత్రికకు కథలు, వ్యాసాలు వ్రాసే ఒక రచయిత ఎన్. టి. ఆర్. ఆ పత్రికలోపడ్డ ఒకపాటకు అనుగుణంగా సరోజాదేవి నృత్యంచేస్తుంది. ఆ సందర్భంలో హీరో హీరోయిన్ తొలిసారిగా కలుసుకుంటారు, దరిమిలా ప్రేమలోపడతారు. దేవులపల్లి వ్రాసిన పాటకు అశ్వత్థామ సంగీతం, వసుమర్తి కృష్ణమూర్తి నృత్యం కూర్చారు. డాక్టర్ గంగాధరరావు సంభాషణలు వ్రాశారు. పి. ఎల్లప్ప కెమెరా నిర్వహించే ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు కె. కామేశ్వరరావు.

సైరాబాను ప్రియుడు

అందాలతార సైరాబాను, దిలీప్‌ను పెళ్లి చేసుకోవడమే పెద్దవార్తఅయింది. అంతకుముందు దిలీప్ ఎవరెవరినో పెళ్లాడతనే వార్తలు వచ్చాయి. పెళ్లి అయినాక అతనిం ప్రేమానుబద్ధులేవు. కానీ సైరాబాను పెళ్ళికముందు ఒకర్ని ప్రేమించింది. అది 'బెకెట్' చిత్రం విడుదలంకాగా బయటపడ్డది. ఆమె ప్రియుడు పీటర్ ఒ. టూల్.. 'బెకెట్' లో అతని నటన చూడగానే ఆమెకు మూర్ఛవచ్చినంత పనైంది. ఆ చిత్రాన్ని ఎన్నోసార్లు చూచింది. అతన్ని కలుసుకోవాలని ప్రయత్నించింది, అనారోగ్య కారణంగా లండన్‌లో వుంటున్న సైరాబాను అతన్ని కలుసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. "నేను పెళ్లి అయినదాన్నేకనుక, మేమిద్దరం కలుసుకోవడంలో అతని భార్య అభ్యంతరం వుండబోదన్న." అని సైరా ధీమా.

ఇలా పైపై వ్యవహారాలకు పెళ్లి కావడమేమంటిది. అవివాహితులైతేగాదవేమిరి.

చాప్లిన్‌కు నోబెల్ బహుమతి

నోబెల్ బహుమతి పొందడం ప్రపంచంలో ఎవరికైనా గర్వకారణమే. మన రవీంద్రునికి, సి. వి. రామన్‌కు వచ్చాయి సినిమా రంగంలోని చార్లీ చాప్లైన్‌కు నోబెల్ శాంతి బహుమతి వచ్చింది. కామెడీ పాత్రలు ధరించే హాస్యనటుడు చాప్లైన్. అంతేకాదు, నటుడు, రచయిత, డైరెక్టర్, ప్రొడ్యూసర్. ఆయనకు కావలసింది మానవత్వం, శాంతి. మానవ బలహీనతలను ఎత్తిచూపడంలో సమర్థుడు.

ప్రపంచంలో దుర్మార్గం, ఎలాటిదైనా అతను గర్హించాడు. గోల్డ్‌రష్, సర్కస్, సిటీలైట్స్, మోడరన్ టైమ్స్, డిక్టేటర్, మస్టర్‌వెర్డో, ఒకటేమిటి. ఆయన చిత్రాలన్నీ, వ్యంగ్యప్రధానమైనవే.

సహజత్వంకోసం

ప్రేమలో పడ్డవారికి నిద్రాహారాలుండవు. కామాతురాణాం న సుఖం, న ద్రా- మన చిత్రాలలో అయితే, కొండల్లో, కోనల్లో పరుగులెత్తి డ్యూయెట్లు పాడేస్తారు. కె. ఆసిఫ్ తీస్తున్న 'లైలామజ్ను'లో లైలా (మ్మి), గురుదత్ చనిపోయాక మజ్ను పాత్ర సంజీవకుమార్ కిచ్చారు... ప్రేమ విఫలం కాగా, భగ్నప్రేమకుడైన మజ్ను విరహంతో చిక్కిపోవాలి.. ఏ నటుడూ చిక్కడు కానీ ఆసిఫ్ సంజీవకుమార్‌ని హోటల్ గదిలో నిర్బంధించి, తిండి పెట్టక మాడ్చివేస్తున్నాడు ప్రకృతి చికిత్స చేయిస్తున్నాడు 15 రోజులలో 23 పౌనుల బరువు తగ్గాడు. పూర్తిగా దిగాలుపడి, సన్నపడితే గానీ, ఆ భాగాలు షూటింగ్ జరపరట.

ఈ పద్ధతి మనవాళ్ళు ప్రవేశపెడితే బాగుండును. తెరపట్టని నటీనటులు సన్నపడేఅవకాశం వుంటుంది.

ఫిలిం కౌన్సిల్ వ్యవహారం

'ఫిలింకౌన్సిల్' గొడవ కొంతకాలం సాగింది. ఎందరో వ్యతిరేకించారు. కొందరు రాజీనామా చేశారు ఫిలింకౌన్సిల్ ఏర్పాట్లు పూర్తి అయినాయి. దీనివల్ల లాభంలేదు అని నిర్మాతలు తలబాదుకుంటున్నారు. ఇది ఇందిరాగాంధి స్వంత అభిప్రాయం. ఆమె రేడియో సమాచార మంత్రిగా వున్నప్పుడు ఏర్పాటు చేయదలచారు.

దీనివల్ల అభిప్రాయ విషయంలో మాత్రం వ్యక్తిత్వం తోక్కం వుండదట. ఏమైనా స్వతంత్రంగా వుండవలసిన సినిమా నిర్మాణం ప్రభుత్వంవారి అదుపాజ్ఞలలో చిక్కుకోవటం మంచిదికాదు. శ్రీ బి నాగిరెడ్డి, ఎస్. ఎస్. వాసన్, ఎ. వి. ఎం. చెట్టియార్... ఎవరూ ఫిలిం కౌన్సిల్‌ను అంగీకరించలేదు. శ్రీ కె. కె. షా గారితో ఖండితంగా చెప్పారు. ప్రభుత్వం పట్టిన కుందేలుకు మూడు కాళ్లేగా.

మాస్కో ఉత్సవాలకు బి. సరోజాదేవి

జూలై 7 నుండి ప్రారంభం కానున్న మాస్కో ఫిలిం ఉత్సవాలకు బి. సరోజాదేవికి ఆహ్వానం వచ్చింది. ఆమె భర్త శ్రీహరికూడా ఆమెకు తోడుగా వెడతారట. 1949 లో శ్రీధర్ 'కళ్యాణ పరిసు' తో ప్రముఖనటి అయిన సరోజాదేవికి విదేశాలకు ఆహ్వానం రావడానికి 20 ఏళ్ళు పట్టింది. ఈ ఇరవైఏళ్లలో తెలుగు, కన్నడ, తమిళ, హిందీ చిత్రాలలో నటించింది, 'పద్మశ్రీ' అయింది.

ఎన్. టి. ఆర్. నాటకాలు

తుపాను బాధితుల సహాయార్థం ఎన్. టి. ఆర్. బృందం మద్రాసులోను, తుపానుదెబ్బ తగలని ఆంధ్ర పట్టణాలలోనూ నాటక ప్రదర్శనలు యిచ్చి, భారీగా విరాళాలు పోగుచేయ సంకల్పించింది. ఎన్. టి. ఆర్. స్వయంగా పదివేలు యిచ్చారు. ఫిలిం నిర్మాతలలో ఒకసంఘం ఏర్పడ్డది ఈ సంస్థ ఎన్. టి. ఆర్. అధ్యక్షుడు నెల్లూరు తూర్పుగోదావరి, విశాఖ చిత్తూరు, కర్నూలు, అనంతపురం, గుంటూరు జిల్లాలలో ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

వసూలైన మొత్తాన్ని తుపాను బాధితులకు ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రిద్వారా అందచేస్తారు. (లోగడ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ద్వారా అన్నారు.. కొత్త ముఖ్యమంత్రి ఎవరైతే వారిద్వారా, లేక ప్రెసిడెంట్ పరిపాలన అయితే, గవర్నరుకే అందచేస్తారుగా మరి)

«ఆ నావ దాటిపోయింది»

సురేశ్‌వారి చిత్రానికి ఘంటసాల, సుశీల పాడిన యుగళం నాగేశ్వరరావు, కె. ఆర్. విజయలపై చిత్రీకరిస్తున్నారు. ఈ చిత్రంలో ఎల్. విజయలక్ష్మి అతిథి నృత్యం ఒక విశేషం.

ముగ్గురు

కారణం ఏమైనా గానీ, ముగ్గురు హీరోలు ఒకే పాత్రకు సరిపోతుంటారు. తెలుగులో ఎన్. టి. ఆర్., తమిళంలో ఎం. జి. ఆర్., హిందీలో దిలీప్. ఆ చిత్రాలు లాభాలుచేస్తాయి. ఎన్. టి. ఆర్. తో తీసిన తెలుగు చిత్రం 'హిట్' అయితే నిర్మాతపంట పండిందన్నమాటే. వెంటనే దాన్ని తమిళంలో ఎం. జి. ఆర్. తో హిందీలో దిలీప్‌తో తీస్తున్నారు. రాముడు, భీముడు, కథానాయకుడు... కథానాయకుడు 'నయ్‌నాదు' గా తయారవుతుంది. సెప్టెంబరు నుండి దిలీప్‌తో హిందీలో తయారవుతుంది.

భలే రంగడు

విజయలలిత హీరో నాగేశ్వరరావు ప్రేమలో పడ్డది. అందునా మేనకోడలు కనక బావను ప్రేమించడం తప్పుకాదు ఆమెకా అర్హతవుంది, మరి మధ్యలో వాణిశ్రీ వచ్చి అక్కినేనిని ప్రేమించడం ఏమిటి? ఒక్కహీరో యిద్దరమ్మాయిల్ని ఏకదిమ్మున ప్రేమించలేడు కాదుగానీ. చివరకు సెన్సార్ ఒప్పుకోరుగా. అందుకని ఒకరినే త్యాగంచేసుకోవాలి, మరి నాగేశ్వరరావు మక్కువ ఎవరిపైన వున్నదో 'భలేరంగడు' చూస్తేగాని తెలియదు.

★ ప్రశ్నోత్తరావళి ★

జి. బాలంకయ్య — నెల్లూరు

ప్ర: సంగీతంగురించి వ్రాసే వి. ఎ. కె. రంగారావుగారు ఏచిత్రానికైనా సంగీత దర్శకత్వం నిర్వహించకూడదా?

జ: రంగారావుగారు సంగీత సాహిత్య ప్రియులు, సంగీత నాట్యకళా విమర్శకులు. విమర్శించేవారంతా దర్శకత్వం వహిస్తారా.

పి. ఆదిశేషారెడ్డి — రేబాల

ప్ర: మన తెలుగుచిత్ర రంగంలో రంగారావు, గుమ్మడి, నాగభూషణం, సావిత్రి మాత్రమే మహానటులని నా నమ్మకం.

జ: అసలుగుకు వైవిధ్యంగల పాత్రలను అనితర సామర్థ్యంతో పోషించగలరు మహానటులని అంగీకరిస్తాను... కాని 'మాత్రమే' అనడం బావుండదు.

షేక్ జానిబాషా — పొదిలి

ప్ర: పై ప్రశ్నలకు...

జ: సరే... అసలు ప్రశ్నలు,వ్రాయడంలో కూడా మెలకువ వుండాలి. జవాబివ్వదగ్గ ప్రశ్నలు మీరు వేయలేరు గదా, ఎందుకు ప్రతిసారీ కార్డుదండగ.

గుండ్లపల్లి — నెల్లూరు-2

ప్ర: సినీతారలకు 'మేకప్' వేసేటప్పుడు ఎలాటి అభిప్రాయం కలుగుతుంది...

జ: ఆ స్థితి దాటినతర్వాతనే మేకప్‌సాధ్యం అవుతుంది...

ఒ. చెంచయ్య — నెల్లూరు

ప్ర: సినిమా యాక్టర్లలో ఎవరికి ఎక్కువ ఆస్తి వుందిసార్?

జ: కొంపదీసి తమరు 'ఇన్‌కంటాక్సు' శాఖ బాపతువారు కాదుగదా?

బి. వెంకటప్పయ్య — మారెళ్ళ

ప్ర: 'బాలరాజు' ఎక్కువరోజులు ఆడిన చిత్రమన్నారు, 'లవకుశ' డైమండ్ జూబిలీ జరుపుకున్నది, దీన్నిబట్టి తెలుస్తుంది మీరు ఎ. ఎన్. ఆర్. అభిమాని అని?

జ: బాలరాజు... డబుల్ డైమండ్ జూబిలీ జరుపుకుంది మీకు తెలియదు. పిచ్చి అభిమానాలు మీకే.... నాకులేవు.

ఎస్. వి. ఎస్. శాస్త్రి — మహమ్మదాపురం

ప్ర: సినిమా కళ క్షీణత ప్రతిబింబమేకాదా! 'విచిత్ర కుటుంబం' లో ఎన్. టి. ఆర్. తలవకత్తితోడు తీయరెందుచేత?

జ: జకీర్‌హుస్సేన్, కరుణానిధిని మనసులో పెట్టుకుని వుంటాడు....

ఇ. వి. ఆర్. — కురిచేడు

ప్ర: సావిత్రి జెమినీకి విడాకులు యిస్తుందట....

జ: నో వేకెన్సీ... సార్... సారీ!!

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
★
Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
12 B-Subba Reddy St.,
MADRAS-33

కళ్యాణ సంఘం
257/A, సంతపేట-నెల్లూరు
హిందూ-మహమ్మదీయ-క్రైస్తవ మతములకు సంబంధించిన వధూవరుల వివరములు కావలసినవారు రు 5/- లు పంపి పై సంఘమునుండి పొందవచ్చును.

మాగాణిభూమి అమ్మబడును
సిద్ధీపురం ప్రక్కన వడమలపాళెం ఏరియాలో నా కాలువకు 5 యకరములు మాగాణిభూమి అమ్మబడును. ఒకే చోట వున్నది. పారుదలకు – రాకపోకలకు సౌకర్యములు గలవు
ఎస్. అన్నపూర్ణాదేవి,
జమీన్‌రైతు బిల్డింగ్సు—నెల్లూరు.

ఇండ్ల స్థలాలు
నెల్లూరు దర్గామిట్టలో, ట్రంకురోడ్డు వానుకొనివున్న, "రెడ్‌ల్యాండ్స్" లోని ఇండ్ల ప్లాట్లు అమ్మబడును.
వివరాలకు:–
బెజవాడ దశరథరామరెడ్డి,
బుచ్చిరెడ్డిపాళెం

విజయవాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో
P. O. S. No. 313 of 1969.
I. A. No. 1410 of 1969.
(1). Ch. V. Subrahmanyam (2) A. V. G. Krishnamurty (3) Bh. Suryanarayana Raju (4) V. Ramachandra Raju for themselves and on behalf of the members of the union - 1st Defendant —Plaintiffs.
(1) Andhra Cement Company Employees' Union Reptd: by president (2) S. V. Subbaraju (3) K. V. Raghavulu - Vijayawada. —Defendants.

వాదులు ఉదావా తమ తరఫున 1-వ ప్రతివాది యూనియనులోని మిగతా మెంబర్ల తరఫున దాఖలుచేసి మిగతా మెంబర్ల తరఫున Sue చేయుటకు C. P. C. O 1, R 8 ప్రకారం పర్మిషన్ ఇప్పించవలసినదిగా పిటీషన్ దాఖలుచేయగా నోటీసు అండ్ పబ్లికేషన్ నిమిత్తం 21-7-1969 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. ఆక్షేపణలున్నయెడల వాయిదారోజున పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టువారి యెదుట హాజరై మనవి చేసుకోని యెడల సదరు పిటీషన్ పై కోర్టువారిచే విమర్శించి తీర్మానించబడును.

—పాటిబండ సుందరరావు,
వాదుల అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా	రు. 15-00.
6 మాసములకు	రు. 8-00.
విడివ్రతి	0-30 పై.

నోటీసు

అందరికిన్ని యావన్మందికి తెలియచేయడమేమనగా:- నా భర్తగారైన శేటు వెంకటరమణయ్యమీద నేను చేసిన భరణంకేసుపై నెల్లూరు జిల్లాకోర్టు ఓ. పి. నెం. 25/69 రున అపీలు చేసి పెండింగులో వున్నది. సదరు అపీలులో చేరిన నా భర్త తాలూకు అల్లూరు గ్రామం, జగన్నాథరావు పేటలోని 1-వవార్డులోని నెం 1694 అసెస్మెంటుగల మిద్దెయింటిని చిన్నంరెడ్డి బాబురెడ్డి యితర్లకు విక్రయించదలచినట్లు తెలియుచున్నది. అట్టి యెవరైనను విక్రయించుకొన్న యెడల సదరు విక్రయమును బద్ధపరచబోవుచున్నాను. నేను కోరిన పిదప భరణం దార్ల కు బద్ధులగుదురనిన్ని తెలియచేయడమయినది.

—బెజవాడ రాధాదేవి.

వాణీ ట్యుటోరియల్ కాలేజి - కావలి

(స్థాపితం : 1963)

ప్రిన్సిపాల్ : ఆర్. సుందరరావు, బి.ఎ

(మెట్రిక్, X క్లాసు, ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పి. యు. సి)

1968 మార్చి మెట్రిక్ 76%

1968 సెప్టెంబరు మెట్రిక్ 100%

1968 అక్టోబరు ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. 100%

1968 ఇంగ్లీషు మీడియం మెట్రిక్ 100%

రోజూ 8 గంటలు క్లాసులు – అనుభవజ్ఞులైన ఉపాధ్యాయులు, రాత్రియందు, వేరుగ విద్యార్థులను చదివించుట, ప్రతి విద్యార్థి పట్ల వ్యక్తిగత శ్రద్ధ, చక్కని శ్రమశిక్షణ, హాస్టలు, లేబరేటరీ మా ప్రత్యేకతలు.

9-6-69 నుండి క్లాసులు పునఃప్రారంభించబడినవి.

గమనిక:- 3, 4 ఫారములు చదివినవారిని ఒక్క సంవత్సరములోను, అంతకు తక్కువ చదివిన వారిని రెండు సంవత్సరములలో మెట్రిక్ ప్యాస్ చేయించగలము.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. A. No. 451 of 1968.

E. P. No. 48 of 1968.

ఒపి. నెం. 108/1966 రు.

దర్శి పెదశీతయ్య వగైరా — పిటిషనర్లు (1) చిమట లక్ష్మీనారాయణ 8/o వట్టాభిరామయ్య (2) సూరవేం శీతాదేవి w/o వెంకటరాయ అప్పారావు (3) రావు శారదా దేవి w/o రావుకుమారరాయ అప్పారావు (4) చెలికాని అనసూయాదేవి w/o అన్నారావు (5) దామెర్ల సుశీలాదేవి w/o లాయ రాయణంవారు - సాకిన - R 1 పామూరు. R 2 వద్యాను. R 3 కాళహస్తి. R 4 and R 5 బెంగుళూరు అనవారికి —రెస్పాండెంట్లు.

పై నెంబరున ఇ. పి. నెం. 48/68 రున 1-వ రెస్పాండెంటు 19-9-1968 తేదిన చేయించిన జప్తి మెట్టాలు దాఖలా అస్తిని పిటిషనర్లు విడుదల కోరి క్లెయిం పిటిషను దాఖలు చేసినందున 2, 5 రెస్పాండెంట్లకు నోటీసునిమిత్తం 11-7-69 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది. సదరు వాయిదారోజు పగలు 11 గంటలకు పై కోర్టువారియెదుట హాజరై మీకు గల ఆక్షేపణలు తెల్పుకునేది.

—కె. సుబ్బరాయుడు, పిటిషనర్ల అడ్వకేటు

వారం...వారం...

(3 వ పేజీ తరువాయి)

అటువంటి పరిస్థితిలో మనకెటువంటి ప్రజావతినిధులు కావలెను? పాటిల్ వంటివారు ఆత్మపరిశోధన చేసుకుని, తమ చేతిలో చిన్నటివాడా ఆటబొమ్మవలెసాగిన మహానంద్ల వజ్రాన వ్యతా వ్యతిరేకులుగా అభ్యర్థులను ఎంపిక చేసేటప్పుడు ఏమేమి చేసిందీ పాటిల్ ఎరగడా? ఎన్నికల గెల్పొందంలో ఒక ప్రత్యేక ప్రక్రియను సాధించిన కీర్తిగన్నవాడు పాటిల్ కాదా? కడకు తనంతయంలో ఆ ప్రక్రియ సైతం పనికిరాక ఫర్నాండీస్ వంటివాని చేతిలో తాను ఓడిపోవడం ఎందువల్లనో పాటిల్ ఎరగడా? ఈ నాటి పాటిల్ వలుకులలో వున్న నిజాయితీ నాటినుండీ పాటిల్ నడివిన నడకలో వుంచేనో?

, , ,

లోగా, రావ్‌గారి ప్రస్తావనవచ్చింది ఈయనలో నిర్మాణశక్తి మిగిలివున్నది. ఆశావాది, ఉత్తముడు, అధిక విద్యాసంపన్నుడు, ఆలోచనావరుడు, దేశభక్తి మిక్కిలిగా కలవాడు, అధికారం కోసం తాపత్రయపడవలసిన పనిలేనివాడు, పదం ఎట్టిదైనా - ప్రభుత్వంలో కానీ, విద్యాసంస్థలోగానీ, మరెక్కడగానీ- రాణించే దీక్షాశక్తిగలవాడు.

మనదేశంలో జాతీయైక్యతదృష్ట్యా, వివిధ భాషలవారి సాన్నిహిత్యందృష్ట్యా రావ్‌గారు లోగా అనేక సూచనలు చేశారు. లిపి విషయంలోకూడా ఈయనకు విశిష్టమైన అభిప్రాయాలున్నవి. దక్షిణాది భాషలను అతి సమీపంగా చేయడానికి అంతర్‌భాషా స్నేహానికి ఆయన కొన్ని సూచనలు చేసివుంచెను.

ప్రస్తుతం దేశభాషల విషయమై పరిశోధన, పరిశీలన, అధికాభ్యాసంకొరకై రావ్‌గారు కొత్తగా ఒక సూచనచేశారు.

ఆసూచనలో దేశభవితవ్యాన్ని దిద్దవలసిన యువమండలికి హితవైన అంశాలు కూడా కొన్నివున్నవి.

సూచన వివరం వినండి. భాషాభివృద్ధి కేంద్రాలయం వచ్చేనెలలో మైసూరులో స్థాపిస్తారు. భాషలబోధించే టీచర్లకు శిక్షణ యిస్తారు-అందులో. మనదేశభాషలన్నింటిలోవుండే సమానమైన పదాలన్నింటిని అందులో సేకరించి, ఒక కూర్పును చేస్తారు. భాష జాతీయైక్యతకు తాళం చెవివంటిదిగనక ఈ భాషాపరిశోధనా లయాన్ని చక్కగావినియోగించుకోవలెను.

ఇంకా వినండి. అరవైకేసుల రూపాయల విలువగల మరొక పథకాన్ని అమలు జరుపుతున్నారు. ఆధునిక భారతీయ గ్రంథాలను- ఉత్తమమైనవాటి –భారతీయ భాషలన్నింటిలోకి అనువదిస్తారు. ఆరంభంలో పదివుస్తకాలు తీసుకుంటారు. నాలుగేండ్లలో 150 పుస్తకాలను అనువదించగా పూర్తిచేస్తారు.

హిందీ విషయమైకూడా రావ్‌గారు వివరించారు. ఇక కొలది సంవత్సరాలలో హిందీని దేశమంతటా మాట్లాడతారు. అప్పటికది సంయుక్తభాషగా వుండవలెను. అహిందీ ప్రాంతాలవారు యిందులో శ్రద్ధ వహించవలెను. తమ భాషలకు హిందీ ప్రాంతాలలో ఆదరం లభిస్తున్నదనే భావన కూడా వారిలో కలగవలెను.

సమగ్ర భారతదృశ్యాన్నిగూర్చికూడా రావ్‌గారు వివరించారు. విద్యావిధానం జాతీయ సమైక్య దృక్పథాన్ని ప్రోత్సహించవలెను. భారత చరిత్రను తిరిగి వ్రాయవలెను. పరిపాలకుల చరిత్రగాకుండా ప్రజాచరిత్రగా దానినిపవ్యంగా దిద్దించవలెను.

విద్యాలయాల పరస్పర సంబంధాన్ని గూర్చికూడా రావ్‌గారు వివరించారు పాఠశాలలకు ఒకదానికొకటి స్నేహాన్ని పెంచుకోవలెను.

ఇంకొక విషయం రావ్‌గారు ప్రస్తావించారు. అది చాల ముఖ్యమైన విషయం. అధునిక పరికరాలతో పనిచేసే విద్యను నేర్పితే గడించి, స్వంతంగా పనిచేసుకునే పద్ధతిని విద్యార్థులు అవలంబించవలెను.

అదేగదా బేసిక్‌విద్య సారాంశం! కాని బేసిక్‌విద్య సాగకుండాచేశాము. ఇప్పుడు దానివలన వచ్చే ఫలితాలను కాదాలంటున్నాము.

ఏమైనా రావ్‌గారికృషి సరియైన దిశలోనే వున్నది.

ఆలయాలు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

ణుడు, వారివారి వాహనములతో అష్టదిక్పాలకులు, శివపార్వతులు, మహిషాసురవర్ధని, బ్రహ్మదేవుడు, శేషశాయి, ఇత్యాదిగా ఎన్నో అద్భుతమైన శిల్పాలున్నవి. ప్రత్యేకించి చెప్పదగినవి ఓ మూడు వున్నవి. మొదటిది ఉగ్ర నారసింహుడు ఆ మోములోని ఉగ్రత్వం, అతి తీక్షణంగా నవ్వగా వున్న ఆ నాలుక, మొక్కుతున్న ప్రహ్లాదుడు, - ఈ శిల్పం చూపరులను భయితం చేయక మానదు. రెండవది నటరాజస్వామి రెండుకాళ్ళను ఖండించివుంచడం యీ శిల్పంలోని ప్రత్యేకత. మూడవది. మత్స్యయంత్రాన్ని భేదిస్తున్న అర్జునుని శిల్పం. ఈ బొమ్మలోని శరీరభాగాలను బలంగా ప్రయోగించినప్పుడు నరిగమవదగనలు పలికేవని తెలుసుకొని ప్రజలు చేసిన నిర్దాక్షిణ్యరాక్షస కృత్యాలకు పర్యవసానమేమిటో అక్కడ వికృత సందియున్న శిల్పాన్నిబట్టి తెలుసుకోవచ్చు. మన అవివేకం, నిర్లక్ష్యం ఎట్టి పతనానికి దారి తీస్తుందో? నాటి శిల్పుల ప్రావీణ్యం మనకు ఒక్క పిసరయినా లేదుకదా, మనవారు సంక్రమింపజేసి వెళ్ళిన యీ సంపదను చేజేతులా మనమే పాడుచేసుకోవడం, ఛిన్నాభిన్నం చేయడం అవివేకం కాదా?

ఈ శిల్పాలేకాక, బేలూరు ఆలయ కుడ్యాలు నిర్మింపబడిన తీరు, ఆ నక్షత్రాకృతి, వాటిపై చెక్కిన నగిషీలు, నేటి వాల్కనీలు-గాజా కిటికీలవంటి నిర్మాణములు కూడా ఎంతో ఆకర్షణీయంగా వున్నాయి. గాంభీర్యానికి, సహనానికి పేరొందిన ఏనుగులు, యీ దేవాలయమును ధరిస్తున్నట్లు స్ఫురించేలా, ఆలయం చుట్టూ అన్నిటికన్నా క్రిందివరుసలో సందలాది ఏనుగుల శిల్పాలున్నవి. వందల కొలదివున్నా, ఒక ఏనుగు మరొక దానిని పోలియుండదు. నాటి శిల్పుల వైదగ్ధ్యం వట్ల చూపిన మక్కువ కదియొక చిహ్నం.

సృష్టిలో 'నభూతోన భవిష్యతి' అన్నట్లు నిర్మింపబడిన చెన్నకేశవాలయాన్ని యింతటితో వీడ్కొల్పి, అతి సుందరమైన చెన్నకేశవునికి తుదిసారు భక్తితో మ్రొక్కి, ఆ ఆయ నిర్మాణానికి కారణభూతులైన విష్ణువర్ధనునికి, అతని దేవేరులకు మనస్సులో అంజలించుకుని, అంతటి అద్భుతమైన శిల్పకళా వైభవాన్ని మనకిచ్చి వెళ్ళిన ఆ శిల్పాచార్యులను మనఃపూర్వకంగా అభినందించి, యిక హళెబీడుకు వెడదాం.

హళెబీడు, బేలూరునుండి 11 మైళ్ళ దూరంలో వున్నది. ఇది విష్ణువర్ధనుని కాలంలో హోయసళ రాజధాని. అప్పటి పేరు ద్వారసముద్ర. హళెబీడులో శాంతలేశ్వర, హోయసళేశ్వరుల పేరిట ఆలయాలున్నవి. కేతమల్ల నాయకుడనే ఒక ప్రసిద్ధవ్యాపారి విష్ణువర్ధనుని రాజ్యానికి వచ్చి, శాంతలా విష్ణువర్ధనుల పరస్పరానురాగానికి, ధర్మ శ్రద్ధకు హృదయం కరగినవాడై, ఆ రాజదంపతులంపేరిట, వారి శరీరాలు వేరైనా ఆత్మలొక్కటేయని స్ఫురించేలా, యీ హోయసళేశ్వర, శాంతలేశ్వర శివాలయాలను ఒకదానికొకటి అంటి పెట్టుకుని వున్నట్లుగా, జంటాలయాలనుకూర్చి నిర్మించినాడు. ఈ రెండు శివాలయాల ఎదుట రెండు నంది మంటపములున్నవి. ఎత్తుగా, గంభీరంగా, మహాదేవునికి మ్రొక్కుతున్నట్లుగా చెక్కబడిన యీ జంట నందులు, వాటిశిల్పుల కారీ పనితనానికి నిదర్శనాలు. ఇంతగొప్ప నందులను రాతి బండలనుండి మలచడంలో గల ప్రయాస శిల్పకులైన ఆ శిల్పులకే తెలియాలి. ఒక నందిమంటపం వెనుకగా సూర్యభగవానుని దేవాలయమున్నది.

హళెబీడు శివాలయాలలోనూ, బేలూరు చెన్నకేశవాలయంలోని శిల్పసంపదతో (శిలాబాలికలు మినహాయించి) పరితూగగల శిల్పకళ వెలసియున్నది. ఎన్నో పురాణగాథలు, దేవతావిగ్రహాలు ఆలయ కుడ్యాలనలంకరించివున్నాయి. అక్కడ కూడ ఏనుగుల గజ్జాల వరుసలు, లతలు కుడ్యాలపై కానవస్తాయి. బహుశః ఆ శిల్పులే, యీ శివాలయాలనూ నిర్మించి వుండవచ్చు. కాని, నేడు యీ ఆలయాలు, శిల్పాలూ అత్యంత దయనీయస్థితిలో వున్నాయి. 1311 ప్రాంతాలలో దండెత్తి వచ్చిన మల్లిక్‌కాఫూర్ కబంధ హస్తాల నుండి హళెబీడు దేవాలయాలు తప్పించుకోలేకపోయింది. ఆ పాపాత్ముల నీచకృత్యాలకు యిచటి ప్రతిభగ్నశిల్పమూ సాక్ష్యమిస్తుంది. ఈ పతనంలో, స్థానికులు, అధికారులు అయిన ప్రజల బాధ్యత కూడా లేకపోలేదు. అందుకే, శ్రీ కె. వి. అయ్యరు గారు 'కోతిచేతి మాణిక్యమయినదే యీ బ్రహ్మశిల్పసృష్టి' అని తమ శాంతలనవల మున్నుడిలో వాపోయినారు. ఈ దేవాలయంలో, రామాయణ భారత భాగవత గాథలనుండి ప్రహ్లాద చరిత్ర, గజేంద్ర మోక్షం, సేతునిర్మాణం వంటి ఘట్టాలు రమ్యంగా చిత్రింపబడివున్నాయి. బేలూరు దేవాలయం ఎంత సుందరంగా వుంటుందో, హళెబీడు శివాలయాలు అంత ప్రశాంతంగా వుంటాయి. సాయంకాలవుతెంత, దేవాలయానికి కనకాభిషేకం చేస్తున్న ఆ దృశ్యాన్ని చూచిన వారి మనో నేత్రాలకు, సంధ్యానటుడు ధూర్జటి లీలగానన్నా గోచరింపక పోదు.

హళెబీడు జోడు శివాలయాలకు మూడు ఫర్లాంగుల దూరంలో 'బసీహల్లి' అన్న ప్రదేశంలో, పార్శ్వనాథ దేవాలయమున్నది. పార్శ్వనాథుడు ఇరవైమూడవ తీర్థంకరుడు. 15 అడుగుల ఎత్తుగవున్న యీ తీర్థంకరుని విగ్రహాన్ని, విష్ణువర్ధనుని సర్వసేనాని గంగరాజు కుమారుడు బొప్పణనాయకుడు ప్రతిష్ఠించినాడు. దేవుని విగ్రహం శిరసుపైన ఏడుతలల సర్పమున్నది. దిగంబర ఋషిని, యిది కూడ నగ్నవిగ్రహమే. ఈ ఆలయంలో ప్రత్యేకించి చెప్పదగ్గం పన్నెండు స్తంభాలు. ఇవి నల్లగా, నున్నగా, నిగనిగా మెరిసిపోతూ, చిత్ర విచిత్రమైన ప్రతిబింబాలను ప్రదర్శింపజేస్తూ, చక్కటి నగిషీతో చకితపరుస్తాయి. ఇచటికి దాపునవేవున్న మరొక దేవాలయము కేదారేశ్వరాలయము. ఇచట దేవునివిగ్రహం కానరావడంలేదు. ఇచటి శిల్పాలలో అత్యుత్తమమూ, అత్యద్భుతమూ అనది 'కాళియమర్దన' శిల్పము. ఆ కృష్ణుని ముఖముద్ర, ఆ నృత్యభంగిమ, ఒంటిమీది నగలు ఎంతఅందంగావున్నవో చెప్పలేరట.

ఏకాంతమునకు, అన్వేషణకూ అనువైన శ్రవణబెళుగొళను, ప్రశాంతతకు, విరాజిల్లియమైన హళెబీడును, చైతన్యానికి, సౌందర్యానికి ఆటపట్టయిన బేలూరును తనివితీర చూచివచ్చిన మాకు, 'సత్యం, శివం, సుందరం' యీ మూడింటిని ప్రత్యక్షంగా దర్శించివచ్చిన అనుభూతి కల్గింది, నేత్రసాఫల్యం చేకూరింది. కాని, ముగించే ముందు ఒక్కమాట. ఈ వ్యాసం చదివిన వారిలో కొందరికైనా సాధ్యమయినంత త్వరలో బేలూరును దర్శించవలెనన్న తహతహ జనింపవచ్చు. వారికి, యావత్ భారతదేశంలోని అన్ని దేవాలయాలనూ, శిల్పాలను చూచినవారుకే బేలూరికి వెళ్ళమని మనవి. ఎందుకంటే, శిల్పకళ చరిత్రలో అధిరోహించిన కట్టకడమెట్టు బేలూరులో కనవస్తుందికనుక. దీనిని ముందుచూచి మరి ఏ ఇతర దేవాలయానికి వెళ్ళినా 'రాజును చూచిన కంటితో......' అన్నసామెత అనుభవానికి రాగలదు.

రైతులోకం

(4 వ పేజీ తరువాయి)

అయిదుసార్లు నీరుపెట్టాడు. సవ్యంతక్షణం అయన మందులేమీ చల్లలేదు కాని వక్షులబారినుండి పైరును కాపాడవలసి వచ్చింది.

విత్తిన 110 రోజులకు అనగా 1966 ఫిబ్రవరి 22 న పైరు కోయగా 600 కిలోలు రాలబడి అయింది. అనగా ఎకరాకు 1500 కిలోల బొవ్వన అన్నమాట!

మొదటి కార్శిపైరు

పైనచెప్పిన పైరును కోసినప్పుడు అరేసి అంగుళాల దుబ్బును కార్శి పైరు నిమిత్తం వుంచారు. కోతలయ్యాక 15 రోజులకు జేశవాళీ నాగలితో శ్రీ రాజా దుబ్బుమొక్కల మధ్యగా, బాగంత్రగా అంతరకృషి చేశారు. వల్సా మునుపటిలాగే 50 కిలోల యూరియాను మూడు పాళ్ళుగాచేసి, కోతలయిన 15 రోజుల తర్వాత మొదటిసారి, కోతలయిన 30 రోజుల తర్వాత రెండవసారి, కోతలయిన 45 రోజుల తర్వాత మూడవసారి వేశారు. యూరియావేసినప్పుడెల్లా నీరు పెట్టారు. కోతలయిన తర్వాత 15 రోజులకోసారి బొవ్వన మొత్తం అయిదుసార్లు నీరు పెట్టారు. ఈసారి అయన రెండుసార్లు ఎండ్రిన్ చల్లారు. 1966 జూలై 12 న ఈ కార్శిపైరును కోశారు. 660 కిలోలు బొన్నలు లభించాయి. ఈసారి ఎనిమిదంగుళాల ఎత్తున దుబ్బును వదలి కోశారు.

రెండవ కార్శిపైరు

మొదటి కార్శిపైరు కోసిన వారం తర్వాత నాలుగుబండ్ల పశువుల పెంటవేసి అంతరకృషి చేశారు రాజా. 15 వ, 30, 45 వ రోజులలో మూడుసార్లుగా కలిపి 50 కిలోల యూరియా వేశారు. మొదటి కార్శిపైరు కోసిన వారంకోసారి, 40 రోజులకు రెండవసారి మునుపటివలె ఎండ్రిన్ బొన్నల ఎండ్రిన్ను 32 గ్యాలన్ల నీటితోకలిపి చల్లారు. మొదటి కార్శిపైరు కోసిన 90 రోజులకు అనగా 1966 అగస్టు 12 న కోయగా 660 కిలోల బొన్నలు లభించాయి; ఈ సారి కోతలప్పుడుకూడా 8 అంగుళాల దుబ్బును వదలిపెట్టారు.

మూడవ కార్శిపైరు

రెండవ కార్శిపైరు కోసిన వారం తర్వాత మునుపటిలాగే నాలుగుబండ్ల పశువుల పెంటవేసి, అంతరకృషి చేశారు. వల్సీ 50 కిలోల యూరియాను మూడు సార్లుగా వేశారు- ఎండ్రిన్ చల్లారు- ఈ పైరును 1966 నవంబరు మొదటితేదిన (రెండవ కార్శిపైరు కోసిన 90 రోజులకు) కోశారు- ఈ సారి 800 కిలోలు దిగుబడి అయింది.

అట్లా ఒకటికి మూడు కార్శిపైరులు పెంచిన గోపాలకృష్ణరాజా తమ తాన్ని జిల్లా వ్యవసాయాధికారులు అప్పుడప్పుడు వచ్చిచూచిపోయేవారు. ఆయేడాది అనకాపల్లిలో జరిగిన వ్యవసాయ ప్రదర్శనలో శ్రీ రాజాయొక్క సి ఎస్ హెచ్-1 బొన్నపైరుకు ప్రథమబహుమతి లభించింది.

అట్లా కార్శిపైరుల పెంపకంలో అనుభవం గల రాజా ఇతర రైతులకిచ్చే సలహా ఇది: "ఈ రకం బొన్నమొక్కలు బాగా దుబ్బు చేస్తాయి; అందుచే మనం ఏమీ తీసివేయ నక్కరలేదు. ఈ కంకివేయంగానే మండ మొలు పెరగకుండా, వాటంతట అవిగా రాలిపడిపోతాయి."

-[ఎ. ఐ. యు]

పల్లెలవార్తావళి

(5 వ పేజీ తరువాయి)

పుదూరు ఆదర్శకృషి

కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్, పంచాయితీ ఆఫీసరు శ్రీ జి. సుబ్బారావు ప్రోత్సాహంతో, పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు శ్రీ అల్లా కుల వెంకటస్వామి ఆదర్శమైన కృషి చేస్తున్నారు. ఇదంతా చదివితే ప్రతి పంచాయితీ ఈ విధంగానే చేస్తే ఎంత బాగుండు ననిపిస్తుంది.

ఊళ్ళోవున్న లక్ష్మిరెడ్డికోనేరును లోతు చేయించారు; చుట్టూ బాగు చేయించి ఒక పార్కుగా తీర్చిదిద్దారు; కోనేరుపద్ద టాంకు కట్టి దానికి పంపులు అమర్చారు; రెండు ఫర్లాంగుల దూరంలో బోరు దింపి అక్కడ నుండి కోనేటికి నీళ్ళు తెచ్చి, గ్రామస్తు లందరికీ పుష్కలంగా నీరు అందిస్తున్నారు. పంచాయితీ తరఫున 300 అరటిచెట్లు, 170 టెంకాయచెట్లు వేసి పెంచుతున్నారు. ఇది గాక పంచాయితీ బోరునుండి వ్యవసాయానికి నీరు సరఫరా చేయగలిగితే 20 ఎకరాలు సాగు కాగలదు.

ఏమైనా ఆదర్శమైన కృషి ఇది. ఇంత మంచి పని చేసిన పంచాయితీ అధ్యక్షుల; ప్రోత్సహించి సహాయపడుతున్న జిల్లా అధికార్లను అభినందిస్తున్నాము.

—నెల్లూరు: బి మునస్వామయ్య

కావలి వార్తలు

22 తేది 4 వ వార్డులో మూడు ఇండ్లు దహనమై పోయాయి. ధాన్యం గిన్యం అంతా బూడిదైపోయాయి. నష్టం నాలు గైదు వేలు వుంటుంది. ఆరి దాకలి ఇండ్లు ఒకవైపు ఆర్పుతాటి అల్లాడుతుంటే, ఇంకో వైపు వల్లార్పడానికొచ్చిన ఆకుగు పారుగు వారి బిందెలు మాయమయ్యాయట. రాతి గుండెల మనుషులు ఎక్కడా వుంటారు!

పావన్ బిల్డింగు సొసైటీవారు కాలనీ ప్రజల సౌకర్యార్థం ఏర్పాటు చేసిన రేడియోను డిప్యూటీకలెక్టరు శ్రీ రాజగోపాలసింగ్ 22 తేది ప్రారంభోత్సవం చేశారు. సొసైటీ వారు రేడియో నే కాకుండా, గ్రంథాలయాన్ని పార్కును కూడా ఏర్పాటు చేశారు. మునిసిపాలిటీవారి సహాయంతో ఓవర్ హెడ్ ట్యాంకి కట్టి కాలనీకి నీటివసతి కల్గించుటకు కూడా సంకల్పించారు. వీరి ఈ కృషి సఫలమైనా కాలనీ వాసులకైనా నీటి కరవు లేకుండా పోతుంది. ఇన్ని మంచి పనులు చేసున్న సొసైటీని ఎంతగానో అభినందించాలగదా!

మైకాగనుల భద్రత

గనుల భద్రతకు సంబంధించిన డాక్టరు కౌన్సిల్ ఆధ్వర్యంలో ఇటీవల పక్షం రోజులపాటు మైకాగనుల ప్రాంతంలో ప్రచారం జరిగింది. గనుల భద్రత సామాజిక విధానం, పారిశుధ్య ఆరోగ్యం మున్నగు విషయాల మీద సినిమాలు కూడా చూపించబడినాయి. భద్రతను గూర్చి కార్మికులలో పోటీలు నిర్వహించబడినాయి. 2 తేది బహుమతి ప్రదానోత్సవసభ నెల్లూరు మైన్స్ సేఫ్టీ డిప్యూటీ డైరెక్టరు అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీ కె. హెచ్. ప్రసాదరావు స్వాగతోపన్యాసం చేశారు. శ్రీ గోనెన గిరిబాబు ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసి బహుమతులు పంచారు. జిల్లాలో అధికగనుల నిర్వాహకులైన శ్రీ మాగుంట కోదండరామరెడ్డి ప్రభృతులు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. నేషనల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ సేఫ్టీ ఇన్ మైన్స్‌వారి పక్షాన శ్రీ బెహరా ధన్యవాదములు చెప్పారు.

—ఓ. వి.

రాపూరు వివరణ

9 వ తరగతి విద్యార్థి పి. సుబ్బరామయ్య ఆత్మహత్య వార్తపై వచ్చిన అపోహలకు వివరణ అవసరమైంది.

సుబ్బరామయ్య ఎండ్రిన్ త్రాగి ప్రాణత్యాగం చేసుకున్నది నిజం. కాని అతను తెలివిగల్లవాడని, అటువంటి విద్యార్థి ఫెయిల్ కావడం ఆశ్చర్యమనేవ్యాఖ్య నిరాధారమైంది. అతని ప్రోగ్రెస్ కార్డు చూస్తే, అతను చురుకైనవిద్యార్థి కాదనేది తేటతెల్లమవుతుంది. క్లాసులో నే మార్కులురాని విద్యార్థి, సంవత్సరం పరీక్షల్లో గొప్పగా వ్రాసివుంటాడ, డిస్టింక్షన్ మార్కులు తెచ్చుకొనివుంటాడని భావించడం పొరపాటే అవుతుంది.

విద్యార్థి తెలివిగల్లవాడని, అటువంటి విద్యార్థి ఫెయిల్ కావడం ఆశ్చర్యం అనే వరకు, కరెక్షను–ప్రమోషన్లలో ఏదో కొంతమేరైనా జరిగిందేమోననే అపోహ అనుమానం కలగడం సహజం. కాని హెడ్మాస్టరుగారు కరెక్షన్లను చాల వరకు శ్రద్ధ జరిపించారు. ఇంటికి పేపర్లు ఇవ్వకుండా స్కూలులోనే కరెక్షన్లు జరిపించారు. అంత ఖచ్చితంగా వుండబట్టే–ఎస్. ఎ. ఎల్. సి. పబ్లిక్ పరీక్షలలో సైనాను నూటికినూరుపాళ్ళ ఫలితాలొచ్చాయి కాని– ఈ స్కూలులోని క్లాసుల సరాసరి ఫలితం 50 శాతానికి మించలేదు ఎక్కడాలేని స్ట్రిక్‌ట్వాల్యుయేషన్ పద్ధతిని రాజగోపాలరావుగారు కొక్కరే ప్రవేశపెట్టినందువల్ల, దొంగదార్లకు అవకాశంలేక, అలజడి కలిగినట్టుంది. ఈ స్కూలు వలికాలకు సంబంధించి అనుమానాలు వ్యక్తం చేసేటం అవవాదులు వేయడం అనుచితమని చెప్పకతప్పదు. ఫెయిల్ అయిన విద్యార్థులెందరో నిస్పృహతో ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతుంటారు; ఈ విద్యార్థి అ కోవకే చెందుతా డే మో! బాధ్యతగల వార్తలు వ్రాసేటప్పుడు కాస్త బాధ్యతతో వ్యవహరించడం అవసరం. ఈ ఆత్మహత్య వార్త హెడ్మాస్టరుగారి మనసు నొప్పించి వుంటే, క్షమించమని కోరుతున్నాము.

కోవూరు నాటక పోటీలు

కోవూరు ఆలిండియా యువజనోత్సవాల సంఘంవారు, మొత్తానికి పోటీల ద్వారా కోవూరుకు కాస్త ప్రాధాన్యత తెస్తున్నారు. ఆ మధ్య చెడిగుడు పోటీలన్నారు, తర్వాత మరేదో పోటీలన్నారు, ఇప్పుడు నాటక నాటిక పోటీలు నిర్వహించారు. మొత్తానికి క్రీడాకారులను కళాకారులను ఆకర్షిస్తున్నారు. ఈ నాటక పోటీలకు సమితి జనసంబంధాధికారి శ్రీ టి. వి. శేషయ్య ప్రారంభోత్సవం జరుపగా, పడుగుపాడు ప్రెసిడెంటు శ్రీ వి. బాపారావు అధ్యక్షత వహించారట. 4 నాటకాలు, 18 నాటికలు, 12 ఏకపాత్రాభినయాలు పోటీల్లో పాల్గొన్నాయట బహుమతి ప్రదానోత్సవానికి అడ్వొకేటు శ్రీ బత్తెం వెంకటరమణారెడ్డి అధ్యక్షత వహించగా, ఉత్తమనటిగా నిర్ణయమైన శ్రీమతి ఎమ్. డి. లక్ష్మి విజేతలకు బహుమతులు పంచిపెట్టిందట. ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ డి. వి. సుబ్బారెడ్డి కార్యక్రమాన్ని నడిపించారట. శ్రీయుతులు బి. లక్ష్మికుమారరెడ్డి తుంగా రాజగోపాలరెడ్డి బి. పాణిరల్‌రెడ్డి గారలు న్యాయనిర్ణేతలుగా వ్యవహరించారట.

ఉత్తమ రచనకు శ్రీ గిద్దలూరు గోపాలరావు నాటకం 'ఎండమావులు' మొదటి బహుమతి నందుకున్నది. ప్రదర్శనలో రెండవ బహుమతి సంపాదించుకున్నది. ఇందులో మూర్తి పాత్రధారి ఎమ్. ఎస్. ఆచారికి ఉత్తమ నటుని బహుమతి, మధు పాత్రధారి డాక్టరు రాధాకృష్ణకు ఉత్తమ నటనలో ద్వితీయ బహుమతి లభించాయి.

ప్రదర్శనలో వెంకటగిరి జనతా ఆర్ట్స్ వారి 'వధి'; దర్శకత్వంలో 'వధి' పి. వేణు; ఉత్తమ నటుడుగా వధిలో సి. వి. డి. శ్రీ కె. భాస్కర్; ఉత్తమ హాస్యనటుడుగా కావలి కళాపరిషత్ సమితివారి 'చేర్మెన్'లో దిగా జోరు దానయ్య శ్రీ ఆర్. వి. ఎమ్. ప్రసాదరావు; ఉత్తమనటిగా 'వధి'లో శ్రీమతి పుష్పలత; రంగాలంకరణలో నెల్లూరు ప్రకాష్ ఆర్ట్స్ థియేటర్స్‌వారి 'వశీకరుడు' మొదటి బహుమతులు పొందాయి.

నాటికలలో – రచనకు, శ్రీ కట్టా కృష్ణమూర్తి (రాజమండ్రి) గారి 'పావకోనం'; ప్రదర్శనలో 'పావకోనం' దర్శకత్వంలో 'పావకోనం' కృష్ణమూర్తిగారికే; ఉత్తమ నటుడుగా కోట మోహన కళామందిర్‌వారి 'మంచుతెర'లో సాంబమూర్తి శ్రీ కె. వి. కృష్ణారెడ్డి; ఉత్తమ విలనుగా అ కట్టల కృష్ణమూర్తి; ఉత్తమ హాస్యనటుడుగా శ్రీ కె జగత్ (అవడి); ఉత్తమనటిగా 'పావకోనం'లో జయ శ్రీమతి ఎమ్. డి. లక్ష్మి వ్యక్తములుగా బహుమతులు స్వీకరించారు.

ఏకపాత్రాభినయాల్లో శ్రీ అల్లూరు సీతారామరాజుగా శ్రీ ఏ. వి. కృష్ణారెడ్డి (నెల్లూరు) మొదటివాడుగా బహుమతి పొందాడు.

శి. వ. కృష్ణయ్య విహెచ్ సుందరరామరెడ్డిగారలు ఏకపాత్రాభినయంలో మెరిట్ ప్రశంసలు మాత్రం పొందగలిగినట్టుంది. బహుమతాభినయంలో అయితే ముందు వచ్చివుండేవారేమో!

నిర్వాహకులను, విజేతలను హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాము.

రాపూరు వీడ్కోలు

ఉద్యోగ విరమణచేసిన తాసిల్దారు శ్రీ ఎం. ఎం. దస్తగిరిగారికి తాలూకా ఎన్. జి. ఓ. ల సంఘంవారు ఘనమైన వీడ్కోలు సన్మానం జరిపారు. పనిలో వరిగా రిటైరైన ఎస్. ఐ. శ్రీ అబ్దుల్ ఖాదర్; బదిలీయిన సమితి సూపర్‌వైజరు శ్రీ బావ అలి, వెటర్నరీ కాంపౌండరు శ్రీ బి. పార్థిగార్లను కూడా ఈ వీడ్కోలులో జతచేశారు.

శ్రీ దస్తగిరి అధికారిగానేకాదు, వ్యక్తిగా సైతం ఒక్కరినికూడా నొప్పించకుండా ప్రేమాభిమానాలను చూరగొన్నవాడు, పై అధికార్లకు అణకువగా, ప్రజలకు అనుకూలంగా మెలగి స్నేహసౌహార్దతలు పెంపొందించుకున్న వ్యక్తి. కోపము, అవకారము అంటే తెలియనివ్యక్తి. "అధికారాంతమునందు చూడవలయుగా ఆ అయ్యా సౌభాగ్యముల్" అంటుంటారు. అది మిర సరవువాళ్ళకు అన్వయిస్తుంది. శ్రీ దసగిరి వుద్యోగిగా ఎంత గౌరవపాత్రుడో, వుద్యోగ విరమణానంతరమూ అంతే ప్రేమపాత్రుడుగా వుండగలడు. రిటైరైన శ్రీ దస్తగిరికి మా శుభాకాంక్షలు తెలియ చేస్తున్నాము.

అల్లూరు యువకులు

అల్లూరు యువజనసంఘంవారు సార్థకమైన సేవచేశారు. ఇల్లిల్లు తిరిగి, 1116 రూపాయలు వసూలుచేసి, వరదబాధితుల సహాయార్థం కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్‌కు సమర్పించారు. ఈ సందర్భంలో ఒకసభ కూడా జరిగింది.

కలెక్టరుగారు మాట్లాడుతూ ఈ యువజన సంఘంలోని సభ్యులంతా వివిధప్రాంతాలలోని కాలేజీలలో, ఇతర విద్యా సంస్థల్లో చదువుకొంటున్న విద్యార్థులని తెలిసికొని ఆనందించానని, సెలవు కాలపు సెలవులకు వారు వరదబాధితుల సహాయార్థం సద్వినియోగం చేయడం ముదావహమని ప్రశంసించారు. యువకులు దుందుడుకు పోకడలుపోక, తమ శక్తిసామర్థ్యాలను, కాలాన్ని నిర్మాణాత్మకమైన, సృజనాత్మకమైన కార్యాలలో లగ్నంచేయాలని కోరారు. దరిద్రనారాయణుల సేవకు తమ జీవితాలను అంకితం చేయవలసిందిగా అల్లూరు యువకులకు సలహా చేశారు.

హెడ్మాస్టరు శ్రీ ఎం. ససిహా దార్యం గారు శంకరన్‌గారి మూర్తి చిన్నదైనా కీర్తిగొప్పదని శ్లాఘించారు. శ్రీ కె. సీతారామయ్య యువజనసంఘం మూడు పూలు అపకారయుతంగా విసిల్లాలని దీవించారు. యువజనులు శ్రీయుతులు డి. రమణయ్య, డి. హరనారాయణరెడ్డి, కె. శశవశ్వలరెడ్డి, బి. శేషురెడ్డి–రలు తమ కార్యకలాపాలకు సహకార మివ్వవలసిందిగా గ్రామస్తులకు వినతిచేశారు. ఈ సభలో రెండువేలమంది ప్రజలు పాల్గొన్నారు.

అంతకుముందు వట్టం చెరువుక్రింద 62 ఎకరాల భూమిని 80 మంది పేదలకు దానంచేశారు కలెక్టరుగారు.

—ఓ. వి.

కొండూరు మరణం

ఆత్మకూరు సమితిలోని కొండూరు పంచాయితీ అధ్యక్షుడుగా పదేళ్లపాటు పనిచేసి, మంచిపేరు పొందుకున్న శ్రీ కూరపాటి వెంకటసుబ్బారెడ్డి 28 తేది ఉదయం హఠాత్తుగా మరణించారు. వయస్సు 60 ఏళ్ళు.

మంత్రి వెనిగళ్ల సంచారం

(5 వ పేజీ తరువాయి)

కాంతి వుండదు పొమ్మన్నారు. అందు కాయన యిచ్చిన వుదాహరణ ఏమంటే చెన్నారెడ్డి ప్రస్తుతం ఉద్యోగి కాబట్టి యేదో గొడవ చేస్తున్నారన్నారు!

తాను మద్యపానశాఖ మంత్రి గాబట్టి మద్యపాన నిషేధంగూర్చి కూడా ప్రస్తావించారు. ఈ సమస్య విషయమై ఏం చేయాల్నో, ఎట్లా పరిష్కరించాల్నో అర్థం కావడంలేదన్నారు. కావుడు సారాయి ఎక్కువైపోయిందని వాపోయారు. పెద్దవాళ్ళు తాగితే ఎవరికి అభ్యంతరం వుండదనీ, అందుకే యిప్పుడు 6 యూనిట్లవరకూ లైసెన్సు యిద్దామన్నారు. లైసెన్సు, రెన్యువల్ అన్ని అధికారాలు కలెక్టర్లకు అప్పజెప్పామన్నారు.

–ఇదీ, మంత్రిగారి వుపన్యాసం ఇది పేరుకు సమితి సర్వసభ్య సమావేశమే కానీ; టి. కాం. వర్గీయులు మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి, టి. సి. కొండయ్య, వెంకటగిరి కుమారరాజా వగైరా పెద్దలంతాకూడా అరుదెంచారు.

ఆఖర్లో సమితి వైస్ ప్రెసిడెంటు వక్తా సుందరరామరెడ్డిగారు వందన సమర్పణ చేశారు.

ఆమాయన 'షా' మైన్ సందర్శించారు మంత్రివర్యులు. అవతల సూళ్లూరుపేట వెళ్ళారు. అక్కడ ఆడంబరంగా వేడుకలతో స్వాగతమివ్వబడింది.

సమితి పాఠశాలలో సభ ఏర్పాటైంది. కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలనేకులన్నారు. సమితి రాజా రామకృష్ణారెడ్డిగారు మంత్రిగారికి స్వాగతవచనాలు వల్కారు. మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి, టి. సి. కొండయ్య, రేబాల దమయంతిదేవి, వెంకటగిరి యువరాజా వగైరాలంతా మాట్లాడారు. మంత్రిగారి పూకదంపుడు వుపన్యాసం చాల సేపు కొనసాగింది.

తడలోవుండే చేపల పరిశ్రమకై 2 లక్షల గ్రాంటుయిస్తే – ప్రభుత్వానికి 50 వేలకు పైగా రాబడి వస్తానని మత్స్య పారిశ్రామిక కేంద్ర ఆదర్శాలనే మంటగలిపారన్నారు. మంత్రిగారు తడ సీఫుడ్స్ ఫ్యాక్టరీ సందర్శించి మాట్లాడిందేమో యిది?

తర్వాత మద్యపాన నిషేధంవల్ల పేదవాళ్ళకే మాటి యిద్దగన్నా బాగువద్దాలని అ తృప్తి ప్రకటించారు. టి. సి. కొండయ్యగారు నర్సరైట్లను గూర్చి వివరంగానే మాట్లాడారు.

విందు అనంతరం మంత్రిగారు మద్రాసు వెళ్ళారు.

—మా. వి.

హాస్టలుకు ఆహార పదార్థములు సప్లయి చేయుటకు

టెండరు నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా, ఆత్మకూరు పంచాయితీ సమితి ఆధ్వర్యమున మహిమలూరు గ్రామములోని ప్రభుత్వపు హాస్టలుకు ఆహార పదార్థములు సప్లయి చేయుటకు 27-6-69 తేదిన టెండర్లు కోరబడి యుండినది. నిర్ణీతకాలంలో టెండర్లు రానందున 20-6-69 తేదిన జమీన్‌రైతు పేపరులో ప్రకటించిన నిబంధనల ప్రకారం టెండర్లు తీసికొనుకాలము 7-7-69 తేది సాయంత్రము 4 గంటలకు పొడిగించడమైనది. కావున 7-7-69 తేదినాడు సా. 4 గం. లోపల సీల్డు టెండర్లు తీసికొనబడును, ఆనాడు సాయంత్రము 4-30 గంటలకు సీల్డుటెండర్లు తెరవబడును. అలస్యముగా వచ్చిన టెండర్లు అనుమతించబడవు. యే కారణం తెలుపకయే టెండర్లు నిరాకరించు అధికారం బి డి ఓ. గారు కలిగియున్నారు

ఏ. రాధాకృష్ణమూర్తి,

బ్లాకు డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు–ఆత్మకూరు.

దరిశి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S No. 46 of 1969.

I. A. No. 278 of 1969.

తమ్మవరపు వెంకటసుబ్బారావు—వాది.

(1) యాదవాడ లక్ష్మినరసింహారావు

(2) యాదవాడ వెంకటసుబ్బమ్మ

(3) యాదవాడ లక్ష్మిరాజ్యం

.... —ప్రతివాదులు.

(1) యాదవాడ లక్ష్మినరసింహారావు అనువారికి– ఈ నెంబరు వాది ప్రామిసరీ నోటు బాకతు అసలు ఫాయిదాలు 2330/- రూపాయలకు దావాచేసి నీకాలాకు స్థిరాస్తి హోల్డ్ అప్ కోరియున్నాడు. దావాయున్ను హోల్డ్ అప్ పిటిషనుయున్ను మీకు నోటీసు నిమిత్తం 19-7-69 తేదీకి వాయిదావేయబడియున్నది. మీకేమైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల పైతేది పగలు 11 గంటకు స్వయముగాగాని, ప్లీడరుగారి ద్వారాగాని హాజరై తెలుపుకోవలెను. లేని యెడల మీ పరోక్షమున తీర్మానించబడును.

—డి. శ్రీరామమూర్తి,

వాది అడ్వకేటు - దరిశి.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

E. P. 59 of 68. O. S. 92 of 67.

నన్నపరెడ్డి వినోదక్రిష్ణ మైనరుగార్డియన్ నన్నపరెడ్డి క్రిష్ణారెడ్డి —పిటిషనరు.

సయ్యదు సఫిఅహమద్ —రెస్పాండెంటు.

రెస్పాండెంటు తాలూకు సూళ్ళూరుపేట గ్రామము రాఘవయ్యపేటలోని వార్డు నెం. 5 రు, డోర్ నెం. 45 రు, బ్లాకు నెం. 1 రు గల 100 అంకణములస్థలం. అందులోని మిద్దెయింటిలో రెస్పాండెంటు ½ భాగంను 21-7-69 తేదిన పై కోర్టు వద్ద యాలము వేయబడును. డిక్రీదారు విలువ రూ. 5000/- లు అమీనా విలువ రూ. 15,000/- లు, బాకీదారు విలువ రూ. 20,000/- లు. సదరు యింటిగి బాకీదారు, ఇతర ముగ్గురు భాగస్తులుకలిసి 22-11-67 తేదిన సూళ్ళూరుపేట స్టేటు బ్యాంకికి రూ. 16,107-06 లకు నంబరం 1-కి 2% వొడ్డితో వ్రాసియిచ్చియున్న ఆడమానము బాకీకిలోబడి వేలంవేయబడును.

—మేనకూరు ఆదిశేషారెడ్డి,

పిటిషనరు అడ్వకేటు.

పసిరికలు –
– కామెర్లు
తయమవుపవిలేతు
•
డాక్టరు పి. రామయ్యంగారు
...

కూనిరాగాలు

లోకబంధు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

నక్కరేదు. అనతికాలంలోనే ఇట్లాంటి స్థితికి దిగజారిపోయివున్న యీ విద్యావిలను నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు పెరటం చేసి ఆదిలోనే వెళ్ళి మామూలుగా వుంచితేనే కొంత నయమేమో అనిపిస్తుంది. చేసినతప్పులు దిద్దుకోవడంలోనే మన వ్యక్తిత్వం వ్యర్థం అయిపోతున్నది. అంతకంటే ఏంచేస్తాం?

* * *

దొడ్ల కౌసల్యమ్మ స్త్రీల కళాశాలకు అందమైన రెండంతస్తుల అద్భుతమైన హాస్టల్ భవన నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం ఎట్టకేలకు గ్రీన్ సిగ్నల్ యిచ్చింది. టెండర్లకు పిలుపువచ్చిందిగానీ ఆ 'తతంగం' అయ్యి, బిల్డింగు పూర్తయ్యేసరికి యింకో సంవత్సరమైనా పట్టవచ్చు.

ఈలోగా లేడీస్ కాలేజి నూతన బిల్డింగుకు వెనకాతలవున్న పాత రెక్టర్ బంగళాని మరమ్మత్తుచేసి నూరుమంది విద్యార్థినులకు తాత్కాలిక హాస్టలుగా కేవలం ఆగష్టునెలమంతైనా ప్రారంభం మవుతుందంటున్నారు. వంటపాత్రలూ గిన్నెలూ, యితర సరంజామాలూ అంతా కూడా ఎప్పుడో హాస్టల్ సిద్ధమైనట్లున్నది. 'వరుసగా' రావడమే తరువాయి. లేడీస్ హాస్టల్ నిర్వహణ అంటే గురుతరమైన బరువు బాధ్యతలే విషయం ప్రత్యేకించి చెప్పనక్కరేదు.

గూడూరు ప్రభుత్వ కాలేజీకి తాత్కాలిక భవనవసతికి ప్రభుత్వం రెండు లక్షలు విడుదల చేస్తుందన్నారు వినిపిస్తున్నది. ఇంతవరకూ విడుదల వుత్తర్వు రానూలేదు, తాత్కాలిక షెడ్లు వేసనూ లేదు. ఈ తరహా నెల్లూరు జిల్లా అంధ్ర ప్రదేశ్‌లో వ్యత్యాసమనేది పోలి వుంటుందా?

ఇక ఈ సంవత్సరంనుండి అదనంగా ప్రారంభమవుతున్న రెండు సంవత్సరాల ఇంటర్మీడియట్ కోర్సు విలకాయంతో కూడా అందరూ అవశ్యంగా చెట్లక్రిందనే చదువుకోవల్సి వుంటుంది.

బిట్రగుంట, కందుకూరు ప్రభుత్వ కాలేజీల సంగతి యీ సంవత్సరంనుండి అధ్వాన్నంగా వుండబోతుంది. కందుకూరు కాలేజి స్థల వ్యవహారమే యింకా తేలలేదు. ఈ విషయాలు పట్టించుకునే నాథుడెవరు?

వెంకటగిరి కాలేజి సత్యసాయిబాబా స్వామీజీవారికి సమర్పితం కాబోతుందా అనే ప్రశ్న యీ సంవత్సరాంతంకి వుదయించదు. గత ఆదివారం జరిగిన వెంకటగిరి ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ సర్వసభ్య సమావేశంలో యీ విషయం తేలిపోయింది. స్వంతంగానే కాలేజి నిర్వహణ కొనసాగించాలనే ఆత్మవిశ్వాసాన్ని అధికసంఖ్యాక సభ్యులు వెల్లడించినట్లున్నారు. స్థానికులనుండి మూడునాలుగు షెడ్ల నిర్మాణ వాగ్దానాలున్నవి. రాయ్య, ఇటుక వగైరా సామాగ్రి కొంత రెడీగా వుంది, వొకటిరెండు నెల్లోనే తాత్కాలిక షెడ్లు పూర్తిచేసే గట్టి ప్రయత్నంలో వున్నారు. కృతనిశ్చయంతో కృషిచేసి నిరాటంకంగా కాలేజి పరిపాలన సాగించాలని అనుకున్నారు. ఎన్. రాజేశ్వరరావు బృందంవారి సంగీత ప్రోగ్రాం వొకటి యేర్పాటుచేసి కొంతడబ్బు వసూలుచేసే పథకంకూడా వేసుకున్నారు. సో, కాలేజి సత్యసాయిబాబా వారికివ్వవేసే పథకమునే ప్రశ్నే, యిక యీ సంవత్సరం వుదయించక పోవచ్చును.

ఇక పాదర్ పెర్కర్ నుండి ప్రోత్సాహకరమైన వలుకులా, విదేశీసంస్థలనుండి వ్యవసాయ యంత్రపరికరాల వాగ్దానాలు వీరి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ద్విగుణీకృతం చేస్తున్నట్లున్నాయి.

వాకాడు విద్యానగర్‌లో సర్వతోముఖ మార్పులు జరిగిపోతున్నాయి. కాలేజి ప్రక్కన 'హిల్‌వ్యూ' అనే అధునాతన టీ రెస్టారెంట్ వొకటి వెలసింది మొన్న జూలై 1 తేదిన. కాఫీ టిఫిన్, పానీయాలు, భోజనాదులు అక్కడ లభ్యమవుతాయి. కాలేజి విద్యార్థులకు, స్టాఫ్‌కు వొక మంచి 'ఎట్రాక్షన్'గా వుండగలదు. ఈ హోటల్ చూచిన తర్వాత 'లో కలిస్టు' లో వొక భావం కల్గింది. ఆ మధ్యన తిరుపతి శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం ఎదురుగా ఇద్దరు ఎమ్మెస్సీ ఎకనమిక్స్ పాసైన విద్యార్థులు కలిసి వొక చిన్న కాఫీహోటల్ పెట్టి నెలకు చెరి మూడొందలు దొరుకుతోందని సంపాదిస్తున్నారనే వార్త వచ్చింది. అట్లాంటి 'డిగ్నిటీ ఆఫ్ లేబర్' స్వతంత్ర మనస్తత్వం మన విద్యార్థుల్లో కల్గాలి. ఆ మార్గాన వాకాడు విద్యానగర్‌లో కూడా కృషి జరగాలి. ఒకప్పుడు పల్లెకారుగా వుండిన ఆ ప్రాంతమంతా ఇంకొన్నాళ్ళుపోతే వొక అధునాతన కాలనీగా తయారయ్యే యోగం పట్టబోతున్నది. విద్యానగర్ లోనే స్టేట్ బ్యాంకు పే-ఆఫీసు సబ్ బ్రాంచి కూడా త్వరలో రాబోతున్నదనే మాట కూడా వినబడుతున్నది. క్రమంగా కోట ప్రాంతానికంతా యిదొక సేత్రపర్యమైన ప్రదేశంగా తయారవుతుందా అన్పిస్తున్నది— హాస్పిటల్ కూడా పూర్తయితే.

కావలి కాలేజీలో యీ సంవత్సరం నుండి పీ.యు.సి. సెక్షన్లు పెట్టినట్లే వాకాడు కాలేజీలో లేడీసుకు ప్రత్యేకంగా 'హవుస్ హోల్డ్ ఆర్ట్స్ ఫైన్ ఆర్ట్స్' సబ్జక్టు వొకటి ఇంటర్మీడియట్ కోర్సులో ప్రవేశపెట్టారు, చూడాలి ఎంతమంది విద్యార్థినులు చేరారో? — —

ఆంధ్ర ప్రాంతీయులు

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

ఉంతకంటె పొరపాటు వుండబోదని మేము స్పష్టంచేస్తున్నాము. తెలంగాణా వుద్యమవాదులు ప్రత్యేక తెలంగాణాను తప్ప ఇంక దేనినీ అంగీకరించేస్థితిలో లేరు. హైదరాబాదుకాదు, హాయ్యర్ కమాండుకాదు- తెలంగాణావారు ఎవర్నీ లెక్కచేసేస్థితిలోలేరు. అందువల్ల రాష్ట్రపతిపాలనవల్ల కలుగగల ప్రయోజనం ఏమిలేదు. పార్లమెంటరీలో ఒక నిర్ణయం తీసుకునే ముందు ఈ పరిస్థితులన్నిటిని పరిశీలించాలి, చర్చించాలి. ఆంధ్రులను కూడా సంప్రదించాలి. ఒక అభిప్రాయానికి రావలసిన తరుణంకూడా మించిపోతున్నది. ఇప్పుడు కావలసింది మరోమంత్రి వర్గమూ, రాష్ట్రపతిపాలనా అనేదికాదు; ఆంధ్ర-తెలంగాణాలు కలిసివుండటమా, విడిపోవడమా అనేదే. ఇది కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులు తేల్చవలసిన సమస్యకాదు; ఆంధ్రప్రాంతీయులు తేల్చుకోవలసిన సమస్య అని మా అభిప్రాయం. ఇందులో గత కీర్తులు, గత ప్రాభవాలు, గత పెద్దల చరిత్రలు కాదు మనలను ప్రభావితం చేయవలసింది; నిన్న నేటి అనుభవాలు, రేపటి నవకాలే మనలను నడిపించాలి.

సోనా ఎరువు చెరుకుకు ప్రసిద్ధి గాంచినదని మీకు తెలియ పరుస్తున్నా.

రెండువిధాలుగా పనిచేసే అద్వితీయమైన 'సోనా' పుష్కలంగా పండించి అధిక సంపాదనకు నాకెంతో సహకరించింది.

సోనా (కాల్షియం అమ్మోనియం నైట్రేట్ 25%N)

పైర్లు ఏపుగా పెరుగుటకు మంచి శక్తివంతమైన ఎరువు.

• పూర్తి వివరాలకు వ్రాయండి: సేల్సు మేనేజరు, ఫర్టిలైజర్సు అండ్ కెమికల్సు డివిజన్, హిందుస్తాన్ స్టీల్ లిమిటెడ్, 4, ఫెయిర్లీ ప్లేస్, కలకత్తా-1

Edited Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170. Thipparajuvari Street, Nellore (A.P.)